

Jaarlijks financieel verslag 2019

Fluxys

**shaping together
a bright energy
future**

We engageren ons om te blijven bouwen aan een groenere energietoekomst voor de generaties na ons. Mensen, bedrijven en samenlevingen hebben energie nodig om te groeien en te bloeien. Fluxys vult die behoefte in: met onze infrastructuur zetten we energie in beweging. We vervoeren aardgas en effenen tegelijk het pad om met onze infrastructuur waterstof, biomethaan of andere koolstofneutrale energiedragers van de toekomst te vervoeren.

Markante feiten

Scheepstrafiek piekt op LNG-terminals Zeebrugge en Duinkerke

Zowel de LNG-terminal in Zeebrugge als de LNG-terminal in Duinkerke behandelden in 2019 een recordaantal schepen. Bovendien bestendigde de terminal in Zeebrugge duurzaam zijn activiteit met de start van het langetermijncontract met Yamal Trade voor scheepsoverslag en een nieuw langetermijncontract voor het lossen van LNG-schepen met Qatar Terminal Limited. → p. 53

Forse dynamiek in kleinschalig LNG

Nieuwe ontwikkelingen in de uitbouw van infrastructuur en diensten voor kleinschalig LNG in Zeebrugge, Antwerpen, Duinkerke en Rostock. → p. 56

Eerste leiding EUGAL in gebruik genomen

Eind 2019 ging de eerste leiding in gebruik van de EUGAL-infrastructuur om aardgas vanuit het noorden van Duitsland zuidwaarts te vervoeren. → p. 59

De energiedragers van de toekomst vervoeren

Diverse initiatieven en projecten om het energiesysteem van de toekomst gestalte te geven: ontwikkeling van de biomethaanmarkt, een industriële power-to-gas installatie in Zeebrugge, ontwikkeling van de waterstofmarkt, en de opvang en hergebruik/opslag van CO₂. → p. 67

Inhoud

Boodschap van de voorzitter en de gedelegeerd bestuurder	4
Gasinfrastructuur: hoeksteen van een koolstofneutrale economie.....	13
Fluxys in het kort	29
Krachtlijnen financiële situatie.....	39
Blijven evolueren en groeien in België en Europa.....	45
De energie van de toekomst vervoeren	65
Investeren buiten Europa	77
De kracht van onze medewerkers ontplooiën.....	81
Risicobeheer.....	85
Wettelijk en regulerend kader.....	96
Corporate governance.....	101
Financiële situatie	103
Verslag van de commissaris en verklaring van de verantwoordelijke personen.....	272
Verklarende woordenlijst.....	281

Boodschap van de voorzitter en de gedelegeerd bestuurder

Fluxys heeft van 2019 een geslaagd jaar gemaakt: we hebben goede vooruitgang geboekt in het neerzetten van onze strategie. Voor onze infrastructuur in Europa hebben we zowel operationeel als commercieel mooie resultaten behaald en de projecten voor bijkomende aanvoer naar Europa vorderen goed. Ook voor onze groei buiten Europa zijn een aantal belangrijke stappen gezet. Tegelijk is hard werk geleverd om met onze bestaande infrastructuur de energietransitie naar een koolstofneutrale economie vorm te geven. Naar financiële resultaten was 2019 voor de Fluxys groep eveneens een goed jaar.

Het zijn de medewerkers van Fluxys die 2019 tot een geslaagd jaar hebben gemaakt. We willen hen hier dan ook van harte bedanken voor de manier waarop ze met hun engagement, professionalisme, creativiteit en soepelheid gestalte geven aan de kracht van de onderneming.

Dat blijkt vandaag eens te meer met de verspreiding van het coronavirus. In deze moeilijke periode van nood voor iedereen is de energiebevoorrading van ziekenhuizen, openbare diensten, huishoudens en veel industrieën meer dan ooit van sleutelbelang. We zijn oprecht trots dat de mannen en vrouwen van Fluxys het beste van zichzelf geven om in alle veiligheid solidair en krachtdadig de essentiële diensten van de onderneming voor de samenleving en onze klanten te blijven leveren.

Samen staan we sterk. Dat heeft de coronacrisis alvast ten overvloede aangetoond. Met de aandeelhouders, het management en de medewerkers van de Fluxys groep staan we samen sterk in het leveren van een basisbehoefte aan de gemeenschap: zorgen voor een continue, veilige en betaalbare stroom van energie.

Onze **strategie** is erop gericht om op basis van die sterkte duurzaam te groeien in een langetermijnperspectief. Met onze infrastructuur in Europa zorgen we zolang dat nodig is voor aardgas als lage-emissie energiebron en we mikken erop om ook buiten Europa die rol op te nemen. Tegelijk zijn we volop aan de slag om met onze infrastructuur onze rol van transporteur van de koolstofneutrale energiedragers van de toekomst op te nemen.

De manier waarop de groep zijn strategie heeft neergezet, zorgde voor een **positieve afstraling op de financiële prestaties**. Onder meer doordat de LNG-terminal in Duinkerke voor het eerst een heel jaar bijdroeg, kwamen de bedrijfsopbrengsten opnieuw ruim boven een miljard euro te liggen. Ook de nettowinst kende een positieve evolutie. Als we de eenmalige elementen in het resultaat van 2018 buiten beschouwing laten, evolueert de nettowinst van de groep naar ruim 214 miljoen euro, een toename van bijna 70 miljoen euro.

Met de aandeelhouders, het management en de medewerkers van de Fluxys groep staan we samen sterk in het leveren van een basisbehoefte aan de gemeenschap: zorgen voor een continue, veilige en betaalbare stroom van energie.

Blijven evolueren en groeien in België en Europa

Voor onze **leiding-infrastructuur in Europa** is het een uitdaging dat klanten voor grens-tot-grensvervoer bij voorkeur kortetermijncapaciteit kopen. Maar we doen onze verkooporganisatie soepel mee-evolueren en de ploegen slaagden erin om in 2019 de capaciteitsverkoop op peil te houden.

Voor LNG-terminalling was 2019 een bijzonder intensief jaar. Zowel op de LNG-terminal in Zeebrugge als de LNG-terminal in Duinkerke ging de scheepstrafiek fors naar omhoog. Bovendien werden in Zeebrugge de 5de opslagtank en de bijbehorende procesinstallaties afgewerkt om op het einde van het jaar het langetermijncontract voor scheepsoverslag met Yamal trade te kunnen doen ingaan. In 2019 sloten we bovendien een nieuw langetermijncontract voor het lossen van schepen met Qatar Terminal Limited. Beide contracten betekenen voor de LNG-terminal in Zeebrugge een **duurzame bestending van de activiteit** en een stabiele bron van inkomsten op lange termijn.

Ook de activiteiten in **kleinschalig LNG** gingen mooi vooruit. In die activiteit bouwen we mee aan oplossingen om vandaag al qua luchtkwaliteit en klimaat resultaten te boeken met aardgas. Door de keten voor kleinschalig LNG uit te bouwen, faciliteren we namelijk LNG als alternatieve brandstof voor de scheepvaart en het lange-afstandsvervoer.

Op de LNG-terminal in **Zeebrugge**, bijvoorbeeld, nam het aantal laadbeurten van LNG-trucks fors toe en de LNG-terminal in **Duinkerke** bouwde een laadstation zodat we ook daar die dienstverlening kunnen aanbieden. Voor het bunkeren van schepen in de **Antwerpse haven** en regio heeft Fluxys samen met partner Titan LNG een ponton in aanbouw. En in de **haven van Rostock** in Duitsland hebben we met partner Novatek een project voor de bouw van een midschalige LNG-terminal waarvoor we dit jaar de definitieve investeringsbeslissing kunnen nemen.

Onze **projecten voor bijkomende aanvoer naar Europa** vorderen eveneens gunstig. Zo is de aanleg van de TAP-leiding in Griekenland, Albanië en Italië voor meer dan 90% voltooid en eind 2019 ging in Duitsland de eerste leiding van de EUGAL-infrastructuur in gebruik.

Investeren buiten Europa

Fluxys is in Europa uitgegroeid tot referentiepartner voor gasinfrastructuurprojecten en we willen die rol ook **buiten Europa** ontwikkelen. Voor Fluxys is dat een dubbele kans. Het is een bijkomende manier om duurzaam te groeien en tegelijk de expertise binnen de groep over een ruimere geografische basis te valoriseren. In 2019 hebben we onze analyse verfijnd van de regio's waar we bij voorkeur activiteiten willen ontwikkelen: Zuidoost-Azië en Zuid-Amerika. Met het oog op de Zuidoost-Aziatische markt heeft Fluxys begin 2020 een vestiging in Singapore opgericht.

De energie van de toekomst vervoeren

In **ruim maatschappelijk perspectief** was 2019 het jaar waarin de klimaatuitdaging resoluut op het voorplan van de politieke agenda kwam, met in Europa het vooruitzicht van een **Green Deal** om in 2050 netto geen broeikasgasemissies meer te hebben. Tegelijk was er een belangrijke beweging in de visie op de manier waarop dat doel kan worden bereikt: naast veel groene stroom zal daarvoor ook veel groen gas nodig zijn, en ook opvang en hergebruik/opslag van CO₂.

Daarmee schuiven de beleidsvisies op in de richting die Fluxys en andere actoren in de energiesector voorstaan: dat **gasinfrastructuur een fundamentele rol heeft te vervullen in het energiesysteem van morgen**. Gasinfrastructuur is immers de sleutel om niet alleen broeikasgasemissies maar ook luchtvervuiling sneller en vanuit een bredere basis terug te dringen. Bovendien heeft gasinfrastructuur een belangrijke systeemwaarde: ze biedt het energiesysteem de nodige capaciteit en een oplossing voor de toenemende nood aan energie-opslag en vermijdt bovendien aanzienlijke investeringen elders in het energiesysteem.

Met onze vernieuwde merkidentiteit tonen we onze ambitie om wendbaar en doelgericht vooruit te gaan met de energietransitie en het pad te effenen om met onze infrastructuur waterstof, biomethaan of andere koolstofneutrale energiedragers van de toekomst te vervoeren.

In die optiek is Fluxys met talrijke partners in België **volop aan de slag om de toekomst met groen gas en de opvang en hergebruik/opslag van CO₂ op te bouwen**. In diverse initiatieven zijn in 2019 mooie stappen vooruit gezet en in de onderneming is ook een Green Gas Platform opgericht, een multidisciplinair team waarmee we gericht gestalte geven aan onze rol als transporteur van de energie van morgen.

Zo ondersteunen we de ontwikkeling van de **biomethaan-keten in België** door actief mee te werken aan de nodige certificatiesystemen. Met Colruyt hebben we de krachten gebundeld om in Zeebrugge een **industriële power-to-gas installatie** te bouwen om groene elektriciteit om te zetten in groene waterstof.

Daarnaast werken we samen met diverse havens, verschillende industriële bedrijven en andere gasinfrastructuurbedrijven rond de **invoer van waterstof in België** en in Noordwest-Europees perspectief rond het **grensoverschrijdend vervoer van groene waterstof** vanaf productie-eenheden naar industriële verbruikscentra en havenregio's.

De opvang, het hergebruik en de opslag van CO₂ is een ander domein dat we actief verkennen. Fluxys werkt in die optiek samen met een aantal havens in België en Nederland. Met de haven van Antwerpen en diverse industrieën in het havengebied onderzoekt Fluxys bijvoorbeeld welke infrastructuur er nodig zou zijn. De groep is ook actief in twee Projecten van Gemeenschappelijk Belang die

concrete oplossingen in kaart brengen voor de opslag en het grensoverschrijdend vervoer van CO₂.

Met andere woorden, de afgelopen jaren hebben we **heel wat inspanningen gedaan om onze schouders te zetten onder de energietransitie** die nodig is om de klimaatverandering en de luchtvervuiling tegen te gaan. En we gaan absoluut op dat elan verder. Die realiteit weerspiegelde zich echter niet langer in onze merkidentiteit. De behoefte drong zich dus op om beter ons engagement te tonen en hoe we ervoor openstaan om samen te werken te midden van de enorme uitdaging die de energietransitie is. Daarom hebben we in 2019 ook de **vernieuwing van onze merkidentiteit** voorbereid die we begin dit jaar hebben gelanceerd.

"Shaping together a bright energy future" is de sleutelzin in onze vernieuwde merkidentiteit. Door onze rol in de samenleving zo te formuleren tonen we ons engagement om te blijven bouwen aan een groenere energietoekomst voor de generaties na ons.

Om dat engagement waar te maken en gasinfrastructuur zijn volwaardige rol te kunnen doen ontwikkelen in het energiesysteem, zijn in het beleid, zowel Europees als in België, een aantal **fundamentele krachtlijnen noodzakelijk**. Zo is het van het grootste belang om de complementariteit tussen de gas- en elektriciteitssystemen optimaal te kunnen aanboren. Ook de omschakeling van de meest vervuilende brandstoffen naar gas en elektriciteit is een aandachtspunt. Belangrijk is ten slotte ook om een kader te scheppen waarin innovatieve technologieën samen met het vervoer en de internationale uitwisseling van groen gas en CO₂ worden ondersteund en ten volle kunnen worden geïntegreerd in onze activiteiten.

Op het moment dat we dit jaarverslag goedkeuren om voor te leggen aan de algemene vergadering is de **impact van de corona-pandemie** op de activiteiten en resultaten van Fluxys in de toekomst in belangrijke mate onduidelijk en onzeker. Wel staat vast dat we met heel de onderneming alles in het werk stellen om in alle veiligheid onze essentiële diensten voor de samenleving te blijven verzorgen. Tegelijk blijven we de ambitie hebben om wendbaar en doelgericht vooruit te gaan met de energietransitie en het pad te effenen om met onze infrastructuur waterstof, biomethaan of andere koolstofneutrale energiedragers van de toekomst te vervoeren.

15 april 2020

Pascal De Buck
Gedelegeerd bestuurder en CEO

Daniël Termont
Voorzitter van de raad van bestuur

Gasinfrastructuur: hoeksteen van een koolstofneutrale economie

Om de klimaatuitdaging het hoofd te bieden moeten het economische weefsel en het energiesysteem horizon 2050 koolstofneutraal worden. We zijn ervan overtuigd dat die toekomst alleen maar gestalte kan krijgen als we open en pragmatisch groene elektriciteit en groene gassen doen samenwerken in elektriciteits- en gassystemen die elkaar optimaal aanvullen. Door die complementariteit zijn volle gewicht te doen krijgen, kunnen we tot een energiesysteem komen met duurzame energie die zowel het klimaat als de luchtkwaliteit ontziet, leveringszekerheid in energie biedt én betaalbaar blijft.

De Green Deal die de Europese Commissie in het vooruitzicht stelt, bevestigt die insteek. Om op ieder moment voldoende groene energie te hebben, zijn zowel koolstofneutrale elektriciteit als koolstofneutrale gassen nodig. Gasinfrastructuur is de hoeksteen om die gassen te vervoeren en op te slaan. En ook om afgevangen CO₂ te vervoeren naar opslag of behandeling voor hergebruik.

Gasinfrastructuur: 3 centrale troeven

De sleutel tot een succesvolle energietransitie is de juiste energie in de juiste toepassing te gebruiken en zo goed mogelijk de complementariteit tussen de gas- en elektriciteitssystemen te doen spelen. In dat dubbele energiesysteem heeft gasinfrastructuur 3 centrale troeven.

Groen gas en CO₂ vervoeren

Vandaag vervoeren de aardgasnetten alleen aardgas, maar ze kunnen ook groen gas doen stromen: biomethaan, synthetisch gas, en onder bepaalde voorwaarden ook waterstof. De infrastructuur is eveneens geschikt om CO₂ te vervoeren in de keten om CO₂ op te vangen en te hergebruiken of op te slaan. Die keten wordt van toenemend belang in industriële toepassingen die bijvoorbeeld aardgas gebruiken om hoge proceswarmte op te wekken.

Zeer grote capaciteit en flexibiliteit

De gasinfrastructuur biedt het energiesysteem van morgen de nodige capaciteit om meer energie met lage uitstoot tot bij de consument te brengen. Ze biedt ook de flexibiliteit om de variabiliteit van de stroomproductie uit wind en zon op te vangen: back-up productiecapaciteit in periodes van weinig wind en zon, en grote opslagcapaciteit om overschot aan groene stroom in de vorm van gas voor langere tijd op te slaan.

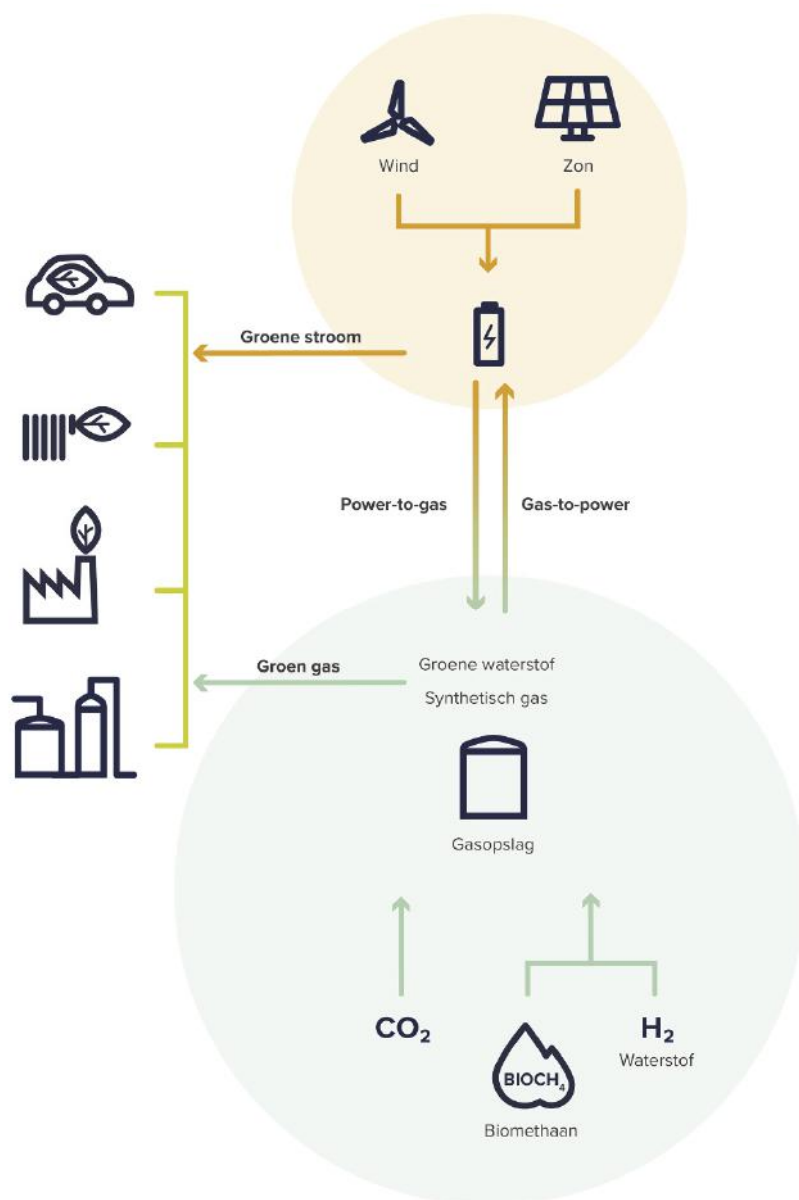
Kostenefficiënt

De bestaande gasinfrastructuur inzetten voor de energiebehoeften van morgen spaart investeringen in het energiesysteem in zijn geheel. Bovendien is gasinfrastructuur op zich bijzonder efficiënt doordat gas een hoge energiedichtheid heeft.

Het energiesysteem van morgen

Energie-efficiëntie, groene stroom, groen gas, CO₂ opvangen en hergebruiken of opslaan en een optimale interactie tussen de gas- en elektriciteitsinfrastructuur zijn centrale bouwstenen voor een duurzaam, betaalbaar en betrouwbaar energieaanbod. In dat multi-energetisch en koolstofneutraal systeem zorgt de gasinfrastructuur voor een geheel dat voldoende vermogen, opslag en flexibiliteit biedt om te beantwoorden aan de noden van de energievraag van de toekomst.

Twee pijlers om het energiesysteem van morgen gestalte te geven

1. Voor het vervoer en de opslag van energie maximaal de gasinfrastructuur inzetten

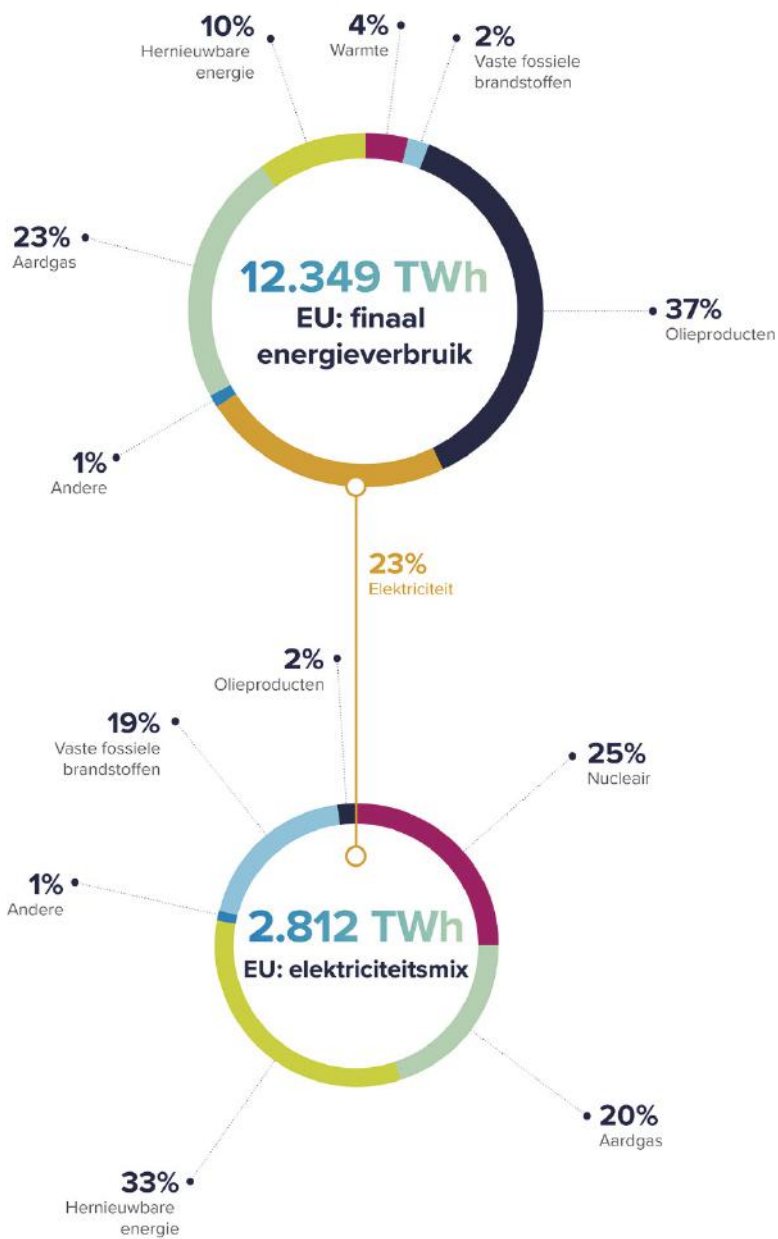
De energietransitie is een gigantische uitdaging. Als we het klimaat willen ontzien en de luchtvervuiling willen aanpakken, dan moeten we alle middelen gebruiken en ook maximaal inzetten op gasinfrastructuur. Gas als energiedrager en de capaciteit van het gassysteem zijn nodig om de huidige en volgende generaties flexibel van grote hoeveelheden groene energie te voorzien.

Voldoende groene energie leveren

Elektriciteit dekt vandaag bijna 25% van de energie die de gezinnen en bedrijven in de EU verbruiken. Van die elektriciteit is een derde groene stroom en het zal nog heel wat inspanningen vergen om 100% groene stroom te bereiken.

Daarnaast is er de uitdaging om ook de overige 75% van het energieverbruik helemaal te vergroenen. Daarom hebben we voor de transitie naar een koolstofneutraal energiesysteem gasinfrastructuur nodig: vandaag voor aardgas, dat in de bestaande energiemix een gunstig emissieprofiel heeft, en morgen voor groen gas en het vervoer van CO₂.

[EC Energy Statistics 02.2020 - referentiejaar 2018]

De juiste energie inzetten op de juiste plaats

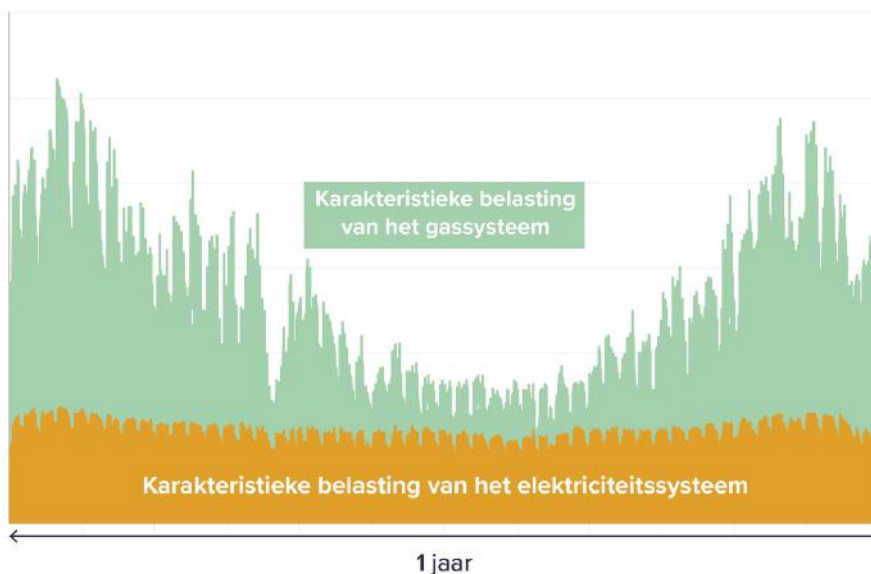
We gebruiken energie voor diverse toepassingen en gas – vandaag aardgas, morgen groen gas – is in heel wat toepassingen de aangewezen oplossing.

- Om te verwarmen: gastehnologie zoals brandstofcellen en warmtekrachtkoppelingsinstallaties produceren aan hoog rendement zowel warmte als stroom en kunnen daarmee het elektriciteitssysteem ontlasten.
- Voor proceswarmte op hoge temperatuur in de industrie is gas de aangewezen oplossing.
- Als grondstof: gas is in de industrie nodig als grondstof voor onder meer de aanmaak van meststoffen.

Voldoende capaciteit bieden

Gasinfrastructuur speelt in het energiesysteem vandaag een centrale rol om voldoende capaciteit te hebben voor energielevering en kan die rol ook probleemloos opnemen in het koolstofneutrale energiesysteem van de toekomst.

Piekcapaciteit – Voor verwarming is de gasinfrastructuur uitgebouwd om de nodige piekcapaciteit te leveren voor de hoge vraag in de winter.

Elektriciteitsproductie – Het gassysteem staat klaar om waar nodig de uitgebruikneming van nucleaire centrales en centrales op bruinkool of steenkool op te vangen en back-up te blijven bieden voor de toenemende variabiliteit van groene stroom uit wind en zon.

Opslag en flexibiliteit – De behoefte aan opslag en flexibiliteit stijgt naarmate het energiesysteem verder evolueert naar een koolstofarm geheel waarin overschotten groene stroom moeten worden opgevangen. Daarmee groeit ook het belang van de omvangrijke en kostenefficiënte gasopslagcapaciteit.

Nu al resultaten boeken

Dankzij de gasinfrastructuur kunnen voor verwarming, mobiliteit en warmtevraag in de industrie vandaag al grote stappen worden gezet om onmiddellijk de CO₂-uitstoot en de luchtvervuiling in te perken. Overschakelen op aardgas verlaagt namelijk in belangrijke mate de lokale uitstoot van fijnstof en andere luchtvervuilende stoffen zoals stikstofdioxiden en ook de CO₂-uitstoot gaat naar omlaag. De CO₂-uitstoot daalt nog verder naarmate meer groen gas in het gassysteem stroomt.

Voor **verwarming en warmtevraag in de industrie**: inzetten op efficiënte gastehnologie zoals condensatieketels, gaswarmtepompen, brandstofcellen of warmtekrachtkoppelingstechnologie op gas, die tegelijk warmte en elektriciteit produceert.

In **mobiliteit** vormen aardgasvoertuigen een mooie tandem met elektrische voertuigen. Ze zijn interessant voor langere afstanden omdat ze een ruime autonomie hebben en maken dankzij hun prijsniveau schoner rijden toegankelijk voor een ruim publiek.

Specifiek voor de steden brengen bussen en utilitaire voertuigen op aardgas ook een onmiddellijk antwoord op de fijnstof-problematiek. En voor zwaar vrachtvervoer en schepen is vloeibaar aardgas (LNG en bio-LNG) een belangrijk alternatief om te verduurzamen.

2. Inzetten op groen gas en innovatieve gastehnologieën

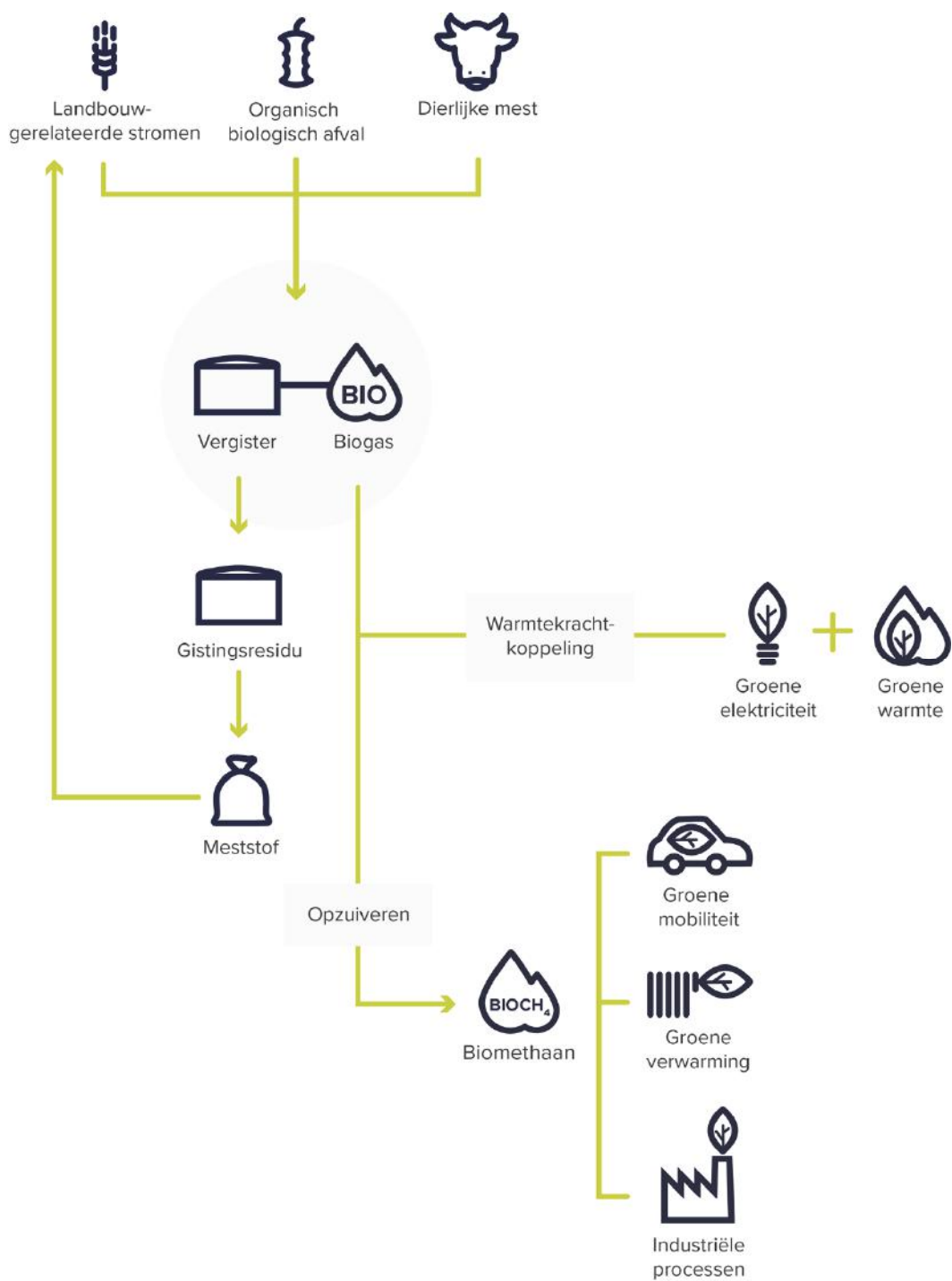
De energie van de toekomst moet koolstofneutraal zijn. Naast hernieuwbare bronnen zoals wind- en zonne-energie zal ook groen gas deel uitmaken van de duurzame energiemix. Groen gas kan biomethaan zijn, synthetisch gas of groene waterstof. Daarnaast is er ook het potentieel van zogenoemde blauwe waterstof als koolstofneutrale energiedrager: waterstof die wordt geproduceerd op basis van aardgas en waarbij de vrijgekomen CO₂ wordt afgevangen en hergebruikt of opgeslagen.

Gasinfrastructuur en innovatieve gastehnologieën zijn de instrumenten om groen gas als bijkomende koolstofneutrale energiebron te ontsluiten voor gezinnen en bedrijven. Gasinfrastructuur zal ook een belangrijke schakel vormen in de keten om in sommige processen CO₂ af te vangen en te vervoeren naar centra voor hergebruik of opslag.

Potentieel van biogas en biomethaan

Biogas is koolstofneutraal en wordt gewonnen uit organisch materiaal zoals slib, tuinafval, groente- en fruitresten en dierlijk afval zoals koeienmest. Als biogas wordt opgezuiverd tot biomethaan kan het onbeperkt in de bestaande aardgassystemen worden vervoerd. Om het grensoverschrijdend verkeer van biomethaan te stimuleren, is het aangewezen dat een international system van garanties van oorsprong tot ontwikkeling komt.

Biomethaan heeft een belangrijk potentieel in Europa. De studie van Gas for Climate ('The optimal role for gas in a net-zero emissions energy system', zie ook p. 66) toont aan dat het huidige EU-productieniveau van circa 20 TWh per jaar duurzaam kan worden opgeschaald tot ruim 1.000 TWh per jaar (de huidige aardgasvraag ligt op circa 5.000 TWh).

Meer over de ontwikkeling van de biomethaanmarkt in België in 'De energie van de toekomst vervoeren' op p. 67.

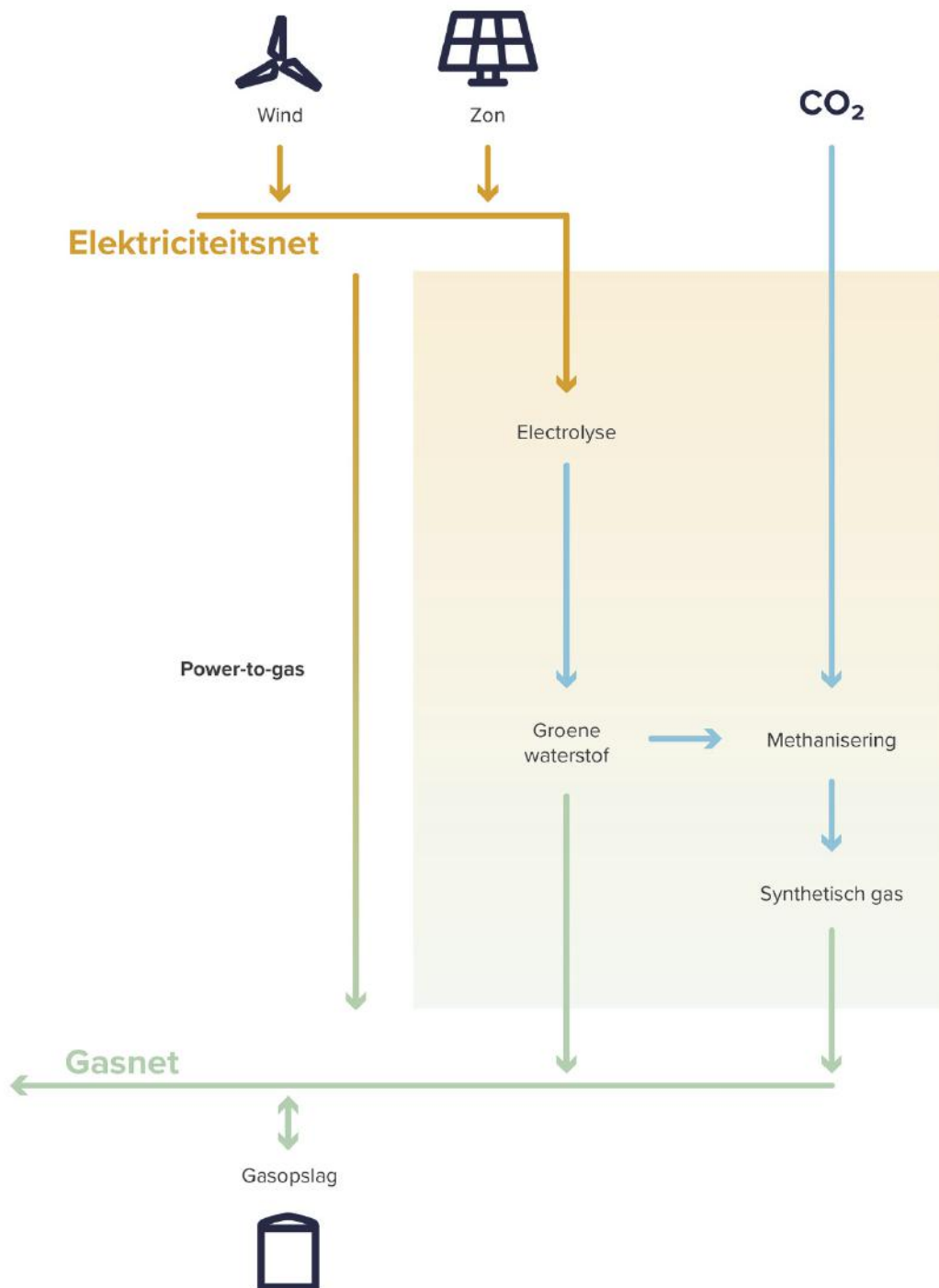
Power-to-gas: vitale link tussen de gas- en elektriciteitssystemen

Soms staat er veel wind of schijnt de zon hevig maar is de vraag niet groot genoeg om de geproduceerde groene stroom op te vangen. Naarmate de wind- en zonnecapaciteit toeneemt, stijgt het risico op stroomoverschotten en onevenwichten in het elektriciteitssysteem. Als er in periodes van veel zon en wind te weinig vraag is, dan is er met de technologie van vandaag namelijk geen efficiënte manier om het surplus op te slaan. Met power-to-gas technologie kunnen die overschotten wel worden opvangen: ze zet elektriciteit om in groen gas dat in het gassysteem kan vervoerd en opgeslagen worden.

Groen gas uit power-to-gas kan groene waterstof of synthetisch gas zijn. Via elektrolyse wordt groene stroom omgezet in groene waterstof die op verschillende manieren kan bijdragen tot de energietransitie. Het kan dienen als energie voor industriële processen die warmte met hoge temperaturen nodig hebben en ook als duurzame grondstof in de chemische industrie. Voorts kan groene waterstof een belangrijke energiedrager worden om het wegverkeer te verduurzamen.

Door groene waterstof te combineren met opgevangen CO₂ ontstaat synthetisch gas en wordt CO₂ circulair hergebruikt. Synthetisch gas heeft het voordeel dat het onbeperkt in het bestaande gassysteem kan worden gemengd met aardgas. Bij groene waterstof is dat beperkt. Voor het vervoer van waterstof kunnen aparte gedeeltes van het leidingennet worden ingezet.

Power-to-gas is met andere woorden een vitale schakel in het benutten van de complementariteit tussen de gas- en elektriciteitssystemen: het gebruikt groene stroom die anders verloren gaat, biedt een oplossing voor de nood aan elektriciteitsopslag en is een middel om het energiesysteem in balans te houden.

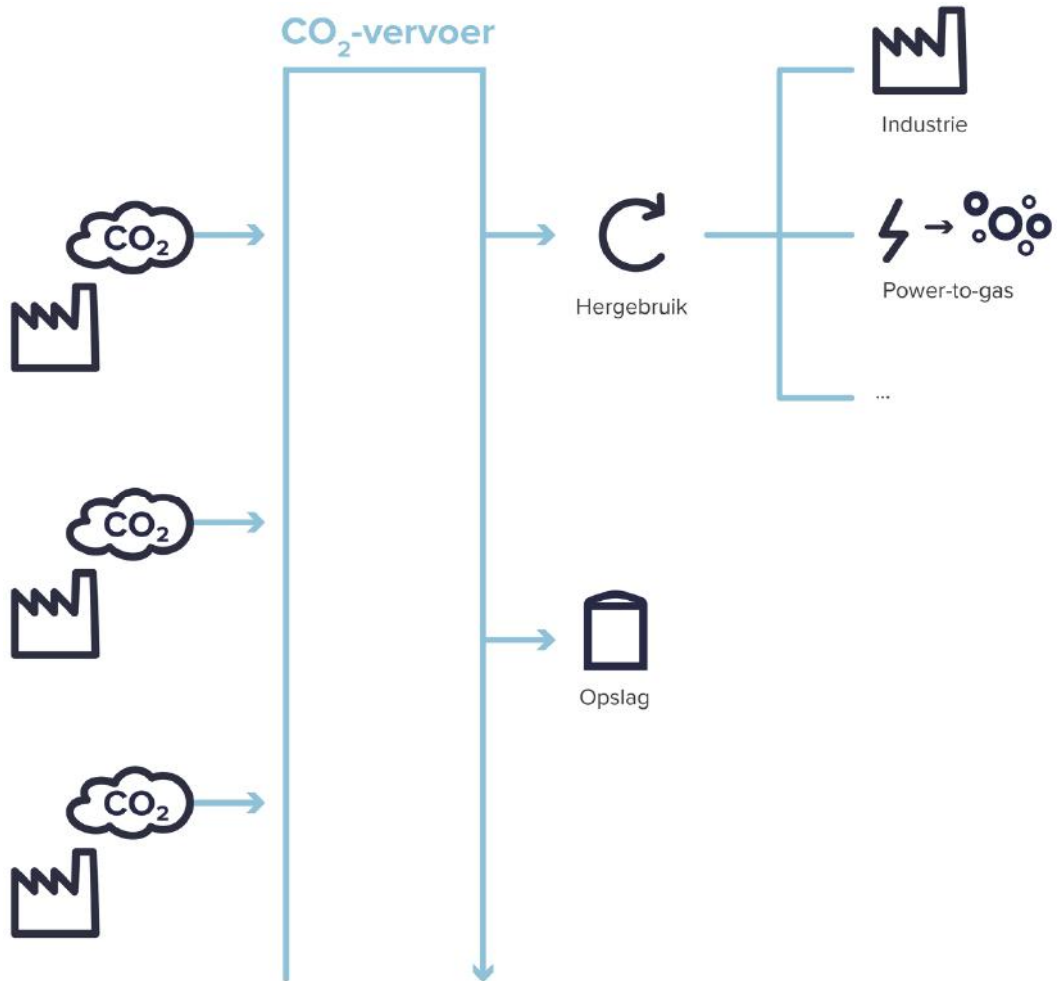
Meer over de ontwikkeling van de waterstofmarkt in België en Noordwest-Europa in 'De energie van de toekomst vervoeren' op p. 69.

Opvang en hergebruik/opslag van CO₂

Het jongste klimaatrapport van de Verenigde Naties brengt duidelijk naar voren dat technologieën voor CO₂-opvang nodig zullen zijn om de CO₂-uitstoot afdoende in te perken. Sommige industriële sectoren, bijvoorbeeld, hebben proceswarmte op hoge temperatuur nodig die niet met elektriciteit kan worden opgewekt of hebben processen waarbij CO₂ vrijkomt.

Opgevangen CO₂ kan worden hergebruikt in producten zoals polymeren of staal en wereldwijd gebeurt er veel onderzoek naar andere manieren van CO₂-hergebruik. De hoeveelheden opgevangen CO₂ die niet voor hergebruik in aanmerking komen moeten opgeslagen worden, bijvoorbeeld in lege gas- of olievelden.

Gasinfrastructuur zal een belangrijke schakel vormen in de keten om in sommige processen CO₂ af te vangen en te vervoeren naar centra voor hergebruik of opslag.

Meer over de ontwikkeling van de opvang en hergebruik/opslag van CO₂ in België in 'De energie van de toekomst vervoeren' op p. 73.

Fluxys in het kort

Onafhankelijk gasinfrastructuurbedrijf

Volledig ontvlecht

Fluxys is een gasinfrastructuurbedrijf en steunt op 90 jaar ervaring in zijn metier van ontwikkeling, financiering, bouw, exploitatie en onderhoud van gasinfrastructuur. Als volledig ontvlecht bedrijf heeft Fluxys geen belangen in de productie of de verkoop van energie. De inkomsten van de onderneming vloeien voort uit de verkoop van capaciteit in haar infrastructuur en aanverwante diensten.

Actief in het midstream-segment

Fluxys is actief in het zogenoemde midstream-segment van de aardgasketen, het segment van het vervoer van aardgas per pijpleiding op hoge druk, de opslag van aardgas en de overslag van vloeibaar aardgas (LNG). We vormen de schakel tussen:

- enerzijds aardgasproducenten die over heel de wereld actief zijn in de exploratie en winning van aardgas en de productie van vloeibaar aardgas (LNG), groothandelaars en traders van aardgas,
- anderzijds leveranciers die aardgas verkopen aan eindverbruikers en de distributienetbeheerders, die het aardgas op lage druk tot bij de huishoudens en de KMO's brengen.

Klaar voor de energiedragers van de toekomst

Gasinfrastructuur en innovatieve gastechnologieën zijn de instrumenten om progressief meer en meer groen gas als bijkomende koolstofneutrale energiebron voor de bedrijven en de gezinnen te ontsluiten. Fluxys onderzoekt in dat kader de modaliteiten voor de instroom van nieuwe energiedragers zoals biomethaan en waterstof in zijn infrastructuur.

Onze visie

Fluxys, de referentie als wereldwijde partner in gasinfrastructuur

Het voorbije decennium heeft Fluxys zich ontwikkeld tot een referentiepartner voor gasinfrastructuurprojecten in Europa. We hebben de ambitie om ons te blijven ontwikkelen en de opportuniteiten te benutten om ook buiten Europa uit te groeien tot een voorkeurspartner voor gasinfrastructuur.

Onze missie

Als onafhankelijk gasinfrastructuurbedrijf draagt Fluxys bij tot een duurzame energietoekomst en onze gepassioneerde teams zorgen voor een betrouwbare en betaalbare instroom van energie naar de markt.

Een samenleving die wil bloeien, heeft iedere dag opnieuw de klok rond nood aan een betrouwbare instroom van energie. En als we rekening willen houden met de klimaatuitdaging, de luchtvervuiling en de socio-economische imperatieven moet die energie ook duurzaam en betaalbaar zijn.

Fluxys is vastberaden om de energietransitie vooruit te doen gaan. Aardgas en groen gas hebben een belangrijke rol in de uitbouw van een koolstofneutrale economie met een betere luchtkwaliteit. Gasinfrastructuur is daarom essentieel voor een vlotte en succesvolle energietransitie. Ze vormt een noodzakelijke aanvulling op de elektriciteitsinfrastructuur en is onmisbaar in een betrouwbaar, duurzaam en betaalbaar energiesysteem.

Onze strategie

Op weg naar een groene energietoekomst met investeringen in België, Europa en daarbuiten

Blijven evolueren en groeien in België en Europa

We gaan voor een optimaal beheer van onze Belgische en Europese gasoperaties, weldoordachte groeikeuzes van onze assets binnen Europa en investeringen in projecten voor kleinschalig LNG.

De energie van de toekomst vervoeren

We zetten initiatieven op poten voor biomethaan, investeren in waterstof en CO₂-vervoersprojecten en verkennen nieuwe technologieën.

Investeren buiten Europa

We focussen op LNG-infrastructuur buiten Europa.

Waar we actief zijn in Europa

Onze waarden

Klantgedrevenheid - We volgen de omgeving op de voet en hebben oor voor de behoeften van onze klanten. Die aanpak vormt de drijvende kracht om de resultaten te bereiken die we voor ogen hebben.

Cohesie - Samenwerking en teamgeest zijn voor ons de sleutel om gezamenlijk de vooropgestelde resultaten te bereiken.

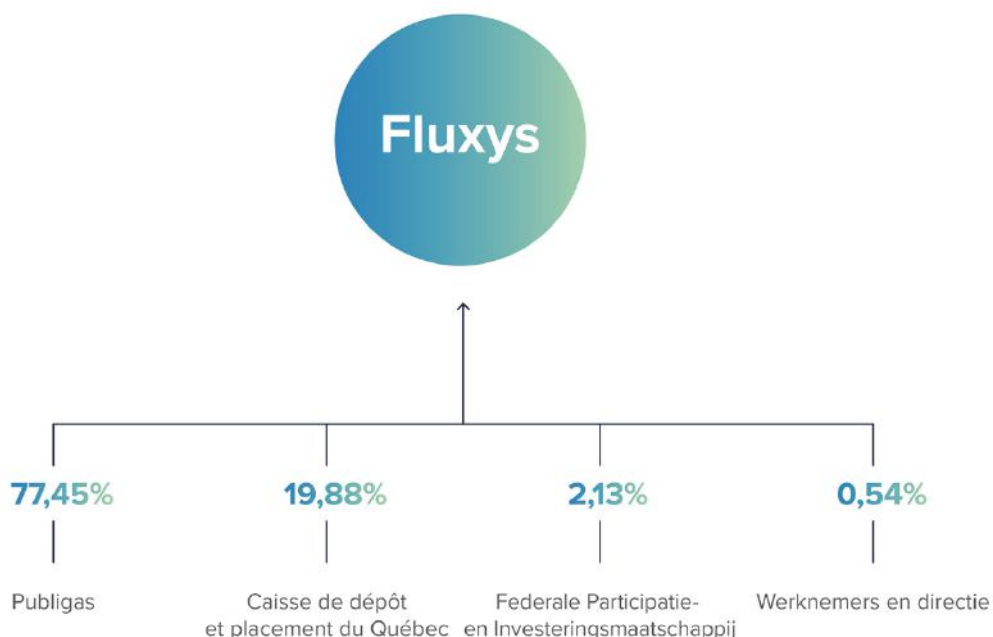
Professionalisme en commitment – We engageren ons om onze resultaten te bereiken met een efficiënte aanpak die de beste praktijken als richtsnoer neemt in alles wat we ondernemen. We ontwikkelen systematisch onze expertise en zoeken telkens opnieuw creatieve en kostenverantwoorde oplossingen.

Veiligheid en milieu - Samen geven we prioriteit aan de veiligheid van onze installaties omdat we verantwoordelijk zijn voor het transport van een energie die risico's inhoudt. In dezelfde geest van duurzaamheid waken we over het welzijn op het werk en streven we naar een zo laag mogelijke impact van onze activiteiten op het milieu.

Goed nabuurschap - We hebben een activiteit van algemeen economisch belang die een geheel moet vormen met de omgeving. In een open dialoog streven we naar een goede verstandhouding met al wie betrokken is bij de bouw en de exploitatie van onze installaties.

Onze aandeelhouders op 25 maart 2020

Publigras beheert de belangen van de Belgische gemeenten in Fluxys.

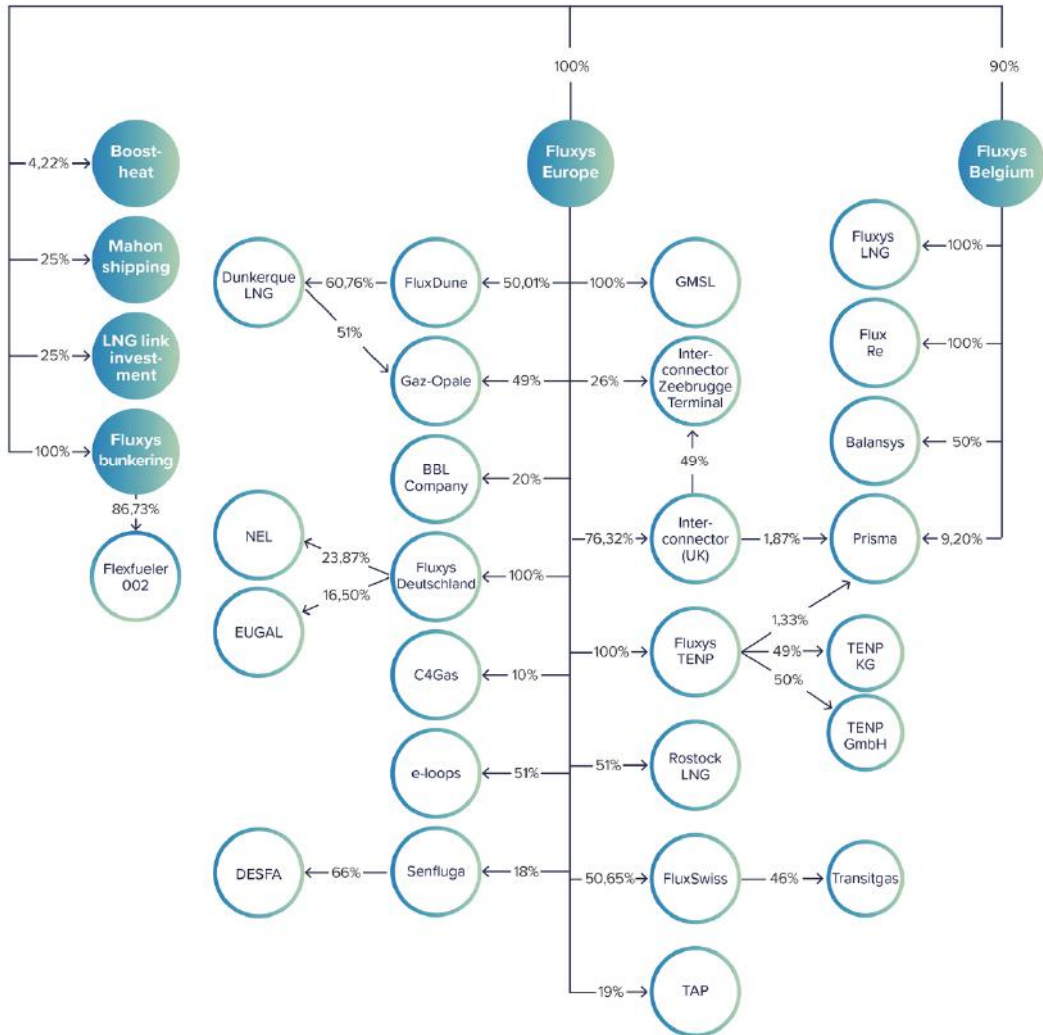
Caisse de dépôt et placement du Québec is een financiële instelling die fondsen beheert van voornamelijk pensioenstelsels en publieke en private verzekeringen in Canada (Québec). La Caisse heeft in de sectoren aardgasvervoer en infrastructuur aanzienlijke ervaring opgebouwd via zijn deelnemingen in aardgasvervoers- en distributieondernemingen in de Verenigde Staten, Canada en Europa.

De **Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (FPIM)** is een federale Belgische holding die werd opgericht om voor rekening van de Belgische staat deelnemingen te beheren in publieke en private bedrijven die een strategisch economisch belang hebben voor België.

Sinds 2012 kregen de **personeelsleden en het management van de Fluxys-groep** verschillende keren de kans om aandeelhouder van Fluxys te worden.

Vereenvoudigde structuur van de Fluxys-groep op 25 maart 2020

Samenstelling van de bestuursorganen op 25 maart 2020

Raad van bestuur

- Daniël Termont, voorzitter van de raad van bestuur
- Claude Grégoire, vice-voorzitter van de raad van bestuur
- Pascal De Buck, gedelegeerd bestuurder
- Jos Ansoms
- André Boulanger
- François Fontaine
- Andries Gryffroy
- Luc Hujoel
- Ludo Kelchtermans
- Renaud Moens
- Chantale Pelletier
- Josly Piette

Auditcomité

- Renaud Moens, voorzitter van het auditcomité
- Luc Hujoel
- Patrick Côté
- Ludo Kelchtermans
- Pascal De Buck, gedelegeerd bestuurder
(genodigde met raadgevende stem)

Benoemings- en vergoedingscomité

- Luc Hujoel, voorzitter van het benoemings- en vergoedingscomité
- Ludo Kelchtermans
- Pascal De Buck, gedelegeerd bestuurder
(genodigde met raadgevende stem)

Management team

Het management team is belast met het dagelijks bestuur en operationeel beheer van de onderneming. Het management team maakt ook voorstellen aan de raad van bestuur van investeringen in het kader van de ondernemingsstrategie.

- Pascal De Buck, gedelegeerd bestuurder en CEO
- Arno Bux, Chief Commercial Officer
- Christian Leclercq, Chief Financial Officer
- Peter Verhaeghe, Chief Technical Officer

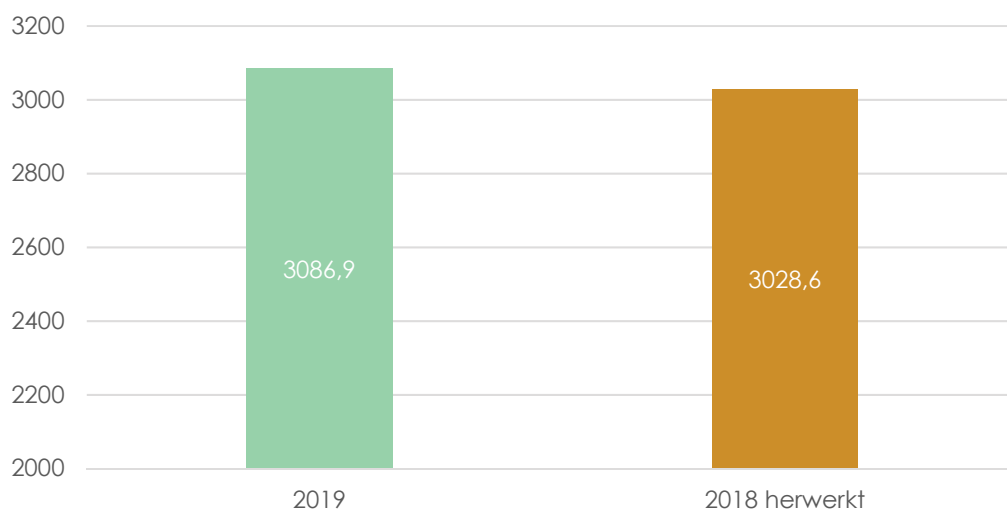

Krachtlijnen financiële situatie

Financiële kerncijfers 2019 (geconsolideerd)

Financiële ratio's		
	2019	2018 herwerkt
Solvabiliteit:		
Quotiënt van (i) de netto financiële schuld* en (ii) de som van het eigen vermogen en de netto financiële schuld*	46%	46%
Interestdekking:		
Quotiënt van (i) de som van FFO* en interestlasten en (ii) de interestlasten	9,7	9,1
Netto financiële schuld*/uitgebreide RAB*:		
Quotiënt van (i) de netto financiële schuld en (ii) de uitgebreide RAB	47%	46%
FFO*/Netto financiële schuld*:		
Quotiënt van (i) FFO en (ii) de netto financiële schuld	19%	18%
RCF*/Netto financiële schuld*:		
Quotiënt van (i) RCF en (ii) de netto financiële schuld	13%	12%

*Zie verklarende woordenlijst p. 281

Netto financiële schuld (exclusief regulatoire schuld) – in miljoen euro

Indicatoren	31.12.2019	31.12.2018 herwerkt
RAB * (in M€)	6.523,7	6.556,6
Vervoer	2.939,7	2.874,1
Opslag	239,7	246,1
LNG-terminalling (in België)	314,4	324,6
Materiële vaste activa buiten RAB* (in M€)	3.029,9	3.111,8

*Zie verklarende woordenlijst p. 281

Winst- en verliesrekening	(in duizenden euro's)	31.12.2019	31.12.2018 herwerkt
Bedrijfsopbrengsten		1.111.885	981.050
EBITDA*		744.274	633.129
EBIT*		350.168	257.965
Nettowinst		214.163	448.189

Balans	(in duizenden euro's)	31.12.2019	31.12.2018 herwerkt
Investeringen in materiële vaste activa tijdens het boekjaar		281.002	238.431
Totaal van de materiële vaste activa		5.534.337	5.537.966
Eigen vermogen		3.642.174	3.622.693
Netto financiële schuld*		3.086.947	3.028.572
Totaal van de geconsolideerde balans		8.321.955	8.473.823

*Zie verklarende woordenlijst p. 281

Fluxys NV – Resultaten 2019 (geconsolideerd)

Consolidatiekring

De consolidatiekring en de belangenpercentages zijn dit jaar als volgt geëvolueerd:

- Toetreding van Titan LNG tot het kapitaal van Flexfueler 002, waardoor het aandeel van de groep verminderde tot 86,73%;
- Onderbrenging van de deelnemingen in Interconnector (UK) (76,32%), IZT (26%) en GMSL (100%) bij Fluxys UK, zonder invloed op de geconsolideerde rekeningen;
- Overdracht van 89% van de aandelen van Fluxys TENP van Fluxys Europe naar Fluxys Germany Holding. Fluxys Europe behoudt 11% van de aandelen en deze interne reorganisatie heeft geen invloed op de geconsolideerde rekeningen.

De groep Fluxys heeft in 2018 de controle genomen over Dunkerque LNG en Gaz-Opale. Die vennootschappen zijn globaal geconsolideerd vanaf november 2018. De toewijzing van de prijs voor Dunkerque LNG werd in 2019 afgerond en de rekeningen 2018 werden herwerkt om de definitieve toewijzing weer te geven.

Bedrijfsopbrengsten

De omzet van de groep Fluxys bedraagt 1.111,9 M€ in 2019 tegenover 981,1 M€ in 2018. Die stijging wordt hoofdzakelijk verklaard doordat Dunkerque LNG gedurende het volledige jaar 2019 heeft bijgedragen tegenover slechts 2 maanden in 2018, aangezien de entiteit sinds november 2018 globaal wordt geïntegreerd in de geconsolideerde rekeningen van de groep. Het positieve effect van Dunkerque LNG wordt lichtjes gecompenseerd door het einde van de vervoerscontracten op lange termijn van Interconnector (UK), dat voelbaar is sinds september 2018.

De omzet bestaat uit:

- 522,3 M€ toerekenbaar aan de vervoers-, opslag- en terminalling- en aanvullende activiteiten in België, hetzij 47,0% van het totaal van de bedrijfsopbrengsten, en
- 589,6 M€ toerekenbaar aan de activiteiten buiten België, hetzij 53,0 % van het totaal van de bedrijfsopbrengsten.

EBIT

De groep Fluxys heeft in 2019 een EBIT gegenereerd van 350,2 M€, een stijging van 92,2 M€ ten opzichte van 2018 (258,0 M€). De EBIT van het segment 'Belgium' stijgt lichtjes, meer bepaald dankzij de overslagactiviteiten. De EBIT van het segment 'Europe' is met 76,2 M€ gestegen. Die stijging is deels het resultaat van het eerste volledige jaar met globale consolidatie van Dunkerque LNG, maar is ook te danken aan de groei van de activiteiten van Interconnector UK (ondanks het einde van de langetermijncontracten, waarvan de effecten ruimschoots werden gecompenseerd door een kostenverlagingsplan en minder afschrijvingen) en van SwissGroup evenals in Duitsland.

Nettowinst

De nettowinst van de groep Fluxys bedraagt 214,2 M€ in 2019 tegenover 448,2 M€ in 2018, wat neerkomt op een daling met 234,0 M€.

Het resultaat van 2018 werd gunstig beïnvloed door een totale nettowinst van 303,9 M€ als gevolg van wijzigingen in de consolidatiekring. Die hadden betrekking op de verkoop van de deelneming van 50% van Swedegas Holding (23,8 M€) en de overname van Dunkerque LNG eind oktober 2018 (de groep Fluxys heeft de deelneming van 25% waarop de vermogensmutatiemethode tot die datum werd toegepast, uitgeboekt ; de inboeking van die deelneming aan de reële waarde heeft geleid tot een winst van 280,1 M€).

Buiten de bovenvermelde eenmalige effecten van 2018, steeg het resultaat met 69,9 M€. Die stijging wordt meer bepaald verklaard door de evolutie van de EBIT, zoals hierboven beschreven.

Investerings in infrastructuurprojecten

In 2019 is de groep Fluxys blijven investeren in infrastructuur in haar drie basisactiviteiten (vervoer, opslag en LNG-terminalling). De investeringen in België (91 M€) hebben hoofdzakelijk betrekking op de overslaginstallaties van de LNG-terminal van Zeebrugge, terwijl de investeringen in materiële infrastructuur buiten België (190 M€) hoofdzakelijk betrekking hebben op het EUGAL-project in Duitsland.

Financiële deelnemingen

De groep Fluxys heeft 35 M€ geïnvesteerd in zijn financiële deelnemingen, voornamelijk in TAP (31 M€).

Fluxys NV – Resultaten 2019 (volgens Belgische normen)

Het nettoresultaat van Fluxys bedraagt 135.868 k€, tegenover 144.818 k€ vorig jaar. Het resultaat van de vennootschap bestaat voornamelijk uit dividenden uitgekeerd door Fluxys Belgium en Fluxys Europe.

Indien het voorstel van resultaatverwerking wordt aanvaard door de algemene vergadering, dan bedraagt het totale brutodividend 139.019 k€ voor het boekjaar 2019, een lichte stijging ten opzichte van 2018 (138.929 k€).

Vooruitzichten 2020

Op dit moment is het moeilijk om een inschatting te maken van de mogelijke impact die de Covid-19 uitbraak kan hebben op de financiële resultaten van Fluxys Groep in 2020 (zie 'Risicobeheer', p. 93). De financiële situatie van de onderneming is echter gezond.

Blijven evolueren en groeien in België en Europa

We gaan voor een optimaal beheer van onze Belgische en Europese gasoperaties, weldoordachte groeikeuzes voor onze assets binnen Europa en investeringen in projecten voor kleinschalig LNG.

Verkoop vervoerscapaciteit: verdere verschuiving naar kortetermijnmarkt

Netgebruikers optimaliseren capaciteitsportfolio

De capaciteitsverkoop op de Europese aardgasvervoersmarkt staat al verschillende jaren onder druk. Netgebruikers optimaliseren in toenemende mate hun capaciteitsportfolio: ze berekenen de te contracteren hoeveelheden zo scherp mogelijk op basis van de inschatting van de precieze capaciteit die nodig zal zijn om hun klanten te beleveren.

Lange termijn ruimt plaats voor korte termijn

De tendens naar toenemende optimalisering van de capaciteitsportfolio's brengt ook mee dat de praktijk van capaciteitsboekingen op lange termijn plaats maakt voor meer en meer capaciteitsboekingen op korte termijn. Zo kopen leveranciers hun aardgas in toenemende mate op korte termijn op de gashandelsplaatsen en dat vertaalt zich in meer kortetermijn-capaciteitscontracten.

De verschuiving naar kortetermijncontracten wordt nog versterkt door de geharmoniseerde Europese regels voor het gebruik van de netten. Bij het aflopen van langetermijncontracten, bijvoorbeeld, dient de vrijgekomen capaciteit via veilingen te worden verkocht. En aangezien er zeker in Noordwest-Europa ruim voldoende capaciteit beschikbaar is, betekent dat voor netgebruikers een stimulans om alleen kortetermijn capaciteit te kopen.

Uitdaging voor vervoersnetbeheerders

Met langetermijncontracten hebben vervoersnetbeheerders over een lange periode vooruitzicht op stabiele inkomsten ongeacht de gebruiksgraad van de infrastructuur. Hoe meer capaciteit op korte termijn wordt verkocht, hoe meer de inkomsten echter meeschommelen met het reële capaciteitsgebruik dat variabel is. Het is immers afhankelijk van onder andere het eindverbruik dat voor een groot deel onderhevig is aan temperatuurschommelingen en de inkoopstrategie van de netgebruikers.

De evolutie naar inkomsten die het variabele profiel volgen van het reële capaciteitsgebruik is voor operatoren van gereguleerde infrastructuur een bijzondere uitdaging omdat de kostenbasis bij meer of minder capaciteitsgebruik dezelfde blijft.

De verschuiving naar een kortetermijnmarkt brengt commercieel niet alleen een andere aanpak mee die inspeelt op de nieuwe marktcontext maar ook grondige aanpassingen in het beheer en de digitalisering van de transacties. Het beheer van een beperkt aantal langetermijncontracten voor grote volumes maakt immers plaats voor grote aantallen transacties van kleinere hoeveelheden capaciteit.

Verkoop vervoerscapaciteit positief

In een markt voor grens-tot-grensvervoer die in toenemende mate kortetermijnboekingen kent is het van centraal belang voor de bedrijven van de Fluxys-groep om in de verschillende landen met uiteenlopende regulatoire regimes competitieve tarieven aan te houden. Daartoe worden doorheen de groep belangrijke efficiëntie-inspanningen geleverd en op diverse domeinen synergieën uitgewerkt.

Met de vinger aan de pols van wat de markspelers willen slaagden de verkoopploegen erin om in de kortetermijncontext de verkoop van vervoerscapaciteit op peil te houden. Ondanks de beëindiging van een aantal langetermijncontracten eind 2018 wisten Interconnector UK en Fluxys Belgium in 2019 met kortetermijnproducten een goed verkoopniveau aan te houden. Ook in Duitsland leverden de inspanningen resultaat op: ondanks de capaciteitsbeperking in de TENP-leiding bleven de stromen hoog en kozen de markspelers dus niet voor alternatieve routes. In Zwitserland bleef FluxSwiss zeer competitief in de markt door zijn capaciteitsaanbod fijnmazig af te stemmen op de markt.

Nieuwe virtuele interconnectiepunten België/Duitsland en Duitsland/Zwitserland

Een bijzondere uitdaging voor de vervoersnetbeheerders in Europa is het opzetten van virtuele interconnectiepunten. Virtuele interconnectiepunten maken het voor netgebruikers eenvoudiger om capaciteit te boeken: voor de stromen tussen twee landen kunnen ze alles boeken op één enkel virtueel punt in plaats van op de verschillende fysieke interconnectiepunten of bij verschillende vervoersnetbeheerders op een zelfde interconnectiepunt. De netbeheerders staan in voor de complexe onderliggende logistiek.

Fluxys Belgium, Fluxys TENP en de andere betrokken vervoersnetbeheerders lanceerden in juli 2019 twee virtuele interconnectiepunten:

- VIP Belgium-NCG, waarop de capaciteit wordt aangeboden tussen de Belgische gashandelsplaats ZTP en de Duitse gashandelsplaats NCG.
- VIP Germany-CH, waarop de capaciteit wordt aangeboden tussen de Duitse gashandelsplaats NCG en Zwitserland.

Omschakeling van laagcalorisch naar hoogcalorisch aardgas in België, Duitsland en Frankrijk

Bron van laagcalorisch aardgas put uit

De vermindering van de productie uit het Groningenveld, een bron van laagcalorisch aardgas of L-gas, leidt er onder meer toe dat Nederland stapsgewijs de uitvoer van L-gas afbouwt. Naar Duitsland gebeurt dat tussen 2020-2030 en naar België en Frankrijk tussen 2024 en 2030. Om rekening te houden met de aardbevingen in de regio van het Groningenveld werd bovendien sinds 2014 de productie uit het veld herhaaldelijk verder ingeperkt.

In het perspectief van een dalende uitvoer van L-gas vanuit Nederland moeten in België, Frankrijk en Duitsland de netten worden aangepast om stapsgewijs de aanvoer van L-gas te vervangen door hoogcalorisch aardgas (H-gas) uit andere bronnen.

L/H-conversie in België op schema

België voert momenteel ongeveer 46 TWh L-gas per jaar in voor verbruik op de Belgische markt. Tegelijk dient het Belgische net ook als een corridor om L-gas naar Frankrijk door te voeren. Groningen-gas is in ons land goed voor bijna een kwart van de bevoorrading en ongeveer de helft van het aardgas dat gezinnen en kleine en middelgrote ondernemingen verbruiken.

Na een aantal kleine conversieprojecten in de periode 2016-2017 heeft Fluxys Belgium in 2018 en 2019 samen met de betrokken distributienetbeheerders grootschaliger conversies uitgevoerd. Fluxys Belgium en de distributienetbeheerders zijn ook klaar om de verdere conversie binnen de vooropgestelde planning te voltooien in 2029.

Fluxys-infrastructuur voor de aanvoer van H-gas naar Duitsland

Duitsland verbruikt circa 230 TWh L-gas en die hoeveelheden moeten tegen 2030 stapsgewijs worden vervangen door H-gas uit andere bronnen. De infrastructuur van Fluxys biedt op verschillende manieren oplossingen voor de bijkomende aanvoer van H-gas naar Duitsland.

- Via het Duits/Belgische interconnectiepunt Eynatten in het westen kan Duitsland meer H-gas invoeren dat via pijpleidingen naar het net in België stroomt. Door de rechtstreekse verbinding van de LNG-terminals in Zeebrugge en Duinkerke met het Belgische net biedt de aanvoer vanuit het westen Duitsland ook de opportuniteit om zijn bevoorradingsportfolio soepel te diversifiëren met LNG.
- Via het Duits/Zwitserse interconnectiepunt Wallbach in het zuiden: dankzij de capaciteit die beschikbaar is om via Zwitserland aardgas naar het zuiden van Duitsland te brengen.
- De NEL- en EUGAL-leidingen die bijkomende aanvoer van H-gas vanuit het noorden aanbrengt.

Nieuwe leidinggedeelten voor TENP I

De TENP-infrastructuur omvat twee leidingen. Op basis van uitvoerig onderzoek is de beschikbare capaciteit in de TENP I leiding sinds 2017 beperkt uit voorzorg in verband met de kwaliteit van de infrastructuur. Om daarvoor een oplossing te bieden en ook rekening te houden met de capaciteitsbehoefte van Baden-Württemberg hebben Fluxys TENP en Open Grid Europe als aandeelhouders van de TENP-infrastructuur in het Netontwikkelingsplan 2018 een scenario ingediend om twee nieuwe leidinggedeelten te bouwen en te verbinden met de TENP II leiding. De Duitse regulator BNetzA heeft die investeringen als noodzakelijk bevestigd en goedgekeurd. Tot de ingebruikneming van de nieuwe leidinggedeelten blijft de beschikbare capaciteit in de infrastructuur beperkt op het huidige niveau.

Fluxys TENP en Open Grid Europe hebben in 2019 samen met de andere betrokken vervoersnetbeheerders ook een nieuwe analyse gemaakt van de capaciteitsbehoefte. Op basis daarvan is in het kader van het Netontwikkelingsplan 2020 een nieuw scenario aangedragen om de betrokken netgebruikers voldoende capaciteit te bieden voor zowel de bevoorrading van de lokale markten in Zuid-Duitsland, de bevoorrading van Zwitserland als de doorvoer naar Italië. BNetzA heeft ook dat scenario goedgekeurd. De kost van de nodige investeringen voor het scenario wordt berekend in 2020. Het resultaat ervan wordt in de loop van het jaar aan de markt en aan BNetzA voorgesteld in het proces van de opmaak van het Gasnetontwikkelingsplan 2020.

Deodorisatie-installatie in aanbouw

Sinds 2018 kunnen netgebruikers bij FluxSwiss en Fluxys TENP capaciteit kopen om in de Transitgas- en TENP-leidingen aardgas van zuid naar noord te vervoeren. Tot dan toe kon aardgas in de leidingen alleen van noord naar zuid stromen. In het kader van die noordwaartse stromen bouwen Fluxys TENP en Open Grid Europa in Schwörstadt in het zuiden van Duitsland een industriële deodorisatie-installatie.

Dankzij de installatie zullen de betrokken vervoersnetbeheerders meer flexibiliteit hebben om aardgas naar Duitsland te doen stromen. In Duitsland wordt in de vervoersnetten geen geurstof toegestaan terwijl dat in Zwitserland, Italië en Frankrijk anders is. Met de deodorisatie-installatie kan indien nodig geurstof uit het gas worden verwijderd.

De investering in de deodorisatie-installatie wordt omwille van zijn positieve rol in het ontsluiten van de aardgasstromen van zuid naar noord ondersteund vanuit het Connecting Europe Facility-programma. De installatie wordt in 2020 in gebruik genomen.

Medegefinancierd door de financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen

Positief eerste jaar partnerschap in DESFA

Fluxys is sinds eind 2018 samen met Snam en Enagás voor 66% partner in DESFA, de eigenaar en beheerder van het hogedruknet en de LNG-terminal in Revithoussa in Griekenland. Het land is in Europees perspectief strategisch belangrijk omdat het met de TAP-leiding in aanbouw en verschillende andere initiatieven in projectfase een belangrijke as voor de diversificatie van de bronnen en aanvoerroutes van aardgas wordt en zich kan ontplooiën tot een draaischijf voor aardgas in Zuidoost-Europa.

Fluxys en zijn consortium-partners stellen als industriële partners hun expertise ter beschikking zodat DESFA zijn strategische positie in het Middellandse Zeegebied ten volle kan ontwikkelen. In lijn met het gewijzigde aandeelhouderschap werd in 2019 het management vernieuwd en konden belangrijke stappen vooruit worden gezet. Zo is een nieuw Netontwikkelingsplan uitgewerkt met onder meer bijkomende verbindingen in het noorden van het land om een antwoord te bieden op de bruinkool-uitstap.

In de zomer van 2019 kwamen Fluxys, Snam en Enagás met de Copelouzos Group overeen dat die laatste 10% partner zou worden in hun consortium. De verruiming versterkt de Griekse verankering van het consortium en de transactie werd in januari 2020 afgesloten.

Scheepstrafiek op LNG-terminals in Zeebrugge en Duinkerke fors omhoog

In 2019 meerden op de LNG-terminal in Zeebrugge 130 schepen aan en daarmee verpulverde het vorige record van 82 schepen in 2009. In vergelijking met 2018 kwamen ruim dubbel zoveel schepen om LNG te lossen en het aantal operaties voor LNG-overslag van schip naar schip lag twee keer zo hoog.

Ook op de LNG-terminal in Duinkerke nam de scheepstrafiek een vlucht: 72 schepen meerden aan, tegenover 17 het jaar ervoor. In de loop van het jaar werd ook de infrastructuur in gebruik genomen voor het snel herladen van schepen.

Zeebrugge: langetermijncontract voor scheepsoverslag gestart

In december 2019 laadde de LNG-terminal het schip Yenisei River met LNG uit de pas in gebruik genomen 5de LNG-opslagtank. De laadbeurt luidde de start in van het langetermijncontract voor scheepsoverslag dat in 2015 met Yamal Trade werd gesloten.

Met de nieuwe 5de LNG-opslagtank en de bijbehorende procesinstallaties kunnen ijsbreker/LNG-schepen van de Yamal-productieterminal in Siberië LNG overslaan naar conventionele LNG-schepen zonder dat twee schepen tegelijkertijd aangemeerd hoeven te liggen.

In het kader van het contract met Yamal Trade kan jaarlijks tot 8 miljoen ton LNG worden overgeslagen op de terminal in Zeebrugge. Dat komt overeen met mogelijk 214 LNG-schepen per jaar die bijkomend komen aanmeren. Voordat de nieuwe capaciteit in december beschikbaar kwam, deed de terminal sinds mei 2018 al een waaijer overslagoperaties tussen twee tegelijkertijd aangemeerde schepen.

Zeebrugge: nieuw langetermijncontract voor het lossen van LNG-schepen

Op de LNG-terminal in Zeebrugge hebben terminalgebruikers langetermijncontracten lopen voor het lossen van 110 grote LNG-schepen per jaar. In september 2019 boekte Qatar Terminal Limited op lange termijn de beschikbare slots voor losbeurten naarmate de huidige contracten aflopen. De

overeenkomst loopt tot eind 2044 met de optie om het onder bepaalde voorwaarden eind 2039 vervroegd te beëindigen.

Het nieuwe langetermijncontract bestendigt substantieel de activiteit op de terminal van Zeebrugge in de toekomst en versterkt zijn positie als veelzijdige LNG-toegangspoort naar Europa die een optimale bestemmingsflexibiliteit biedt. Er is vanuit de terminal immers niet alleen ruim voldoende vervoerscapaciteit via leidingen voor levering in Noordwest-Europa maar ook een brede waaier aan opties om stroomafwaarts kleinschalig LNG te bevoorraden.

Duinkerke: marktconsultatie voor de verkoop van hervergassingscapaciteit

Begin 2020 lanceerde de LNG-terminal in Duinkerke een consultatie om te peilen naar de interesse in de markt om vanaf januari 2021 op lange termijn hervergassingscapaciteit te boeken. De beschikbare capaciteit bedraagt 3,5 miljard kubieke meter per jaar en de signalen uit de markt waren in de eerste niet-bindende fase van de consultatie positief. De uitkomst van de consultatie wordt verwacht in de zomer van 2020.

Forse dynamiek in kleinschalig LNG

Fluxys is op diverse fronten aan de slag om aardgas, biomethaan en in een volgende stap waterstof als alternatieve energie te promoten. Kleinschalig LNG is de markt waarin kleine hoeveelheden LNG worden verdeeld als alternatieve brandstof voor schepen, voor vrachtvervoer over lange afstanden, of als energie voor industriële sites die geen aardgasnet in de nabijheid hebben.

Zeebrugge en Antwerpen

Schepen die op LNG varen kunnen zich bevoorraden via het LNG-bunkerschip Engie Zeebrugge waarin Fluxys partner is. Het LNG-bunkerschip heeft Zeebrugge als thuishaven en komt laden op de LNG-terminal in Zeebrugge.

De terminal nam eind 2018 een tweede laadstation voor LNG-tankwagens in gebruik om vlot aan de vraag te kunnen blijven beantwoorden. In 2019 steeg het aantal laadbeurten vergeleken met het jaar ervoor met 1.200 tot ruim 2.600 laadbeurten.

Fluxys is ook actief in de haven van Antwerpen om samen met partners LNG ruimer te ontsluiten als brandstof. Zo faciliteert Fluxys aan kaai 526/528 scheepsbunkering met LNG-tankwagens en naast de kaai bouwen G&V Energy Group en Rolande LNG (dochter van Titan LNG) een LNG-tankstation voor vrachtwagens. Fluxys en Titan LNG zullen de infrastructuur benutten om aan kaai 526/528 ook een permanent LNG-bunkerpunt aan te bieden. Voorts bouwt Fluxys samen met Titan LNG een ponton voor scheepsbunkering in de Antwerpse haven en regio. De bijkomende tank- en bunkeringfaciliteiten voor LNG gaan in de loop van 2020 in gebruik.

Duinkerke

De LNG-terminal in Duinkerke werkte in 2019 aan de bouw van een eerste laadstation voor LNG-tankwagens. Het station heeft een capaciteit van 3.000 laadbeurten per jaar en gaat in het voorjaar van 2020 in gebruik.

De terminal werkt ook aan de aanpassing van de aanlegsteiger om vanaf midden 2020 LNG-bunkerscheperen met een capaciteit vanaf 5.000 m³ te kunnen laden. Momenteel kunnen alleen LNG-scheperen met een capaciteit vanaf 65.000 m³ aan de steiger aanmeren.

Rostock

Fluxys heeft met Novatek de joint venture Rostock LNG opgericht voor de bouw en de exploitatie van een middelgrote LNG-opslagterminal in de haven van Rostock in Duitsland. De opzet van de beoogde installatie is om LNG te ontsluiten als koolstofarm alternatief in Noord- en Centraal-Europa en in de regio rond de Baltische Zee.

Het concept voor de installatie is een LNG-terminal waar middelgrote LNG-schepen kunnen aanmeren en lossen, LNG kan worden opgeslagen en diensten kunnen worden verleend voor de verdere distributie van LNG:

- laden van tankwagens (en mogelijk spoortankwagens) om LNG te kunnen leveren aan industriële afnemers of aan LNG-tankstations voor vrachtwagens,
- laden van schepen om LNG onder meer ook te leveren als brandstof voor schepen die actief zijn in de Baltische Zee.

De terminal zou LNG-schepen ontvangen van de vloeibaarmakingsinstallatie die Novatek samen met Gazprom heeft gebouwd in de haven van Vysotsk nabij Sint-Petersburg en in 2019 in gebruik werd genomen.

De concessie-overeenkomst voor de terminal met de haven van Rostock is rond en het project zat eind 2019 in de fase van engineering, vergunningsaanvragen en selectie van EPC-contractant. Verwacht wordt dat midden 2020 de definitieve investeringsbeslissing kan worden genomen.

Bijkomende aanvoercapaciteit naar Europa

De aardgasproductie in Europa blijft structureel achteruitgaan door de uitputting van conventionele gasreserves. De daling wordt nog versneld door de opeenvolgende beperkingen die in Nederland worden opgelegd voor de productie uit het Groningenveld. Die afname van de Europese aardgasproductie brengt mee dat er belangrijke nieuwe invoerstromen nodig zijn.

Fluxys is actief betrokken bij verschillende projecten om de bevoorradingscapaciteit voor Europa te versterken. Tegelijk is de bestaande infrastructuur van Fluxys dankzij zijn ligging goed gepositioneerd om zijn rol op te nemen in de nieuwe stromen die de bijkomende invoer zal meebrengen.

Vanuit het noorden: eerste leiding EUGAL in gebruik genomen

Fluxys is 16,5% partner in het EUGAL-leidingproject in Duitsland (Europäische Gas-Anbindungsleitung). Het project omvat de bouw van twee parallelle leidingen om gas vanuit de Nord Stream II leidingen in het noorden van Duitsland zuidwaarts te vervoeren naar de grens met Tsjechië. In december 2019 nam EUGAL de eerste leiding in gebruik. De tweede leiding wordt eind 2020 operationeel.

De ingebruikneming van de Nord Stream II leidingen is vooruitgeschoven ten opzichte van de oorspronkelijke planning. In afwachting ontvangt EUGAL stromen vanuit de bestaande Nord Stream I leidingen en sinds zijn ingebruikneming kent EUGAL een hoge gebruiksgraad.

Vanuit het zuiden: Trans Adriatic Pipeline

TAP: westelijke tak van de Zuidelijke Gasridor

Fluxys is 19% partner in de Trans Adriatic Pipeline (TAP), de leiding in aanbouw die de westelijke tak vormt van de zogenoemde Zuidelijke Gasridor om aardgas afkomstig uit het Shah Deniz II veld in Azerbeidzjan voor Europa te ontsluiten. In een eerste fase zal de leiding tot 10 miljard kubieke meter aardgas per jaar kunnen vervoeren.

Door het ontsluiten van een nieuwe bron vormt TAP een belangrijke schakel in de bronnendiversificatie en bevoorradingszekerheid van aardgas voor Europa. In die context heeft Europa aan TAP de status van Project van Gemeenschappelijk Belang (Project of Common Interest – PCI) verleend in het kader van de Trans-European Networks for Energy (TEN-E).

Meer dan 90% voltooid

De werken voor de aanleg van TAP zijn begonnen in 2016 en eind 2019 was het project voor meer dan 90% voltooid. Volgens de huidige planning kan de leiding in de tweede helft van 2020 in gebruik worden genomen.

- In Griekenland en Albanië is de leiding zo goed als volledig afgewerkt en de compressiestations in Fier (Albanië) en in Kopoi (Griekenland) zijn klaar om in gebruik te worden genomen.
- Voor de werken in Italië stelt TAP alles in het werk om in een geest van goed nabuurschap en overleg een antwoord te bieden op de bezorgdheden van de lokale overheden. Uitgaande van de vordering van de werken kunnen het aanlandingspunt, de leiding over land en het ontvangstation in Italië in de tweede helft van 2020 in gebruik worden genomen.
- Begin 2020 zijn de werken begonnen voor de aanleg van de offshore-leiding tussen Italië en Albanië.

Fluxys brengt expertise aan

Als industriële partner stelt Fluxys uitgebreid zijn kennis en knowhow ter beschikking om TAP operationeel voor te bereiden op het beheer van de gasstromen en de veilige exploitatie van de leiding.

Markttest voor capaciteitsuitbreiding: positieve signalen

De startcapaciteit in de TAP-leiding (10 miljard kubieke meter per jaar) kan in een latere fase worden verhoogd tot 20 miljard kubieke meter per jaar. Diverse bronnen komen daarvoor in aanmerking: onder meer bronnen uit de ruimere Kaspische regio, het Midden-Oosten en het oostelijke Middellandse-Zeebekken.

In de optiek van de mogelijke capaciteitsuitbreiding hield TAP in de zomer van 2019 een markttest om te polsen of de markt geïnteresseerd is om bijkomende langetermijncapaciteit in de leiding te kopen. De signalen van de markt in deze niet-bindende fase waren positief en in 2020 wordt de bindende fase van de markttest gehouden.

Onderzoek en ontwikkeling

Het onderzoeks- en ontwikkelingsbeleid van Fluxys mikt erop om kennis en technologie te verwerven die de activiteiten van de groep kunnen versterken en verder ontwikkelen. In lijn daarmee wordt in de schoot van de groep toegepast onderzoek uitgevoerd samenwerking met de academische wereld, in eigen beheer, of in samenwerking met andere Europese gasbedrijven onder de koepel van een aantal organisaties:

- Pipeline Operators Forum (POF),
- Groupe européen de Recherches gazières (GERG),
- Comité européen de normalisation (CEN),
- European Pipeline Research Group (EPRG),
- International Organization for Standardization (ISO),
- EASEE-gas (European Association for the Streamlining of Energy Exchange – gas),
- Marcogaz, de technische federatie van de Europese aardgasindustrie.

In 2019 was Fluxys betrokken bij onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten rond onder meer de optimalisering van de exploitatie van gasinfrastructuur. Daarnaast ging specifieke aandacht naar onderzoek rond het vervoer van de energiedragers van de toekomst (zie 'De energie van de toekomst vervoeren', p. 65).

De energie van de toekomst vervoeren

We zetten initiatieven op poten voor biomethaan, investeren in waterstof en CO₂-vervoersprojecten en verkennen nieuwe technologieën. De energie van de toekomst moet immers koolstofneutraal zijn en groen gas zal naast groene elektriciteit deel uitmaken van de duurzame energiemix.

Gasinfrastructuur en innovatieve gastechnologieën zijn de instrumenten om groen gas als bijkomende koolstofneutrale energiebron te ontsluiten voor gezinnen en bedrijven. Gasinfrastructuur zal ook een belangrijke schakel vormen in de keten om in sommige processen CO₂ af te vangen en te vervoeren naar centra voor hergebruik of opslag.

Internationale samenwerking met Gas for Climate

Tegen 2050 moet de volledige economie broeikasgasvrij zijn om de doelstelling van het klimaatakkoord van Parijs te halen: de wereldwijde temperatuurstijging beperken tot onder de 2 graden Celsius. Fluxys Belgium is in die optiek lid van het Gas for Climate initiatief dat is opgericht om de rol van hernieuwbaar en emissieneutraal gas in het toekomstige energiesysteem te onderzoeken, te documenteren en de bijdrage ervan tot het behalen van onze klimaatdoelstellingen te kwantificeren.

Naast Fluxys Belgium maken acht andere Europese gastransportbedrijven deel uit van Gas for Climate (Enagás, Energinet, Gasunie, GRTgaz, Open Grid Europe, Ontras, Snam, en Terega) en twee organisaties die producenten van hernieuwbaar gas vertegenwoordigen (European Biogas Association en Consorzio Italiano Biogas).

Gas for Climate liet in 2018 een studie uitvoeren naar de toekomstige rol van gas in een energiesysteem met nul broeikasgasemissies. In 2019 werd de studie verdiept om in meer detail de industrie, het vervoer en andere verbruikssegmenten op te nemen en tevens om bijkomende mogelijkheden van koolstofarm gas in beschouwing te nemen. De studie toont aan dat het mogelijk is om met het verder opschalen van de productie van hernieuwbaar gas in 2050

Momenteel onderzoekt Gas for Climate verschillende opschalingstrajecten voor hernieuwbare gassen en wat die trajecten inhouden voor de gasinfrastructuur. De opzet is om de analyse in de eerste helft van 2020 af te ronden. In het licht van de ambitieuze Green Deal van de Europese Unie zal de analyse concrete voorstellen doen over de manier waarop de gasinfrastructuur het best kan worden gebruikt als troef om op een snelle, efficiënte en duurzame manier koolstofvrij te worden tegen de laagst mogelijke prijs.

een emissieneutraal gassysteem te creëren in de EU. Bovendien laat de studie zien dat de maatschappelijke kost van een scenario met hernieuwbaar gas meer dan 200 miljard euro per jaar lager ligt dan een scenario met een minimum-inzet van gas.

Gas for Climate onderzocht ook welke impact de opschaling van hernieuwbare gassen op de werkgelegenheid zou hebben. De studie komt uit op 600.000 à 850.000 directe banen die voortvloeien uit investeringen in installaties voor de productie van biomethaan en waterstof. Bovendien is het werkgelegenheid die uit zijn aard niet in aanmerking komt om op termijn gedelokaliseerd te worden.

Ontwikkeling van de biomethaanmarkt in België

Ontluikende markt

De productie van biomethaan in België staat in vergelijking met de buurlanden nog in de kinderschoenen. Momenteel is de biomethaan-eenheid van de intercommunale IOK Afvalbeheer in de Kempen de enige productie-eenheid. In Wallonië gaat in Sombreffe een eerste installatie in gebruik in 2020 en er zijn enkele projecten in voorbereiding die mogelijk in 2021 bijkomende injectie van biomethaan in de aardgasnetten zullen meebrengen.

Belangrijk potentieel

Valbiom onderzocht in 2019 voor de Belgische gasfederatie gas.be wat voor België de mogelijke bijdrage van biogas kan zijn en komt op een realistisch potentieel van 15,6 TWh per jaar. Dat komt overeen met ongeveer 8% van het huidige aardgasverbruik. Het inzetten van dat potentieel zou een jaarlijkse CO₂-vermindering betekenen van 6 miljoen ton, circa 5% van de totale uitstoot.

Eenmaal opgezuiverd tot biomethaan, kan bijna 70% van het biogas worden geïnjecteerd in de distributienetten. Als biomethaan ook in het vervoersnet van Fluxys Belgium instroomt, kan dat aandeel van 70% verder naar omhoog.

Daarnaast kan biomethaan ook ruim worden ingevoerd: het gasnet van Fluxys Belgium is immers optimaal geïnterconnecteerd met alle buurlanden. Om het grensoverschrijdend verkeer van biomethaan te stimuleren, is het aangewezen dat een internationaal systeem van garanties van oorsprong tot ontwikkeling komt.

Werken aan certificatiesystemen

Fluxys ondersteunt de ontwikkeling van de biomethaan-keten in België door actief mee te werken aan de nodige certificatiesystemen. Die vormen de basis om consumenten de mogelijkheid te bieden om groen gas zoals biomethaan te kopen. De ontwikkeling van zo'n vraagmarkt stimuleert op zijn beurt initiatieven in productie.

Power-to-gas project met Eoly en Parkwind

Met het groene energieproject Hyoffwind wil Fluxys samen met Eoly (onderdeel van de Colruyt Group) en Parkwind in Zeebrugge een power-to-gas installatie bouwen om hernieuwbare elektriciteit via elektrolyse om te zetten in groene waterstof. Hyoffwind is opgezet als een installatie op industriële schaal (elektrolysecapaciteit van 25 MW elektriciteit) en zou de eerste installatie met een dergelijke capaciteit worden in België.

In een eerste fase werd met de steun van het Belgische federale Energietransitiefonds de haalbaarheid van de installatie nader onderzocht en de uitkomst is positief. De technologie is matuur genoeg om een geïndustrialiseerde productie van groene waterstof te realiseren en op vlak van het wetgevende kader en vergunningen is er voldoende basis om op voort te bouwen voor de realisatie van het project.

In februari 2020 werd de aanbesteding voor het project uitgeschreven. Verwacht wordt dat in 2020 na de zomer de definitieve investeringsbeslissing kan worden genomen. Op basis van de huidige planning zou de installatie kunnen opstarten in 2023.

Onderzoek met Vlerick Business School en de Universiteit van Luik

Fluxys heeft met de Vlerick Business School en de Universiteit van Luik twee complementaire onderzoeksprojecten lopen rond power-to-gas. Het onderzoek met de Universiteit van Luik verkent het potentieel van power-to-gas in België en hoe optimaal te investeren in energienetwerken. De studie met Vlerick Business School onderzoekt de economische interacties tussen power-to-gas en de elektriciteitsmarkt.

Krachten gebundeld rond de invoer van waterstof

Cruciaal in de levensvatbaarheid van een waterstofeconomie is het opwekken van voldoende hernieuwbare elektriciteit voor de productie van groene waterstof. Het potentieel in België voor de productie van hernieuwbare elektriciteit als bron van groene waterstof is echter beperkt. Daarom zal ook invoer van groene waterstof nodig zijn als de waterstofeconomie zich doorzet.

Efficiënte en economische oplossingen voor de import, het transport en de opslag van waterstof vragen specifieke expertise. Daarom bundelt Fluxys de krachten met andere industriële spelers en publieke stakeholders. In 2019 sloot Fluxys met Deme, Engie, Exmar, de haven van Antwerpen, de haven van Zeebrugge en WaterstofNet een samenwerkingsovereenkomst om expertise gecoördineerd samen te brengen en te onderzoeken hoe en in de vorm van welke moleculen groene waterstof als energiedrager het beste kan worden ingevoerd.

In de eerste fase maken de partners een gezamenlijke analyse van de volledige import- en transportketen van waterstof. De opzet is om de financiële, technische en regelgevende aspecten in kaart te brengen van de verschillende onderdelen in de logistieke keten: productie, laden en lossen, en transport over zee en via pijpleidingen. De uitkomst van de analyse moet een roadmap zijn die aangeeft wat de aangewezen manier is om groene waterstof als energiedrager naar België te brengen. De resultaten ervan zullen de brug vormen naar het opzetten van concrete projecten.

Vervoer van waterstof in Noordwest-Europees perspectief: Green Octopus

In Noordwest-Europees perspectief werkt Fluxys rond het vervoer van waterstof samen in het Green Octopus initiatief met onder meer Engie, Gasunie, de haven van Antwerpen, Salzgitter en Waterstofnet. De Europese Commissie heeft Green Octopus erkend als initiatief dat in aanmerking kan komen als Belangrijk Project van Gemeenschappelijk Europees Belang.

De opzet van de Green Octopus samenwerking is om gedeelten van de bestaande aardgasinfrastructuur te hergebruiken tot een grensoverschrijdend leidingennet in België, Nederland, Duitsland en Frankrijk voor het vervoer van groene waterstof en zo verbindingen te leggen vanuit productie-eenheden nabij windparken op zee naar industriële verbruikscentra en havenregio's.

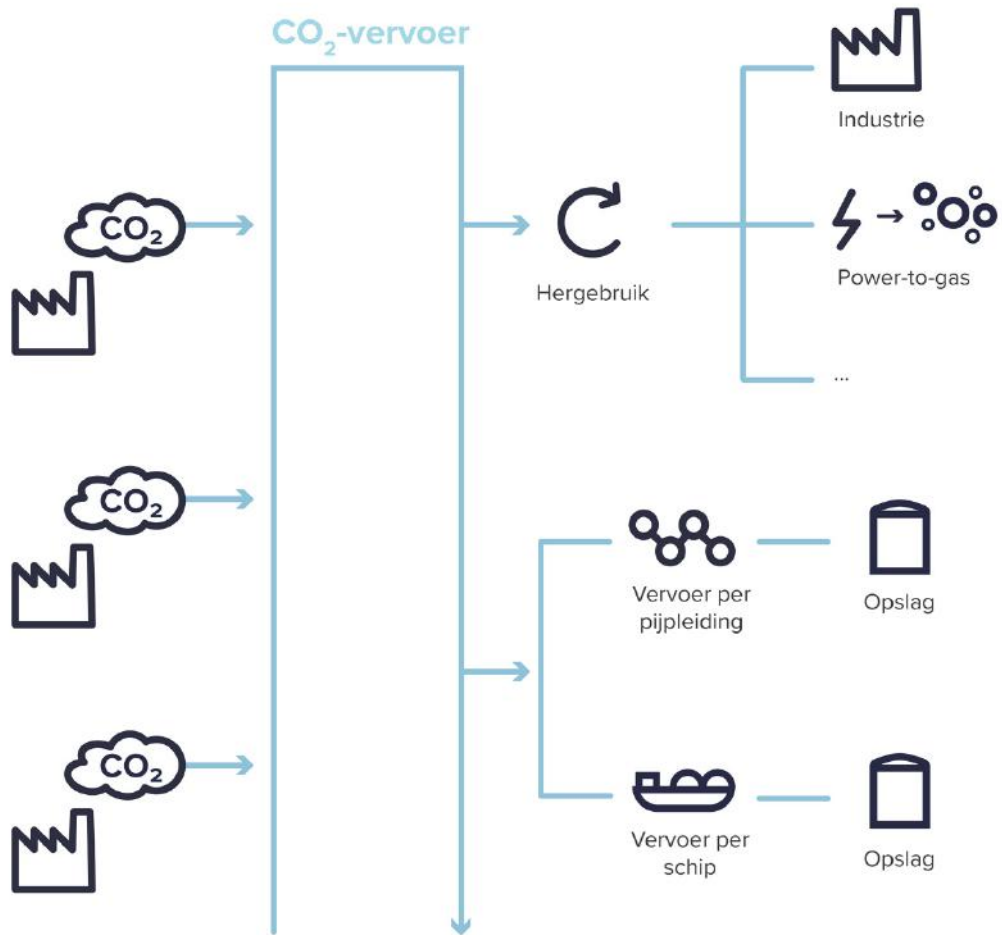
Specifiek voor België onderzoekt Fluxys in een eerste fase de nodige verbindingen tussen de haven van Antwerpen, de North Sea Port havens en de haven van Zeebrugge.

Samenwerking rond opvang, hergebruik en opslag van CO₂ in de havens

Voor de industrie in de havens is de opvang, het hergebruik en de opslag van CO₂ een belangrijk middel in de strijd tegen de klimaatopwarming. Fluxys werkt in die optiek samen met een aantal havens in België en Nederland.

Met de haven van Antwerpen rondde Fluxys in 2019 een voorstudie af. In het verlengde daarvan sloten de haven van Antwerpen, Fluxys, Air Liquide, BASF, Borealis, INEOS, ExxonMobil en Total een samenwerkingsovereenkomst. De opzet bestaat erin om de technische haalbaarheid te onderzoeken van de nodige infrastructuur voor de opvang, het hergebruik en de opslag van CO₂.

Uitgangspunt is dat de infrastructuur van het type 'open toegang' moet zijn en dus gebruikt kan worden door de gehele industriële havengemeenschap.

Voor de verdere succesvolle realisatie van de nodige CO₂-infrastructuur in de haven van Antwerpen is brede financiële ondersteuning vanuit de overheden in België en Europa onontbeerlijk. Naast de haalbaarheidsstudie is daarom ook het voorbereiden van subsidiedossiers een belangrijk onderdeel van de samenwerking.

Projecten van Gemeenschappelijk Belang rond de opvang, hergebruik van opslag van CO₂

In het domein van de opvang, hergebruik en opslag van CO₂ is Fluxys betrokken bij twee internationale projecten die door de Europese Commissie erkend zijn als Project van Gemeenschappelijk Belang. Beide projecten hebben een belangrijke meerwaarde in termen van kennisdeling en het stimuleren van de samenwerking tussen potentiële afvang-, transport- en opslagsites.

CO₂ TransPorts

Het CO₂ TransPorts project is een samenwerking tussen de haven van Antwerpen de North Sea Port havens, de haven van Rotterdam, EBN, Fluxys en Gasunie. De opzet is om een open infrastructuur te ontwikkelen voor het vervoer en de opslag van afgevangen CO₂ uit industriële sites in de betrokken havens. Tegelijk is het CO₂TransPorts initiatief een platform voor dialoog en coördinatie tussen de betrokken landen, havenregio's en infrastructuuraanbieders.

Northern Lights

Het Northern Lights project is een samenwerking tussen onder meer Equinor, Total, Shell, de haven van Antwerpen en Fluxys. Het concept van het project is om op industriële locaties in Europa afgevangen CO₂ op schip te laden en aan de westkust van Noorwegen te lossen voor tussenopslag. Vandaaruit wordt het per pijpleiding naar een leeg onderzees aardgasveld vervoerd voor opslag op 3.000 meter diepte.

Investeren buiten Europa

Het voorbije decennium heeft Fluxys zich ontwikkeld tot een referentiepartner voor gasinfrastructuurprojecten in Europa. We hebben de ambitie om ons te blijven ontwikkelen en de opportuniteiten te benutten om ook buiten Europa uit te groeien tot een voorkeurspartner voor gasinfrastructuur. Onze focus ligt daarbij op LNG-infrastructuur.

Duurzaam groeien op een ruimere geografische basis

Veel regio's buiten Europa verwachten een sterke stijging van de gasvraag om de behoefte aan bijkomende energie te verzoenen met de uitdagingen van het klimaat en de luchtkwaliteit. Voor Fluxys is dat een dubbele kans: een bijkomende manier om duurzaam te groeien en tegelijk de kennis en ervaring binnen het bedrijf over een ruimere geografische basis te valoriseren.

Zoeklicht op Zuidoost-Azië en Zuid-Amerika

In 2019 heeft Fluxys zijn analyse verfijnd van de regio's waar de onderneming bij voorkeur activiteiten wil ontwikkelen, rekening houdend met zowel de vooruitzichten qua energievraag als de duurzaamheid van het investeringsklimaat en de maatschappelijke context. Op die basis richten we ons zoeklicht op Zuidoost-Azië en Zuid-Amerika en evalueren we met partners die in die regio's actief zijn verschillende projecten in diverse fasen van ontwikkeling.

Vestiging in Singapore actief

Buiten Europa is lokale aanwezigheid is van bijzonder belang om maximale marktkennis te ontwikkelen en gewicht op te bouwen als industriële partner. Fluxys heeft daarom in 2019 de voorbereidingen getroffen om in Singapore een vestiging op te richten met twee Fluxys-medewerkers die tevens een beroep doen op een aantal agenten die in de ruime regio actief zijn. In de loop van het eerste kwartaal van 2020 heeft Fluxys zijn activiteiten in de vestiging in Singapore opgestart.

De kracht van onze medewerkers ontplooiën

Als onderneming in de energiesector is Fluxys actief in een snel en continu evoluerende markt. Om daarin succesvol te blijven, moeten we kunnen rekenen op competente, gemotiveerde en permanent inzetbare medewerkers. Dat vergt veel wendbaarheid en aanpassingsvermogen in een samenspel tussen mensen, processen en structuren.

Het personeelsbeleid is erop gericht om dat aanpassingsvermogen zoveel mogelijk te activeren en daarbij rekening te houden met de opportuniteiten en uitdagingen van de digitalisering. Tegelijk mikt het beleid erop om het juiste talent op het juiste moment naar de juiste plaats te loodsen, waar het optimaal kan bijdragen tot het succes van de hele onderneming.

Een organisatie die meebeweegt met de groeistrategie

Fluxys houdt zijn processen en structuren voortdurend tegen het licht van nieuwe uitdagingen. Een markt in volle verandering vraagt immers een organisatie die met die snelle veranderingen kan meebewegen. Onder meer dankzij de adequate inzet van de juiste digitaliseringstechnologie streven we naar efficiëntere processen en structuren die de onderneming in staat stellen om performanter te werken. Op die manier kan Fluxys duurzaam blijven groeien en zijn positie op de markt nog verstevigen.

In 2019 heeft Fluxys het Green Gas Platform in het leven geroepen, een multidisciplinair team waarmee we de strategie kracht bijzetten om de transporteur van de energie van morgen te worden. Het Green Gas Platform fungeert als competentiecentrum en heeft als doel de ontwikkeling van de markten voor nieuwe energiedragers aan te duwen.

Om de groeistrategie waar te maken zijn niet alleen processen en structuren nodig. Elke medewerker levert een cruciale bijdrage. Daarom wordt van alle medewerkers verwacht dat ze hun dagelijkse aanpak kritisch onder de loep houden en wendbaar en met een open geest inspelen op veranderingen.

Het juiste talent aantrekken voor vandaag en morgen

Op basis van de ondernemingsdoelstellingen brengt Fluxys zijn toekomstige personeelsbehoeften in kaart, zodat we weten welke competenties we vandaag en morgen in huis moeten hebben. Daar hoort een duurzame, toekomstgerichte rekruteringsaanpak bij: we trekken medewerkers aan die hun werk met engagement, motivatie en inzet willen doen en die op termijn ook elders in de Fluxys-groep een meerwaarde kunnen bieden.

Net zoals andere ondernemingen wordt Fluxys geconfronteerd met een heuse 'war for talent'. Om die het hoofd te kunnen bieden, is innovatie op het vlak van rekrutering een must. Zo werken we met het 'Fluxys Job Aperó' concept om potentiële medewerkers op een originele manier en in een informele setting aan te trekken en aan te werven. De eerste edities waren een groot succes: ze hebben diverse nieuwe medewerkers opgeleverd en tegelijk het imago van Fluxys als werkgever versterkt.

In 2019 bereidde Fluxys een nieuwe Employer Branding campagne voor die begin 2020 werd uitgerold. De basis voor de nieuwe campagne was de uitwerking van een sterke en geloofwaardige Employee Value Proposition, een doorslaggevend element in het aantrekken van nieuwe medewerkers en het motiveren van de huidige medewerkers. Om de Employee Value Proposition uit te werken, deed Fluxys een ruime enquête bij zijn medewerkers om te polsen wat hun perceptie was van de waarde van de onderneming.

Talent doen bijdragen tot de ondernemingsdoelstellingen

Het competentiebeheer en het ontwikkelings- en opleidingsaanbod bij Fluxys zijn erop gericht medewerkers de juiste ondersteuning te bieden zodat ze in staat zijn om zowel de doelstellingen van de onderneming als hun eigen ambities waar te maken. Om nieuwe werknemers en medewerkers in een nieuwe functie bijvoorbeeld snel en performant van start te doen gaan, werkt Fluxys Belgium met een gepersonaliseerd onthaal- en integratieprogramma.

Betrokkenheid creëren

Fluxys hecht er groot belang aan dat de medewerkers vertrouwd zijn met de bedrijfscontext en de uitdagingen van de onderneming. Dat versterkt hun betrokkenheid bij de visie, de strategie en de doelstellingen. Via een mix van kanalen leveren we bijzondere inspanningen om de medewerkers beter te doen begrijpen hoe de energiewereld verandert, hoe de onderneming haar strategie en doelstellingen aanpast om op die evoluties in te spelen en wat die doelstellingen voor iedereen afzonderlijk betekenen.

Transparante en constructieve sociale dialoog

Een sereen sociaal klimaat is essentieel voor de cohesie binnen de onderneming en voor de ontwikkeling van de activiteiten. Fluxys voert daarom een transparante en constructieve sociale dialoog met het geheel van de sociale partners.

Risicobeheer

Interne controle- en risicobeheersystemen

Referentiekader

Fluxys heeft een risicobeheerssysteem opgesteld op basis van het COSO-model. Een richtlijn beschrijft wanneer en door wie welke risicobeheersactiviteiten moeten worden uitgevoerd.

Rollen en verantwoordelijkheden

De raad van bestuur bepaalt, op voorstel van de gedelegeerd bestuurder, de mate van risico's die de onderneming bereid is te nemen, in overeenstemming met de waarden, de strategie en de fundamentele beleidslijnen. De raad van bestuur keurt ook het referentiekader goed voor de interne controle en het risicobeheer en beoordeelt de implementatie van dat referentiekader. Het auditcomité brengt daarover advies uit aan de raad van bestuur.

Minstens één keer per jaar onderzoekt het auditcomité de systemen voor interne controle en risicobeheer die door de gedelegeerd bestuurder worden opgezet in de filialen (volledig en meerderheidszeggenschap) van Fluxys. Op die manier vergewist het comité zich ervan dat de belangrijkste risico's op gepaste wijze worden herkend, beheerd en gecommuniceerd. Ook de risico's verbonden aan de sociale, de personeels- en milieuaangelegenheden, de eerbiediging van mensenrechten en de bestrijding van corruptie en omkoping worden bekeken. De belangrijkste risico's worden regelmatig opgevolgd en aan de gedelegeerd bestuurder gerapporteerd. De uitvoering van het risicobeheer is de verantwoordelijkheid van de gedelegeerd bestuurder. In die hoedanigheid evalueert de gedelegeerd bestuurder de risico's en de mitigerende maatregelen.

Om efficiënte interne controles te kunnen waarborgen, heeft Fluxys een scheiding van functies georganiseerd in de processen en in de IT-systemen. Dat moet het risico op fouten en fraude in de rekeningen beperken. Daarnaast bestaan er controlefuncties binnen de belangrijkste departementen die op een

regelmatige basis hun risico's en controles evalueren, bijsturen en rapporteren. Ook wordt in het kader van de financiële rapportering regelmatig een budgettaire opvolging georganiseerd.

Risicoregister

De geïdentificeerde risico's worden ofwel kwantitatief, ofwel kwalitatief geëvalueerd in termen van de kans van voorkomen (likelihood) en de ernst (impact). De criteria voor de impactbeoordeling kunnen betrekking hebben op de financiële situatie, maar ook op de reputatie, de veiligheid, het milieu en de beschikbaarheid. Fluxys bekijkt de impact als een combinatie van die verschillende impactelementen. Sommige risico's kunnen een impact hebben op de financiële situatie, terwijl andere een grotere impact zullen hebben op reputatie of veiligheid. Als de impact van een risico op meerdere criteria (financieel, reputatie, enz.) wordt ingeschaald, dan kiest Fluxys voor het criterium met de hoogste inschaling (volgens het voorzichtigheidsprincipe). Op die manier wordt het risicoprofiel van de onderneming periodiek bijgewerkt.

De risico's worden op een risicomatrix uitgezet. Fluxys onderscheidt drie risiconiveaus:

- Onaanvaardbare risico's: risico's waarvoor altijd en onmiddellijk maatregelen worden getroffen om ze te verkleinen.
- Risico's waarvoor maatregelen worden genomen om ze te verkleinen volgens het ALARP-principe (as low as reasonably possible). Dat wil zeggen dat de technologische middelen, de economische beperkingen en de haalbaarheid van de maatregelen zorgvuldig worden afgewogen tegen het risico-reducerend effect dat die maatregelen sorteren. De verschillende directies volgen de risico's van nabij op.
- Risico's die aanvaardbaar zijn omdat de nodige controles en maatregelen bestaan.

Controlemaatregelen

Het risicoprofiel zoals dat blijkt uit het risicoregister wordt vergeleken met de risicotolerantie. Waar nodig worden bijkomende maatregelen getroffen om alle risico's binnen aanvaardbare grenzen te brengen. Die maatregelen worden vertaald in een beleid, procedures, instructies en regelmatige evaluaties via externe en interne audits, technische audits en controles op de kwaliteit van de uitvoering. Op die manier wordt het risicobewustzijn binnen de organisatie versterkt.

Departement interne audit

Het departement interne audit is een onafhankelijke en objectieve controleafdeling binnen de Fluxys-organisatie. De interne audit manager rapporteert functioneel aan de voorzitter van het auditcomité, wat de onafhankelijkheid waarborgt. Het departement interne audit heeft tot doel om met een systematische en rigoureuze aanpak de doeltreffendheid van het risicobeheer, de risicocontrole en de processen te evalueren en te verbeteren.

Vertrekkend van een meerjaren-risicogebaseerd auditplan wordt ieder jaar een jaarlijks auditplan opgesteld. Verschillende belanghebbenden zijn betrokken bij dat planningsproces. De betrokkenheid van de business en van het risicobeheer in het planningsproces biedt het voordeel dat de audit wordt toegespitst op de relevante en belangrijke risico's en controles.

Overzicht van de belangrijkste risico's

Marktrisico

De huidige marktsituatie brengt mee dat zowel vervoer als opslag van aardgas onder druk staan. Dat heeft een impact op de gereserveerde capaciteit. In die context waken Fluxys en zijn dochterondernemingen erover om zijn dienstenaanbod nog aantrekkelijker te maken en zijn tarieven zo competitief mogelijk te houden. Dankzij de digitale technologie kunnen nieuwe producten en diensten ontwikkeld worden en bestaande business modellen en processen worden geoptimaliseerd of vernieuwd.

In de context van de Europese energie- en klimaatpolitiek maakt de tendens naar een hogere energie-efficiëntie en een koolstofneutrale energiemix ten voordele van onder andere hernieuwbare energiebronnen de evolutie van de aardgasvraag op lange termijn onzeker. Ook worden voor vervoer minder lange termijncontracten en meer korte termijncontracten afgesloten. Om die reden onderzoekt Fluxys nauwgezet waar te investeren in nieuwe infrastructuur.

Het einde van Nederlands L-gas tegen 2030 en de afname van de uitvoer ervan vanaf 2024 zullen een einde maken aan de transitstromen van L gas door België en het is niet zeker of die zullen worden gecompenseerd door transitstromen van H-gas. Verder levert de geleidelijke verdwijning van L-gas en de bijbehorende conversie naar H-gas een mogelijk risico op voor marktaandeelverlies omdat gebruikers van L-gas voor andere energiebronnen zouden kunnen kiezen. Anderzijds opent dit ook opportuniteiten voor Fluxys dank zij de connectie met Russisch gas via NEL, om de conversie van L-gas naar H-gas in het noordwesten van Duitsland te faciliteren.

In het segment van de elektriciteitsproductie hangt de bezettingsgraad van de gascentrales in Europa af van diverse factoren zoals de mate en het tempo waarmee de productiecapaciteit met hernieuwbare energiebronnen toeneemt, de weersomstandigheden, de evolutie van de steenkoolprijs en de evolutie van de prijs voor CO₂-emissierechten. Die onzekerheid over de bezettingsgraad van gasgestookte centrales vertaalt zich voor aardgasvervoersbedrijven in onzekerheid over de capaciteitsboekingen voor die centrales. Anderzijds staat de infrastructuur van Fluxys klaar voor de bevoorrading naar nieuwe gascentrales in de landen die voor een kernuitstap hebben gekozen en/of hun productiepark op steenkool en bruinkool afbouwen.

Ook de energietransitie en de uitdaging van de luchtkwaliteit biedt opportuniteiten voor Fluxys als gasinfrastructuurbedrijf. Dankzij de gasinfrastructuur kunnen voor verwarming, mobiliteit en warmtevraag in de industrie vandaag al grote stappen worden gezet om onmiddellijk de CO₂-uitstoot en de luchtvervuiling in te perken. Overschakelen op aardgas zorgt namelijk voor een verlaging van de uitstoot van fijnstof en andere luchtvervuilende stoffen zoals stikstofoxides en ook de CO₂-uitstoot gaat naar omlaag. Bovendien kan de huidige infrastructuur als buffer dienen in de groeiende behoefte aan flexibiliteit ten gevolge van hernieuwbare energie (gekend door de fluctuaties in wind- en zonne-energie).

Tegelijk is gasinfrastructuur nodig om in een koolstofneutraal energiesysteem een antwoord te bieden op de beperkingen die elektrificering met hernieuwbare stroom meebrengt. Gasinfrastructuur en innovatieve gastehnologieën zijn immers de instrumenten om groen gas als bijkomende koolstofneutrale energiebron te ontsluiten voor gezinnen en bedrijven. Gasinfrastructuur zal ook een belangrijke schakel vormen in de keten om in sommige processen CO₂ af te vangen en te vervoeren naar centra voor hergebruik of opslag. Daarbij moet worden onderzocht welke investeringen in de gasinfrastructuur nodig zijn naar gelang van de soorten nieuwe molecules die vervoer vragen.

Regelgevend kader

De Europese Unie voorziet in een systeem van gereguleerde toegang tot de aardgasvervoersnetten en tot de stockage en LNG-terminallinginstallaties die niet van regulering zijn vrijgesteld. Toezicht op die gereguleerde activiteiten gebeurt door de nationale regulatorische overheden. Op Europees vlak werken de nationale regulatorische overheden samen via het Agentschap voor de Cooperatie van Energie Regulators (ACER). Het zijn echter de nationale regulatorische overheden die de tarifaire methodologie bepalen en instaan voor de goedkeuring van de tariefvoorstellen voor het gebruik van de aardgasvervoersnetten en de stockage en LNG-terminallinginstallaties die niet van regulering zijn vrijgesteld.

De Europese regelgeving omvat voor de beheerders van de vervoersnetten ook een certificeringsprocedure die nagaat of de ontvlechtigingsvereisten door de eigenaars-operatoren worden opgevolgd. Eigenaars-operatoren mogen immers niet verbonden zijn met energieleveranciers of -producenten. Fluxys handelt als eigenaar-operator in het ontvlecht regime.

De activiteiten van FluxSwiss zijn momenteel niet gereguleerd maar op termijn bestaat de mogelijkheid dat aardgastransport in Zwitserland een vorm van regulering krijgt die zich inspireert op het kader dat de Europese Unie hanteert.

Elke wijziging van het regulatoire kader kan een significante impact hebben op de activiteiten, resultaten en financiële positie van Fluxys.

Tegenpartijrisico

De thesaurie-overschotten van de filialen van de Fluxys-groep worden belegd bij Fluxys in het kader van cash pooling overeenkomsten (behalve Flux Re, dochterondernemingen die projectfinancieringen hebben afgesloten en dochterondernemingen waar Fluxys geen meerderheidsbelang heeft in het aandelenkapitaal). De thesaurie-overschotten worden aan marktvoorwaarden geleend aan dochterondernemingen via leningen binnen de groep. Het toezicht dat Fluxys uitoefent bij zijn dochterondernemingen zorgt ervoor dat het tegenpartijrisico bij dochterondernemingen beperkt en onder controle blijft.

Resterende thesaurie-overschotten binnen de groep worden geïnvesteerd in financiële producten. Op het niveau van Fluxys is het risico dat een tegenpartij daarbij in gebreke blijft heel beperkt. Fluxys belegt immers de thesaurie-overschotten ofwel bij eersterangs financiële instellingen, ofwel in de vorm van financiële instrumenten uitgegeven door emittenten met een notering van beleggingskwaliteit (investment grade), ofwel in financiële instrumenten van emittenten waarvan een kredietwaardige overheid meerderheidsaandeelhouder is.

In het kader van zijn beleid om het tegenpartijrisico te beheren, voert Fluxys zelf een kredietanalyse uit van zijn klantenbestand op vlak van winstgevendheid, liquiditeit en solvabiliteit op basis van interne gegevens en gespecialiseerde

databanken aan de hand van financiële gegevens en marktdata. Die analyse wordt aangevuld met informatie over externe kredietbeoordelingen als die beschikbaar zijn. Via die aanpak wordt de blootstelling van de groep aan kredietrisico beperkt voor zowel wanbetaling als klantenconcentratie. Belangrijke leveranciers worden eveneens gescreend om het langetermijnperspectief van de samenwerking te bestendigen.

Wisselrisico

Een deel van de huidige kasstromen van de Fluxys-groep wordt in andere deviezen dan de euro gegenereerd, voornamelijk in CHF en GBP. Aangezien de euro de functionele munt is voor de Fluxys-groep, zou een variatie van de wisselkoers tussen de euro en de kasstromen in vreemde deviezen de winst- en verliesrekening en de geconsolideerde balans van Fluxys kunnen beïnvloeden bij de omzetting van die deviezen in euro. In overeenstemming met het financieel beleid van de groep worden die wisselkoersrisico's echter zodra ze komen vast te staan ingedekt met financiële instrumenten zoals foreign exchange swaps, forwards en cross currency rate swaps. Die financiële instrumenten worden zoveel mogelijk gekwalificeerd als dekkingsinstrumenten zodat de boekhoudkundige impact van wisselkoersvariaties op de winst- en verliesrekening wordt beperkt.

Interesterisico

Een deel van de huidige financieringen van de Fluxys-groep werd afgesloten tegen een vlottende rentevoet. Een schommeling in interestvoeten zou de winst- en verliesrekening van Fluxys kunnen beïnvloeden. In overeenstemming met het financieel beleid van de groep worden die risico's echter zoveel mogelijk ingedekt door financiële instrumenten zoals interest rate swaps (IRS). Bij een aantal financieringscontracten werd de volgens de leningsovereenkomst te betalen interest onder vlottende rentevoeten beperkt tot een bodem van 0% (in enkele gevallen heeft die bodemgrens enkel betrekking op de referentierentvoet, in alle andere gevallen op de all-in rentevoet, marge inclusief). De lening in FluxSwiss en Transitgas is volledig gedekt door middel van cap-derivaten.

Liquiditeitsrisico

De Fluxys-groep is een kapitaalintensieve onderneming en vertrouwt bijgevolg op (onder andere) externe financiering om zijn bedrijfs- en investeringsactiviteiten te financieren. In het kader van de bedrijfsontwikkeling en herfinancieringsverplichtingen is de groep onderhevig aan een liquiditeitsrisico. De financiële markten bieden niet altijd voldoende toegang tot de nodige liquide middelen, vooral in periodes van economische en geopolitieke instabiliteit. Het beleid van Fluxys bestaat erin zijn bevoorrechte toegang tot financiering te behouden door de implementatie van voldoende en bevestigde kredietlijnen, een sterk netwerk van banken en financiers, en solide financiële parameters voor de kredietwaardigheid van de onderneming die Fluxys voor zijn kredietverschaffers een betrouwbare tegenpartij maken.

Groei van de activiteiten

Om zijn groei en rendabiliteit in een Europese aardgasmarkt in snelle verandering te verzekeren, kan Fluxys dankzij zijn unieke ligging, competenties en knowhow opportuniteiten grijpen om te investeren in projecten voor nieuwe of bestaande aardgasvervoersnetten, pijpleidingen, LNG-terminallingprojecten of het innovatief gebruik van gas. Naast die projecten denkt Fluxys ook na over de mogelijkheid om nieuwe commerciële modellen in te voeren.

De implementatie van zulke projecten kan verschillende soorten risico's en onzekerheden meebrengen zoals geopolitieke ontwikkelingen, verschillen in bedrijfscultuur, diensten, regulering, markt, operationele en technische risico's, tijdige ingebruikneming en budgetoverschrijdingen. Fluxys maakt daarom bij elk project een grondige analyse van de risico's en zorgt voor een adequate opvolging ervan. Bovendien worden grote projecten voor capaciteitsverhogingen geschaagd door langetermijncontracten.

Impact van de Covid-19-pandemie

Op het moment van de goedkeuring van het jaarlijks financieel verslag 2019 is het moeilijk om de financiële impact in te schatten van de Covid-19-pandemie op de Fluxys-groep in 2020 gelet op de onzekerheid en snelle ontwikkeling van de pandemie in België en heel Europa.

De impact van de Covid-19-pandemie zal afhangen van de manier waarop de pandemie zich blijft ontwikkelen, van de duur ervan, van de gevolgen ervan voor de Belgische economie en meer bepaald voor de energievraag, en van de mate waarin de negatieve gevolgen van de pandemie zullen worden gemilderd door overheidsmaatregelen om de economie te ondersteunen.

Fluxys volgt de situatie nauw op om waar mogelijk de negatieve gevolgen van de pandemie op de activiteiten en financiële resultaten van Fluxys terug te dringen.

Industrieel risico - bedrijfscontinuïteit

Fluxys beschikt over noodplannen en -procedures voor zowel zijn operationele als ICT-activiteiten, waarbij verschillende scenario's geregeld worden getest. Tijdens de uitbraak van Covid-19 heeft het bedrijf zijn noodplanning geactiveerd en de nodige stappen genomen om de continuïteit van zijn activiteiten te waarborgen en te zorgen voor bevoorradingszekerheid terwijl zorgvuldig de aanbevelingen van de overheden worden nageleefd om de verspreiding van het virus in te perken.

Alle werknemers die niet ter plaatse nodig zijn voor de bedrijfscontinuïteit werken van thuis uit. Het noodplan omvat ook een reeks specifieke maatregelen, zoals ploegdiensten reorganiseren, kritieke werknemers van elkaar afscheiden, intensiever schoonmaken en ontsmetten, coördineren met de noodplanning van kritieke dienstverleners, en kritiek materieel identificeren en extra aankopen.

In lijn met de aanbevelingen van de overheden en de standaardoptie om thuis te werken, worden alle activiteiten met verplaatsingen of fysiek contact zoveel mogelijk beperkt.

Al die maatregelen zullen beperkte bijkomende kosten meebrengen als de crisis beperkt is in tijd. De maatregelen zorgen ook voor vertragingen in lopende en geplande onderhouds- en constructiewerken voor zover die momenteel niet essentieel zijn voor de bevoorradingszekerheid.

Marktrisico

Covid-19 kan gevolgen hebben voor de verkoop, aangezien een conjunctuurverzwakking of recessie leidt tot minder kortetermijnboekingen en in de toekomst tot minder langetermijnboekingen. Aangezien een groot deel van de activiteiten van Fluxys gereguleerd is, kan een verminderde vraag naar zijn diensten (scenario van een lage gasvraag) leiden tot een tariefherziening, al kunnen nationale regulatoren in verschillende landen anders reageren op de situatie. Voor de niet-gereguleerde of vrijgestelde activiteiten, die voornamelijk worden geëxploiteerd op basis van langetermijncontracten, kan een lagere vraag leiden tot lagere bijkomende inkomsten.

Tegenpartijrisico

Covid-19 zal gevolgen hebben voor de financiële sterkte van klanten, leveranciers en financiële tegenpartijen door de beperkingen en maatregelen van de overheid. Daarom is het mogelijk dat tegenpartijen hun financiële verplichtingen deels of helemaal niet zullen kunnen nakomen. De klanten van Fluxys zijn echter voornamelijk grote en sterke bedrijven.

Liquiditeits-, interest- en wisselrisico's

Op dit moment heeft Fluxys voldoende liquiditeiten en beschikbare kredietlijnen om gedurende een redelijke tijd zijn liquiditeit te waarborgen. De meeste financiering van Fluxys wordt verricht aan vaste rentevoeten of met een dekking, wat het rentevoetrisico vermindert.

In geval van verminderde inkomsten moet het bedrijf mogelijk bijkomende financiering zoeken in een context waarin toegang tot financiële markten moeilijk kan zijn of slechts mogelijk tegen ongunstige voorwaarden.

Het beleid van Fluxys bestaat erin zich in te dekken tegen de blootstelling aan wisselrisico. Toekomstige inkomsten kunnen worden beïnvloed door minder gunstige wisselkoersen.

Uitbreiding/groei van de activiteiten

Afhankelijk van de duur van de Covid-19-uitbraak en de mogelijkheid van een economische recessie, kan de wereldvraag naar aardgas of LNG een invloed ondervinden. In dat geval kunnen greenfieldprojecten aan levensvatbaarheid inboeten en worden bevroren of geannuleerd door een gebrek aan kredietwaardige klanten of moeilijkheden bij het vinden van financiering. Bestaande projecten, op hun beurt, kunnen vertraging oplopen door quarantainemaatregelen. Overnameprojecten kunnen worden uitgesteld, stopgezet of bemoeilijkt omdat de financiële prestaties van activa minder voorspelbaar kunnen worden.

Wettelijk en regulerend kader

Sinds 3 maart 2011 wordt de Europese aardgasmarkt gereguleerd door het derde energiepakket van de Europese Unie.

- Richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van richtlijn 2003/55/EG (de 3e Gasrichtlijn);
- Verordening (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten en tot intrekking van verordening (EG) nr. 1775/2005 (2e Gasverordening);
- Verordening (EG) nr. 713/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot oprichting van een Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER-verordening).

Tariefbepaling

Algemeen

Een Tariefnetwerkcode (TAR-NC) werd aangenomen bij Verordening (EU) nr. 2017/460 van de Europese Commissie op 16 maart 2017. Deze streeft naar een harmonisering van de tariefmethodologieën voor gasvervoer in Europa en voorziet in uiteenlopende vereisten met betrekking tot publicatie van gegevens en overleg over tarieven. Deze zal een impact hebben op de tariefbepaling in de volgende regulatoire periode.

Binnen de Fluxys-groep is er sprake van gereguleerde entiteiten (Fluxys Belgium, Fluxys LNG, Fluxys Deutschland & Fluxys TENP, DESFA), van vrijgestelde entiteiten of entiteiten onder een merchant model (Interconnector UK, Fluxys BBL, Dunkerque LNG, TAP) en ten slotte van niet-gereguleerde entiteiten (FluxSwiss & GMSL).

Principes

Inkomstenprincipe van de vervoers/opslagactiviteiten bij gereguleerde entiteiten binnen de EU

De gasvervoers-, opslag- en terminallingactiviteiten zijn 'rate-regulated activities' binnen de EU. Conform het belangrijkste principe van de regulering moeten de inkomsten zodanig zijn dat ze de in aanmerking komende kosten dekken en dat aandeelhouders een billijke compensatie krijgen (afhankelijk van het toegewezen gereguleerde eigen vermogen en, doorgaans, het rendement van staatsobligaties op 10 jaar). In dit verband moeten de inkomsten worden vastgesteld, rekening houdend met:

- Operationele uitgaven;
- Toegestane afschrijvingen;
- Kosten van schulden; en
- Billijke marge voor aandeelhouders.

Toelichting gereguleerde inkomsten

De regulering voorziet in regulatoire periodes van bepaalde duur (bijvoorbeeld 4 jaar in België en Griekenland, 5 jaar in Duitsland). Voordat de regulatoire periode start, dient de vervoersnetbeheerder (TSO) een budget in voor de regulatoire periode (operationele uitgaven, toegestane afschrijvingen, kosten van schulden en billijke marge).

Daarbovenop worden de jaarlijks verkochte capaciteiten (Q) geschat. Vervolgens wordt het eenheidstarief (T) berekend door de som van de gebudgetteerde inkomsten te delen, rekening houdend met het gebruik van de regulatoire rekening, door de som van de geschatte verkochte capaciteiten voor de periode. Dat tarief moet worden toegepast voor alle contracten met klanten voor de overeengekomen periode (uniek tarief per gereguleerde dienst).

De rekeningen van een jaar kunnen verschillen van de gebudgetteerde bedragen. Daarom is er een jaarlijkse afrekening wanneer de reële cijfers vergeleken worden met de toegestane cijfers en bepaalde verschillen worden overgeboekt naar/van de regulatoire rekening. Bijvoorbeeld: als de inkomsten die aan klanten worden gefactureerd (contante inkomsten) en die worden

berekend als reële verkochte hoeveelheden x toegepast tarief, hoger liggen dan de toegestane gereguleerde inkomsten (som van de te dekken reële kosten - de 4 voornoemde elementen), moet het overschot worden overgeboekt van de winst en het verlies naar het krediet van de regulatoire rekening (als uitgesteld baten). Dit overschot kan verschillende oorzaken hebben, bijvoorbeeld (onvolledige lijst):

- Lagere operationele kosten (niet-beheersbare kosten of deel van de beheersbare kosten);
- Commodity-elementen;
- Verkochte capaciteiten.

Als de inkomsten die aan klanten worden gefactureerd (contante inkomsten) daarentegen lager zijn dan de som van de te dekken reële kosten, zal het tekort worden geboekt op het debet van de regulatoire rekening (als een te ontvangen opbrengst) in IFRS.

Bijgevolg zal de winst en het verlies enkel de gereguleerde toegestane inkomsten (gefactureerde (contante) inkomsten plus/min bewegingen op de regularisatierekening) bevatten.

Sommige regulatoren maken een onderscheid tussen beheersbare operationele uitgaven en niet-beheersbare operationele uitgaven. De beheersbare operationele uitgaven zijn de uitgaven die eventueel door het bedrijf worden beheerd. Over de niet-beheersbare uitgaven kan het bedrijf geen controle uitoefenen.

Als stimulans moet een deel van het verschil tussen het gebudgetteerde bedrag en het reële bedrag van de beheersbare operationele uitgaven worden verwerkt via de regulatoire rekening.

Bovendien verkoopt de Fluxys-groep commodity (gas) voor balanceringsdoeleinden. Balanceren is het kopen of verkopen van flexibel gas om ervoor te zorgen dat het systeem binnen de veilige operationele grenzen blijft. Die activiteit is volledig gereguleerd.

Inkomstenprincipe van de terminallingactiviteiten in gereguleerde entiteiten binnen de EU

De regulering wordt op dezelfde manier toegepast op de terminallingactiviteiten als op de vervoers/opslagactiviteiten. Sommige investeringen zouden echter kunnen worden gecompenseerd via het model van IRR (Internal Rate of Return), zoals in België het geval is.

De behandeling van de verschillen tussen de toegestane en de reële cijfers is vergelijkbaar met wat eerder werd beschreven voor de vervoers/opslagactiviteiten. Alle operationele uitgaven worden beschouwd als niet-beheersbare kosten in België.

Vrijgestelde entiteiten en regulering voor Interconnectoren

In sommige landen verleende de regulator vrijstelling van regulering voor een bepaalde periode. Deze vrijstellingen stimuleren nieuwe investeringen in vervoers/opslag/terminallinginfrastructuur doordat die het afsluiten van langetermijncontracten met geïnteresseerde shippers mogelijk maken. Dit is het geval voor TAP, BBL Company VOF en Dunkerque LNG en was het geval voor Interconnector UK tot 09/2018. Desalniettemin is de regulering na de vrijgestelde periode van toepassing zoals voorheen werd beschreven.

Entiteiten als Interconnector UK of BBL Company VOF zijn onderworpen aan een specifieke regulering voor Interconnectoren, zoals een merchant model. Bij dit model moet namelijk aan de algemene principes van een gereguleerde markt worden voldaan. De entiteiten genieten wel van commerciële flexibiliteit met betrekking tot de te genereren inkomsten. De nettowinst van Interconnector UK heeft bijvoorbeeld een limiet; als de nettowinst die grens overschrijdt, wordt de overschreden hoeveelheid geboekt als een regulatorische schuld op de markt. Die grens is voor een bepaalde periode actief en kan worden herzien door de regulator als de entiteiten kunnen aantonen dat ze door die grens de operationele uitgaven, de afschrijvingen en de billijke marge voor de aandeelhouders niet kunnen dekken.

Niet gereguleerde inkomsten

De aardgasmarkt is momenteel niet gereguleerd in Zwitserland (zie 'Regelgevend kader' in het hoofdstuk 'Risicobeheer', p. 89). Bijgevolg zijn de inkomsten van FluxSwiss, die verband houden met capaciteitsvoorziening voor gasvervoer, niet onderworpen aan EU-regulering.

Samen met de capaciteitsvoorzieningsdiensten levert de Fluxys-groep ook bijkomende diensten, zoals operationele ondersteuning via GMSL. Die diensten zijn niet gereguleerd en de prijzen ervan verschillen naargelang de contracten en de marktomgeving.

Corporate governance

Kader

Wettelijke aspecten

Fluxys is onderworpen aan de Belgische wetgeving en heeft in overeenstemming daarmee een corporate governance charter opgesteld met de manier waarop Fluxys functioneert. Zo bevat het corporate governance charter onder meer een reglement voor de interne organisatie van het auditcomité en het benoemings- en vergoedingscomité, opgericht door de raad van bestuur.

Gedragcode

Voorts heeft Fluxys een gedragscode opgesteld met de principes inzake integriteit, ethiek en gedragsregels van toepassing op alle werknemers van de organisatie.

Samenstelling raad van bestuur

Tijdens de gewone algemene vergadering van 14 mei 2019 werd het mandaat van bestuurder van Christian Viaene hernieuwd tot 30 november 2019.

Ludo Kelchtermans werd door de raad van bestuur van 18 december 2019 als bestuurder gecoöpteerd om hem te vervangen, met ingang op 1 december 2019, voor een mandaat van 6 jaar dat zal verstrijken na afloop van de gewone algemene vergadering van 2025. De eerstvolgende algemene vergadering dient zich uit te spreken over zijn definitieve benoeming.

De procedure voor nieuwe benoemingen bij het benoemings- en vergoedingscomité werd nageleefd.

Presentiegeld

Aan de bestuurders wordt per vergadering van de raad van bestuur en van de comités een presentiegeld van € 250 toegekend.

Commissaris

De gewone algemene vergadering heeft zich uitgesproken over de jaarlijkse bezoldiging van Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BV.

Voor zijn mandaat als commissaris bij de groep Fluxys NV heeft Ernst & Young in 2019 bezoldigingen ontvangen ten belope van 396.263 €. Daarnaast heeft Ernst & Young ook andere opdrachten uitgevoerd voor een totaalbedrag van 63.715 €. De bezoldigingen kunnen als volgt worden opgesplitst:

- Auditopdrachten als commissaris bij de groep in België: 146.253 €
- Auditopdrachten als commissaris bij dochterondernemingen van de groep door entiteiten verbonden met de commissaris: 250.000 €
- Andere controle-opdrachten voor de benoeming: 40.315 €
- Andere controle-opdrachten door entiteiten verbonden met de commissaris: 23.400 €

Financiële situatie

Geconsolideerde financiële staten volgens IFRS.....	107
Algemene inlichtingen over de vennootschap	107
Geconsolideerde financiële staten van de groep Fluxys volgens IFRS	108
Geconsolideerde balans.....	108
Geconsolideerde winst- en verliesrekening.....	110
Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat	111
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen	112
Geconsolideerd kasstroomoverzicht (indirecte methode).....	114
Toelichtingen	117
Toelichting 1a. Aandeelhouderschap en kapitaalverhogingen	117
Toelichting 1b. Verklaring van overeenstemming met IFRS	117
Toelichting 1c. Oordeelsvorming en gebruik van inschattingen	117
Toelichting 1d. Datum van vrijgave voor bekendmaking.....	119
Toelichting 1e. Wijzigingen of aanvullingen op boekhoudkundige principes	119
Toelichting 1f. Standaarden, aanpassingen en interpretaties van toepassing vanaf 1 januari 2020 en daarna.....	125
Toelichting 2. Boekhoudkundige grondslagen en methoden.....	126
Toelichting 3. Deelnemingen	154
Toelichting 4. Winst- en verliesrekening en operationele segmenten	170
Toelichting 5. Gesegmenteerde balans.....	188
Toelichting 6. Financiële instrumenten.....	235

Toelichting 7. Voorwaardelijke activa en passiva – rechten en verbintenissen van de groep	248
Toelichting 8. Verbonden partijen	253
Toelichting 9. Vergoeding aan de bestuurders en de managers.....	258
Toelichting 10. Gebeurtenissen na balansdatum.....	258
Statutaire jaarrekening van Fluxys NV volgens de Belgische normen	259
1. Balans	260
2. Winst- en verliesrekening	262
3. Resultaatverwerking.....	263
4. Overzicht van het kapitaal per einde boekjaar.....	264
5. Belastingen op het resultaat.....	265
6. Sociale balans.....	266

Geconsolideerde financiële staten volgens IFRS

Algemene inlichtingen over de vennootschap

Benaming en maatschappelijke zetel. De maatschappelijke zetel van de moedermaatschappij Fluxys NV is gevestigd in België, Kunstlaan 31 te 1040 Brussel.

Activiteiten van de groep. De activiteiten van de groep Fluxys worden voornamelijk onderverdeeld in 2 hoofdactiviteiten.

De eerste hoofdactiviteit betreft het vervoer en de opslag van aardgas, evenals de terminallingdiensten voor vloeibaar aardgas (liquefied natural gas, LNG) in België. Naast de activiteiten die onderworpen zijn aan de Gaswet¹, verzorgt de groep Fluxys eveneens aanvullende diensten, verwant met voornoemde activiteiten.

De tweede hoofdactiviteit omvat voornamelijk de activiteiten in het buitenland.

Voor meer informatie over die activiteiten verwijzen we naar de specifieke hoofdstukken van het jaarverslag.

¹ Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, zoals later gewijzigd.

Geconsolideerde financiële staten van de groep Fluxys volgens IFRS

Geconsolideerde balans

Geconsolideerde balans Fluxys NV	In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
I. Vaste activa		7.688.165	7.633.877
Materiële vaste activa	5.1	5.534.337	5.537.966
Immateriële vaste activa	5.2	1.422.230	1.506.714
Goodwill	5.3	128.613	128.613
Activa met gebruiksrecht	5.4	142.611	0
Deelnemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	5.5	255.357	243.648
Overige financiële vaste activa	5.6/6	98.308	88.995
Overige vorderingen	5.7/6	97.596	109.276
Overige vaste activa	5.7	9.113	18.665
II. Vlottende activa		633.790	839.946
Voorraden	5.8	38.312	40.069
Overige financiële vlottende activa	6	827	1.340
Belastingvorderingen		15.771	12.285
Handels- en overige vorderingen	5.9/6	198.455	197.237
Geldbeleggingen	5.10/6	182.964	270.215
Geldmiddelen en kasequivalenten	5.10/6	163.777	296.558
Overige vlottende activa	5.11	33.684	22.242
Totaal der activa		8.321.955	8.473.823

Geconsolideerde balans Fluxys NV		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
I. Eigen vermogen	5.12	3.642.174	3.622.693
Eigen vermogen toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij		2.152.189	2.141.694
Maatschappelijk kapitaal en uitgiftepremies		1.785.818	1.785.471
Niet uitgekeerd resultaat en overige reserves		381.226	390.702
Omrekeningsverschillen		-14.855	-34.479
Minderheidsbelangen		1.489.985	1.480.999
II. Langlopende verplichtingen		4.223.220	4.246.739
Rentedragende verplichtingen	5.13/6	3.318.201	3.330.377
Voorzieningen	5.14.2	52.774	54.892
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	5.15	71.608	68.469
Overige langlopende financiële verplichtingen	6	6.616	5.735
Uitgestelde belastingverplichtingen	5.16	774.021	787.266
III. Kortlopende verplichtingen		456.561	604.391
Rentedragende verplichtingen	5.13/6	238.738	370.643
Voorzieningen	5.14.2	0	4.075
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	5.15	4.876	4.650
Overige kortlopende financiële verplichtingen	6	1.541	993
Belastingverplichtingen		22.927	35.621
Kortlopende handels- en overige schulden	5.17/6	158.105	172.039
Overige kortlopende verplichtingen		30.374	16.370
Totaal van het eigen vermogen en de verplichtingen		8.321.955	8.473.823

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

Geconsolideerde winst-en verliesrekening Fluxys NV		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt*
Bedrijfsopbrengsten	4.1	1.111.885	981.050
Verkoop van gas voor balancering en operationele behoeften		99.274	117.388
Overige exploitatiebaten	4.2	25.671	14.253
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen	4.3.1	-7.990	-4.280
Aankoop van gas voor balancering en operationele behoeften		-106.466	-130.243
Diensten en diverse goederen	4.3.2	-212.147	-215.189
Personeelslasten	4.3.3	-143.499	-138.678
Overige exploitatielasten	4.3.4	-26.221	-11.040
Netto toevoegingen aan de afschrijvingen	4.3.5	-401.163	-382.676
Netto toevoegingen aan de voorzieningen	4.3.5	7.625	7.960
Waardeverminderingen	4.3.5	-568	-448
Winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten		346.401	238.097
Resultaat van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	4.6	3.767	19.868
Winst (verlies) voor financiële resultaten en belastingen		350.168	257.965
Reële waardeschommelingen van financiële instrumenten	4.5.4	-5.288	-5.544
Winst (verlies) uit wijziging in de consolidatiekring	4.4.1	0	303.907
Financiële opbrengsten	4.4.2	16.031	22.835
Financieringskosten	4.5	-75.959	-74.729
Winst (verlies) voor belastingen		284.952	504.434
Winstbelastingen	4.7	-70.789	-56.245
Winst (verlies) van het boekjaar	4.8	214.163	448.189
Gedeelte Fluxys		151.962	413.039
Gedeelte minderheidsbelangen		62.201	35.150

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat	In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Netto resultaat over de periode	4.8	214.163	448.189
Elementen die in de toekomst niet geherclassificeerd zullen worden naar de winst-en-verliesrekening			
Herwaardering van pensioenregelingen	5.14	-4.591	5.441
Belastingen op verschillen		1.446	-1.285
Andere componenten van het totaalresultaat van de ondernemingen geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode – Herwaardering van personeelsbeloningen		0	0
Belastingen – Verandering van belastingvoet		0	0
Elementen die in de toekomst door de winst-en verliesrekening kunnen geherklasseerd worden			
Netto-investeringen in het buitenland - Omrekeningsverschillen		33.010	13.104
Netto-investeringen in het buitenland - Afdekkingsinstrumenten	6	-2.150	-5.048
Belastingen – Netto-investeringen in het buitenland – Afdekkingsinstrumenten		452	1.268
Afdekkingsinstrumenten van kasstromen	6	6.035	5.087
Belastingen – Afdekkingsinstrumenten van de kasstromen		-996	-1.229
Andere componenten van het totaalresultaat van de ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode - Afdekkingsinstrumenten van kasstromen		-19.192	4.721
Andere componenten van het totaalresultaat		14.014	22.059
Totaalresultaat van de periode		228.177	470.248
Gedeelte Fluxys Belgium		149.036	422.189
Gedeelte minderheidsbelangen		79.141	48.059

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

	Maatschap- pelijk kapitaal	Uitgiftepremies	Niet uitgekeerd resultaat	Afdekkings- instrumenten van de kasstromen
I. SALDO OP 01-01-2018	1.701.617	81.164	27.459	-10.248
1. Totaalresultaat van het boekjaar	0	0	409.508	
2. Andere componenten van het totaalresultaat	0	0	0	6.161
3. Uitgekeerde dividenden	0	0	-138.839	0
4. Wijzigingen in de consolidatiekring	0	0	66.775	0
5. Kapitaalverhogingen / - verlagingen	2.402	288	0	0
6. Overige mutaties	0	0	0	0
II. EINDSALDO OP 31-12-2018	1.704.019	81.452	364.903	-4.087
Aanpassingen met betrekking tot het vorige boekjaar (1)			2.732	
III. EINDSALDO OP 31-12-2018 herwerkt	1.704.019	81.452	367.635	-4.087
1. Winst (verlies) van het boekjaar	0	0	151.962	0
2. Andere componenten van het totaalresultaat	0	0	0	-16.134
3. Uitgekeerde dividenden	0	0	-138.929	0
4. Wijziginge in consolidatiekring	0	0	0	0
5. Kapitaalverhogingen / - verlagingen	291	56	0	0
6. Andere wijzigingen (2)	0	0	34.250	0
IV. EINDSALDO OP 31-12-2019	1.704.310	81.508	414.918	-20.221

- (1) Voltooiing van de prijsallocaties van de overnames van Dunkerque LNG en DESFA (zie Toelichting 3).
- (2) Deze reserve vloeit voort uit de hervorming van de vennootschapsbelasting die in 2017 aanleiding gaf tot een eenmalige verlaging van de uitgestelde belastingen, waarvan een gedeelte rechtstreeks in de andere elementen van het totaalresultaat op het passief van de balans werd geboekt (zie jaarlijkse financiële verslagen van 2017 en 2018). Dit bedrag werd in 2019 getransfereerd naar het niet uitgekeerd resultaat.

In duizenden euro's						
Afdeckings-instrumenten netto-investeringen in het buitenland	Reserves personeelsbeloningen	Omrekeningsverschillen	Andere componenten van het totaalresultaat	Eigen vermogen toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	Minderheidsbelangen	Totaal van het eigen vermogen
830	-8.801	-19.706	34.250	1.806.565	526.934	2.333.499
0	0	0	0	409.508	37.709	447.217
-3.072	3.947	4.673	0	11.709	10.350	22.059
0	0	0	0	-138.839	-35.999	-174.838
0	0	-19.446	0	47.329	944.563	991.892
0	0	0	0	2.690	0	2.690
0	0	0	0	0	0	0
-2.242	-4.854	-34.479	34.250	2.138.962	1.483.557	3.622.519
				2.732	-2.558	174
-2.242	-4.854	-34.479	34.250	2.141.694	1.480.999	3.622.693
0	0	0	0	151.962	62.201	214.163
-2.158	-4.217	19.624	0	-2.885	16.899	14.014
0	0	0	0	-138.929	-33.925	-172.854
0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	347	-36.189	-35.842
0	0	0	-34.250	0	0	0
-4.400	-9.071	-14.855	0	2.152.189	1.489.985	3.642.174

Geconsolideerd kasstroomoverzicht (indirecte methode)

Geconsolideerd kasstroomoverzicht (indirecte methode)	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
I. Geldmiddelen en kasequivalenten, openingsbalans	296.558	265.668
II. Nettokasstromen met betrekking tot de bedrijfsactiviteiten	631.308	541.810
1. Kasstromen met betrekking tot de exploitatie	727.120	606.153
1.1. Resultaat uit de voortgezette bedrijfsactiviteiten	346.401	238.097
1.2. Aanpassingen voor niet-geldelijke posten	383.076	352.020
1.2.1. Afschrijvingen	401.163	382.676
1.2.2. Voorzieningen	-7.625	-7.960
1.2.3. Waardeverminderingen	568	448
1.2.4. Omrekeningsverschillen	-18.690	-16.738
1.2.5. Overige aanpassingen voor niet-geldelijke posten	7.660	-6.406
1.3. Toename (afname) in werkkapitaal	-2.357	16.036
1.3.1. Toename (afname) in voorraden	1.189	-2.278
1.3.2. Toename (afname) in belastingvorderingen	-6.386	1.231
1.3.3. Toename (afname) in handels- en overige vorderingen	-1.218	38.395
1.3.4. Toename (afname) in andere vlottende activa	-14.114	1.466
1.3.5. Toename (afname) in belastingsschulden	6.387	-16.387
1.3.6. Toename (afname) in handels- en overige schulden	-3.908	-1.682
1.3.7. Toename (afname) in andere kortlopende verplichtingen	14.004	-4.261
1.3.8. Overige toename (afname) in werkkapitaal	1.689	-448
2. Kasstromen met betrekking tot de andere bedrijfsactiviteiten	-95.812	-64.343
2.1. Gestorte verschuldigde belastingen	-108.434	-95.150
2.2. Ontvangen rente met betrekking tot beleggingsinstrumenten, geldmiddelen en kasequivalenten	8.321	15.163

Geconsolideerd kasstroomoverzicht (indirecte methode)	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
2.3. Instromen met betrekking tot ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode (dividend ontvangen)	0	13.952
2.4. Overige instromen (uitstromen) met betrekking tot de andere bedrijfsactiviteiten	4.301	1.692
III. Nettokasstromen met betrekking tot investeringsactiviteiten	-233.592	248.567
1. Aankopen	-350.671	-479.737
1.1. Betalingen om materiële en immateriële vaste activa te verwerven	-304.392	-235.179
1.2. Betalingen om dochterondernemingen, gezamenlijke overeenkomsten of geassocieerde ondernemingen te verwerven (1)	-34.395	-104.188
1.3. Betalingen om andere financiële activa te verwerven (2)	-11.884	-140.370
2. Overdrachten	29.626	835.844
2.1. Ontvangsten uit de overdracht van materiële en immateriële vaste activa	368	4.477
2.2. Ontvangsten uit de overdracht van dochterondernemingen, gezamenlijke overeenkomsten of geassocieerde ondernemingen (3)	7.329	326.556
2.3. Ontvangsten uit de overdracht van andere financiële activa (4)	21.929	504.811
3. Ontvangen dividenden ingedeeld als investeringsactiviteiten	0	0
4. Ontvangen overheidssubsidies	0	0
5. Toename (-) / Afname (+) van termijnbeleggingen	87.453	-107.540
IV. Nettokasstromen met betrekking tot financieringsactiviteiten	-533.362	-761.377
1. Ontvangen kasstromen m.b.t. financieringen	155.087	591.123
1.1. Ontvangsten uit de uitgifte van eigenvermogensinstrumenten	347	2.690
1.2. Ontvangsten uit de verkoop van aandelen	0	0
1.3. Ontvangsten uit financiële lease	0	0
1.4. Ontvangsten uit andere vaste activa	-10.217	1.684
1.5. Ontvangsten uit de uitgifte van samengestelde financiële instrumenten	0	0
1.6. Ontvangsten uit de uitgifte van andere financiële verplichtingen	164.957	586.749

Geconsolideerd kasstroomoverzicht (indirecte methode)	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
2. Uitgaande kasstromen m.b.t. financieringen	-449.362	-1.035.028
2.1. Terugkoop van eigenvermogensinstrumenten die vervolgens werden vernietigd	0	0
2.2. Terugbetaling van kapitaal aan minderheidsbelangen (5)	-32.676	0
2.3. Aflossing van leaseschulden	-17.645	-12.012
2.4. Aflossing van samengestelde financiële instrumenten	0	0
2.5. Terugbetaling van andere financiële verplichtingen	-399.041	-1.023.016
3. Rente	-66.232	-78.092
3.1. Betaalde rente ingedeeld als financieringsactiviteit	-66.232	-78.092
3.2. Ontvangen rente ingedeeld als financieringsactiviteit	0	0
4. Betaalde dividenden	-172.854	-174.838
5. Betalingen gedaan om het eigendomspercentage van dochterondernemingen te verhogen, zonder controlewijziging (6)	0	-64.542
6. Andere kasstromen met betrekking tot financieringsactiviteiten	0	0
V. Netto toename in geldmiddelen en kasequivalenten	-135.646	29.000
Omrekeningsverschillen op geldmiddelen en kasequivalenten	2.865	1.890
VI. Geldmiddelen en kasequivalenten, eindbalans	163.777	296.558

- (1) In 2019 hebben deze betalingen betrekking op kapitaalsverhogingen bij TAP (30,8 M€) en in Rostock LNG (3,6 M€). In 2018 hebben ze betrekking op de verwerving van 5,39% in Dunkerque LNG (32,2 M€ - 4,8 M€ geldmiddelen van Gaz-Opale) en van 20% in Senfluga Energy Infrastructure Holdings (40,5 M€), evenals op de kapitaalsverhogingen van TAP (36,3 M€).
- (2) In 2019 betreft deze investering een toename in de andere financiële activa van Flux Re S.A. Aandeelhoudersleningen werden tot 2018 gestort aan TAP, terwijl TAP deze leningen aan de groep terugbetaalde in december 2018 nadat de externe financiering ervan was afgerond.
- (3) In 2019 heeft deze ontvangst betrekking op de kapitaalsvermindering bij Senfluga. In 2018 ging het om ontvangsten uit de verkoop van de 50% deelneming in Swedegas Holding en de kapitaalverminderingen in Dunkerque LNG.
- (4) In 2019 betreft dit een ontvangst afkomstig van TAP (9,2 M€) en een terugbetaling van een obligatie van IUK (12,7 M€).
- (5) Dit betreft kapitaalverminderingen uitgevoerd in 2019 door FluxDune en Swissgroup.
- (6) Deze betalingen verricht in 2018 betreffen de bijkomende verwerving van 25,57% in Interconnector (UK).

Toelichtingen

Toelichting 1a. Aandeelhouderschap en kapitaalverhogingen

Op 31 december 2019 heeft Fluxys de volgende aandeelhoudersstructuur:

- 77,55%: Publigas
- 19,90%: Caisse de dépôt et placement du Québec
- 2,13%: Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij
- 0,42%: Personeelsleden en management

In 2019 is Fluxys overgegaan tot een kapitaalverhoging bestemd voor het personeel en het management van de groep voor een totaalbedrag van 0,3 M€.

Toelichting 1b. Verklaring van overeenstemming met IFRS

De geconsolideerde financiële staten van de groep Fluxys zijn opgesteld in overeenstemming met het referentiekader van de International Financial Reporting Standards, zoals goedgekeurd in de Europese Unie. Ze zijn opgesteld in duizenden euro's.

Toelichting 1c. Oordeelsvorming en gebruik van inschattingen

Voor het opstellen van de financiële staten moeten bepaalde inschattingen en veronderstellingen worden gebruikt om activa en passiva te waarderen en de positieve en negatieve gevolgen van onvoorziene omstandigheden en gebeurtenissen op de balansdatum in te schatten, alsook om een oordeel te vormen van de opbrengsten en lasten van het boekjaar.

De belangrijkste inschattingen die de groep heeft uitgevoerd om de financiële staten op te stellen, hebben in hoofdzaak te maken met de reële waarde van de verworven activa en passiva (zie Toelichting 3), met de waardering van de realiseerbare waarde van de materiële en immateriële vaste activa (zie Toelichtingen 5.1 en 5.2), de waardering van de voorzieningen en met name de

eventuele voorzieningen en activa/passiva (zie Toelichtingen 5.14 en 7), alsook de pensioen- en daarmee gelijkgestelde verplichtingen (zie Toelichting 5.15).

Als het gebruik van bepaalde activa nauw verbonden is met de marktvraag, opteert de groep voor een afschrijvingswijze die gebaseerd is op het voorziene gebruik van de betrokken activa. De representatieve toekomstige economische voordelen van deze activa vloeien immers voornamelijk naar de groep omwille van het gebruik ervan. Een verandering van de marktvraag kan leiden tot een prospectieve herziening van de afschrijvingen geboekt op deze activa. Voor deze herziening zal de groep zich baseren op vroegere ervaringen voor vergelijkbare activa.

De gebruikte criteria voor de classificatie van gezamenlijke overeenkomsten werden opgenomen onder de boekhoudmethodes (zie Toelichting 2.4) en in Toelichting 3.2.

Gelet op de onzekerheden waarmee elk waarderingsproces gepaard gaat, stelt de groep haar inschattingen waar nodig bij op basis van periodieke informatie. Het is mogelijk dat de toekomstige resultaten van de betrokken verrichtingen afwijken van die inschattingen.

Naast inschattingen hebben de managers van de groep ook hun beoordelingsvermogen gebruikt om de meest aangewezen boekhoudkundige verwerking van bepaalde activiteiten en transacties vast te leggen wanneer de geldende IFRS-normen en interpretaties geen afdoende uitsluitsel geven.

Aldus boekt de groep de gereguleerde verplichtingen op de balans ten belope van het overschot aan gereguleerde inkomsten ten opzichte van de werkelijke kosten gedekt door de aanvaarde gereguleerde tarieven. Dat verschil wordt overgeboekt van de winst- en verliesrekening via de bedrijfsopbrengsten naar de balans in de rentedragende verplichtingen (langlopend en kortlopend – zie Toelichtingen 5.13.4 en 5.13.5).

De gereguleerde activa worden geboekt (in vlottende overige vorderingen of in vlottende handels- en overige vorderingen op de balans) wanneer de gereguleerde inkomsten lager zijn dan de werkelijke kosten te dekken door de aanvaarde gereguleerde tarieven. Die worden geboekt zolang de groep het hoogst waarschijnlijk acht dat ze zullen worden gerecupereerd.

Die boekhoudkundige methode (zie Toelichting 2.14) werd door de groep bepaald aangezien er tot nu toe geen definitieve richtlijnen over de "rate-regulated activities" werden gepubliceerd.

Toelichting 1d. Datum van vrijgave voor bekendmaking

De raad van bestuur van Fluxys NV heeft de financiële staten van de groep Fluxys, opgesteld volgens de IFRS-normen, op 25 maart 2020 vastgelegd.

Toelichting 1e. Wijzigingen of aanvullingen op boekhoudkundige principes

De volgende standaarden en interpretaties zijn van toepassing voor het boekjaar vanaf 1 januari 2019:

- IFRS 16 – Leaseovereenkomsten
- IFRIC 23 Onzekerheid over de fiscale behandeling van inkomsten
- Aanpassing van IAS 19 Wijziging, inperking of afwikkeling van een regeling
- Aanpassing van IAS 28 Investeringen op lange termijn in geassocieerde deelnemingen en joint ventures
- Aanpassing van IFRS 9 Kenmerken van vervroegde terugbetaling met negatieve vergoeding
- Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS cyclus - 2015-2017

Met uitzondering van standaard IFRS 16 heeft de toepassing van de hierboven vermelde standaarden, aanpassingen en interpretaties geen significante invloed op de financiële staten van de groep.

IFRS 16 – Leaseovereenkomsten

ALGEMENE IMPACT VAN DE TOEPASSING VAN IFRS 16

IFRS 16 – *Leaseovereenkomsten* bevat een uitgebreid model voor de identificatie van leaseovereenkomsten en hun verwerking in de financiële staten. Deze norm vervangt de geldende richtlijnen inzake leaseovereenkomsten, met inbegrip van die van de norm IAS 17 *Leaseovereenkomsten* en de bijbehorende interpretaties, vanaf de inwerkingtreding op 1 januari 2019. IFRS 16 legt de principes vast voor de opname, waardering, presentatie en toelichting inzake leaseovereenkomsten en verplicht de huurders alle leaseovereenkomsten te erkennen volgens een uniek balansmodel gelijkaardig aan dat voor de boeking van financiële leaseovereenkomsten volgens IAS 17.

Op 1 januari 2019 heeft de groep Fluxys NV IFRS 16 toegepast volgens de gewijzigde retroactieve methode, zoals voorgesteld door de overgangsbepalingen van de norm, die het cumulatieve effect van de eerste toepassing van die norm opneemt als een herziening van het beginsaldo van het niet-uitgekeerde resultaat.

IMPACT VAN DE NIEUWE DEFINITIE VAN DE LEASEOVEREENKOMST

IFRS 16 bepaalt een uniek model voor de verwerking van leaseovereenkomsten op basis van een nieuwe definitie van een leaseovereenkomst waarvan de voornaamste wijziging betrekking heeft op het begrip zeggenschap. Om te bepalen of een leaseovereenkomst het recht op zeggenschap geeft over het gebruik van een geïdentificeerd goed gedurende een bepaalde periode, dient de entiteit na te gaan of de klant voor de volledige duur van het gebruik beschikt over de volgende twee rechten:

- het recht om nagenoeg alle economische voordelen uit het gebruik van het geïdentificeerde goed te verkrijgen en
- het recht om te beslissen over het gebruik van het geïdentificeerde goed.

Om de duur van leaseovereenkomsten te bepalen werden eventuele vernieuwings- of opzeggingsopties in aanmerking genomen, zoals vereist door IFRS 16, waarbij rekening werd gehouden met de waarschijnlijkheid dat de optie

zou worden uitgeoefend en ook of die uitoefening onder het zeggenschap van de huurder valt.

IMPACT OP DE VERWERKING VAN LEASEOVEREENKOMSTEN BIJ DE HUURDER

OUDE GEWONE LEASEOVEREENKOMSTEN

IFRS 16 wijzigt de methode waarmee de groep leaseovereenkomsten verwerkt die voordien als gewone leaseovereenkomsten werden opgenomen volgens IAS 17 en dus buiten de balans werden geboekt.

Bij de eerste toepassing van IFRS 16, voor alle leaseovereenkomsten binnen het toepassingsgebied van de nieuwe definitie van leaseovereenkomsten, uitgezonderd de elementen hierna, boekt de groep Fluxys NV:

- de activa met gebruiksrecht en de leaseverplichtingen in de geconsolideerde financiële staten, aanvankelijk gewaardeerd tegen de verdisconteerde toekomstige betalingen;
- de afschrijvingen van de activa met gebruiksrecht in de geconsolideerde resultatenrekening over de geschatte duur van de overeenkomst;
- het totale bedrag van de betalingen gesplitst in een hoofdsom die de leaseverplichtingen zal verminderen en een deel voor de interesten die in het resultaat worden geboekt.

Voor de leaseovereenkomsten met een duur van minder dan 12 maanden of overeenkomsten voor activa van lage waarde neemt de groep Fluxys NV de huurkosten rechtstreeks op in het resultaat in overeenstemming met de vrijstelling voorzien in IFRS 16.

OUDE FINANCIËLE LEASEOVEREENKOMSTEN

De financiële leaseovereenkomsten werden geboekt op het actief van de balans van de groep met als tegenboeking een financiële schuld tegenover de verhuurder. IFRS 16 wijzigt die werkwijze niet. De activa in financiële lease zijn overgeboekt naar de rubriek van de activa met gebruiksrecht.

Impact van IFRS 16 op de financiële staten van de groep Fluxys NV

De groep heeft leaseovereenkomsten voor vestigingen, installaties en bepaalde machines en ook voertuigen.

De groep heeft de huurverplichting met betrekking tot leaseovereenkomsten die voordien bij de gewone huurovereenkomsten werden ondergebracht, gewaardeerd tegen de verdisconteerde waarde van de overblijvende huurbetalingen op basis van de marginale interestvoet. De huurverplichting bedraagt 100.034 k€ zoals hieronder weergegeven (situatie op 1 januari 2019). De gewogen marginale interestvoet bedroeg 2,9%.

IMPACT OP 1 JANUARI 2019

Op 1 januari 2019 gaat het over de volgende passiva:

- de vestigingen die ter beschikking van de groep worden gesteld voor een bedrag van 84.327 k€ namelijk vervoers- of terminallinginstallaties (Duinkerke en Zeebrugge, evenals andere vestigingen) aangelegd op terreinen die voor lange termijn ter beschikking worden gesteld van de groep,
- de kantoor- en opslagruimten gehuurd op meer dan een jaar voor een bedrag van 5.317 k€,
- de technische installaties gehuurd op meer dan een jaar: 5.675 k€ en
- de voertuigen gehuurd op meer dan een jaar: 4.715 k€

De activa die als een gebruiksrecht worden geboekt voor die overeenkomsten, zijn gelijk aan de passiva, zonder voorafbetalingen en overeenkomsten die voordien als financiële leaseovereenkomsten werden beschouwd. Bijgevolg is er geen impact op het beginsaldo van het eigen vermogen op 1 januari 2019.

De nettoboekwaarde van de in leasing gehouden activa op 1 januari 2019 voor een bedrag van 46.023 k€ werd ondergebracht bij de rubriek van de activa met gebruiksrecht op die datum.

De volgende afstemming van de openingsbalans van de huurverplichtingen op 1 januari 2019 is gebaseerd op de verbintenissen van gewone huurovereenkomsten op 31 december 2018.

In duizenden euro's

Totaalbedrag van de minimumbetalingen voor niet-opzegbare gewone huurovereenkomsten (niet verdisconteerd) op 31 december 2018 (zie Toelichting 7.5 in het jaarverslag van 2018).	A	152.343
Effect van verdiscontering	B	(51.650)
Contracten die niet onder IFRS 16 vallen (korte duur en geringe waarde)	C	(658)
Bijkomende huurverplichtingen (verdisconteerd) op 1 januari 2019	A+B+C=D	100.034
Verplichtingen uit financiële leaseovereenkomsten op 31 december 2018 - verdisconteerd (1)	E	112.708
Huurverplichtingen op 1 januari 2019	D+E	212.742

(1) Het bedrag van de verplichtingen is hoger dan de activa in financiële lease op 31 december 2018, gezien het terugbetalingsprofiel van de schulden.

De volgende tabel geeft de herclassificaties en aanpassingen voor elke rubriek van de openingsbalans:

In duizenden euro's			
	31/12/2018	Impact IFRS 16	1/01/2019
Activa	68.265	100.034	168.299
Activa met gebruiksrecht	0	147.758	147.758
Activa in financiële lease	46.023	(46.023)	-
Overige vlottende activa (1)	22.242	(1.701)	20.541
Rentedragende verplichtingen	3.701.020	100.034	3.800.651
Langlopende rentedragende verplichtingen	3.330.377	93.792	3.424.169
Kortlopende rentedragende verplichtingen	370.643	6.243	376.886
Impact op het eigen vermogen		0	

(1) Herclassificatie voorafbetalingen op leaseovereenkomsten naar activa met gebruiksrecht.

IMPACT VAN IFRS 16 OP HET RESULTAAT EN DE KASSTROMEN OP 31 DECEMBER 2019

Voor de periode van 12 maanden afgesloten op 31 december 2019:

- afschrijvingskosten gestegen met 7.137 k€ door de afschrijvingen van bijkomende activa;
- huurkosten gedaald met 9.509 k€ met betrekking tot oude leaseovereenkomsten;
- rentelasten verhoogd met 2.373 k€ wegens de rentelasten op nieuwe geboekte leaseschulden;

In het kasstroomoverzicht bedragen de terugbetalingen van leaseschulden 17.645 k€ (uitgezonderd interesten) op 31 december 2019.

Voor de leaseovereenkomsten op korte termijn (duur van 12 maanden of minder) en de activa met geringe waarde is de impact op het resultaat niet significant.

Toelichting 1f. Standaarden, aanpassingen en interpretaties van toepassing vanaf 1 januari 2020 en daarna

Op datum van het vrijgeven van deze financiële staten waren volgende normen en interpretaties gepubliceerd, maar nog niet verplicht van toepassing:

- Aanpassing van IAS 1 en IAS 8 Aanpassing van de definitie van de term 'significant' (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2020)
- Aanpassing aan IFRS 3 Bedrijfscombinaties (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2020, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing aan IFRS 9, IAS 39 en IFRS 7 Hervorming van de Referentierentevoeten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2020)
- Aanpassing van de referenties naar het Conceptueel kader van de financiële informatie in IFRS-standaarden (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2020)
- IFRS 17 Verzekeringscontracten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2021¹, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassingen aan IAS 1 Presentatie van de jaarrekening: classificatie van verplichtingen als kortlopend of langlopend (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2022, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie).

Die standaarden, aanpassingen en interpretaties werden niet proactief toegepast, uitgezonderd de hervorming van de rentevoeten. De groep heeft enkele leningen die op die rentevoeten zijn gebaseerd. De toepassing van die standaarden, aanpassingen en interpretaties hadden geen en zullen geen significante invloed hebben op de financiële staten van de groep.

¹ Exposure Draft 2019/4 van juni 2019 stelt voor om de effectieve datum in de EU uit te stellen tot 1 januari 2023 (IASB vergadering van 17 maart 2020).

Toelichting 2. Boekhoudkundige grondslagen en methoden

De boekhoudkundige grondslagen en methoden zijn vastgelegd door de raad van bestuur van Fluxys op 25 maart 2020.

Elke wijziging of aanvulling in vergelijking met het vorige boekjaar is onderlijnd.

2.1. Algemene grondslagen

De financiële staten geven een getrouw beeld van de financiële positie, de financiële prestaties en de kasstromen van de groep Fluxys.

De groep stelt zijn financiële staten op volgens het toerekeningsbeginsel, met uitzondering van het kasstroomoverzicht.

De activa en passiva worden niet verrekend, tenzij verrekening is voorgeschreven of toegestaan krachtens een internationale boekhoudnorm.

In de balans van de groep Fluxys worden de vaste en vlottende activa en de lang- en kortlopende verplichtingen afzonderlijk voorgesteld.

De boekhoudkundige methodes worden consistent toegepast.

2.2. Balansdatum

De geconsolideerde financiële staten worden afgesloten op 31 december, balansdatum van de moedermaatschappij.

Wanneer de balansdatum van een dochteronderneming, een gezamenlijke bedrijfsactiviteit, een joint venture of een geassocieerde onderneming niet op 31 december valt, wordt voor consolidatie-doeleinden een tussentijds overzicht opgemaakt op 31 december.

2.3. Gebeurtenissen na balansdatum

De waarde van de activa en verplichtingen op balansdatum wordt aangepast, indien er zich na afsluitdatum gebeurtenissen voordoen waardoor de bedragen die werden bepaald op balansdatum op basis van de bestaande toestand en omstandigheden, gewijzigd worden.

Die aanpassingen worden uitgevoerd tot de datum waarop de financiële staten door de raad van bestuur worden vastgelegd.

De overige gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden na de balansdatum worden – als ze van wezenlijke betekenis zijn – in de Toelichtingen opgenomen.

2.4. Consolidatiecriteria

De geconsolideerde financiële staten van de groep Fluxys worden opgesteld in overeenstemming met IFRS, in het bijzonder IFRS 3 (Bedrijfscombinaties), IFRS 10 (Geconsolideerde jaarrekening), IFRS 11 (Gezamenlijke overeenkomsten) en IAS 28 (Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures).

Dochterondernemingen

Deze bevatten de financiële staten van de moedermaatschappij en de financiële staten van entiteiten welke zij controleert evenals haar dochterondernemingen.

Een investeerder oefent zeggenschap over een deelneming uit als hij is blootgesteld aan, of rechten heeft op veranderlijke opbrengsten uit hoofde van zijn betrokkenheid bij de deelneming en over de mogelijkheid beschikt de opbrengsten via zijn macht over de deelneming te beïnvloeden.

Een investeerder heeft macht over een deelneming wanneer hij bestaande rechten heeft die hem doorlopend de mogelijkheid bieden de relevante activiteiten, d.w.z. de activiteiten die de opbrengsten van de deelneming aanzienlijk beïnvloeden, te sturen en dat, zelfs indien hij niet de meerderheid der stemrechten heeft in de betrokken onderneming.

De moedermaatschappij dient de dochteronderneming in de consolidatie op te nemen vanaf de datum waarop zij de zeggenschap verwerft en dient haar uit de consolidatie te verwijderen wanneer zij de zeggenschap erover verliest.

Zodoende worden de opbrengsten en kosten van een verworven of overgedragen dochteronderneming in de loop van het boekjaar in de geconsolideerde winst- en verliesrekening en in het totaalresultaat opgenomen vanaf de datum waarop de moedermaatschappij de zeggenschap verwerft en tot op de datum waarop ze haar zeggenschap erover verliest.

Gezamenlijke bedrijfsactiviteiten

Een gezamenlijke bedrijfsactiviteit is een gezamenlijke overeenkomst waarbij de partijen, die gezamenlijke zeggenschap over de overeenkomst hebben, rechten hebben op de activa en aansprakelijk zijn voor de verplichtingen die verband houden met de overeenkomst. Gezamenlijke zeggenschap is het contractueel afgesproken deel van de zeggenschap over een overeenkomst, waarvan slechts sprake is wanneer besluiten over de relevante activiteiten unanieme instemming vereisen van de partijen die de zeggenschap delen.

Wanneer een onderneming van de groep haar activiteiten uitoefent in het kader van een gezamenlijke bedrijfsactiviteit moet de groep, als deelnemer in een gezamenlijke bedrijfsactiviteit, de activa, de passiva, de opbrengsten en de kosten in verband met haar deelneming opnemen overeenkomstig de toepasselijke IFRS op die activa, passiva, opbrengsten en kosten.

Investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

Een geassocieerde onderneming is een entiteit waarin de groep een invloed van betekenis heeft. Een invloed van betekenis is de macht om deel te nemen aan beslissingen inzake financiële en operationele politiek van een entiteit, zonder evenwel zeggenschap of gemeenschappelijke zeggenschap op dat beleid uit te voeren.

Een joint venture is een gezamenlijke overeenkomst waarbij de partijen die gezamenlijke zeggenschap hebben over de overeenkomst rechten hebben op de nettoactiva van de overeenkomst. Gezamenlijke zeggenschap is het contractueel afgesproken deel van de zeggenschap over een overeenkomst,

waarvan slechts sprake is wanneer besluiten over de relevante activiteiten unanieme instemming vereisen van de partijen die de zeggenschap delen. De resultaten en de activa en passiva van de investeringen in geassocieerde ondernemingen of van de joint ventures worden in de geconsolideerde financiële staten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, behalve indien de deelneming, of een deel hiervan, geklasseerd wordt als aangehouden met het oog op de verkoop overeenkomstig IFRS 5.

Een deelneming in een geassocieerde onderneming of in een joint venture wordt aanvankelijk opgenomen tegen kostprijs. De boekwaarde wordt vervolgens verhoogd of verlaagd om het aandeel van de investeerder in het nettoresultaat en de overige elementen van het totaalresultaat van de deelneming op te nemen volgens de vermogensmutatiemethode. De door die entiteit uitgekeerde dividenden verminderen uiteindelijk de waarde van de deelneming.

Het is toegestaan een geassocieerde onderneming niet op te nemen in de vermogensmutatiemethode indien de impact op de financiële staten te verwaarlozen is.

2.5. Bedrijfscombinaties

De groep verwerkt elke bedrijfscombinatie door toepassing van de overnamemethode. Deze methode wordt eveneens aangewend voor bedrijfscombinaties onder gezamenlijke controle, indien de methode in overeenstemming is met de kern van de transactie en bijdraagt tot het geven van een getrouw beeld van de financiële situatie.

De verwervende partij waardeert de verworven identificeerbare activa en de overgenomen verplichtingen tegen hun reële waarde op aanschaffingsdatum. De kosten verbonden aan de verwerving worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer ze worden gemaakt.

De *goodwill* vertegenwoordigt het overschot, op de overnamedatum, tussen het totaal van de overgedragen vergoeding, het bedrag van enig minderheidsbelang in de overgenomen partij en de reële waarde van het voorheen aangehouden aandelenbelang van de overnemende partij in de overgenomen partij tegenover het nettosaldo van de reële waarde van de verworven identificeerbare activa en de overgenomen verplichtingen. Indien, na herwaardering, het nettosaldo van de reële waarde, op de overnamedatum, van de verworven identificeerbare activa en de overgenomen verplichtingen hoger is dan de overgedragen vergoeding, het bedrag van enig minderheidsbelang in de overgenomen partij en de reële waarde van het voorheen aangehouden aandelenbelang van de overnemende partij in de overgenomen partij, wordt het overschot direct opgenomen in het resultaat van de periode.

De *goodwill* wordt geactiveerd. Ten behoeve van de toetsing op bijzondere waardevermindering wordt de *goodwill* toegerekend aan de kasstroom genererende eenheden van de groep die van de synergiën van de bedrijfscombinaties zouden moeten genieten. Een toetsing op bijzondere waardevermindering (impairment test) wordt elk jaar uitgevoerd, zelfs indien er geen aanwijzingen van ontwaarding zijn of, frequenter, indien gebeurtenissen of gewijzigde omstandigheden optreden die erop wijzen dat de *goodwill* mogelijk in waarde is verminderd (IAS 36 – Bijzondere waardevermindering van activa). In geval een bedrijfscombinatie in fases wordt gerealiseerd, herwaardeert de groep de deelneming die zij voorheen aanhield in de overgenomen onderneming tegen de reële waarde op datum van de verwerving en boekt de eventuele winst of verlies in het nettoresultaat.

De wijzigingen in de deelnemingen in dochtervennootschappen welke zich niet vertalen in het verlies van controle worden boekhoudkundig verwerkt als transacties op het eigen vermogen.

Wanneer de groep de controle over een dochter verliest wordt een winst of verlies geboekt in het nettoresultaat dat wordt berekend als het verschil tussen:

- het totaal van de reële waarde van de ontvangen tegenpartij en de reële waarde van de totale aangehouden deelneming, en
- de vroegere boekwaarde van de activa (met inbegrip van de *goodwill*) en de passiva van de dochter.

Alle voorheen geboekte bedragen in de andere componenten van het totaalresultaat met betrekking tot die dochter worden geboekt alsof de groep de activa of passiva verbonden met die dochter direct van de hand had gedaan. Zij worden dus opgenomen in het nettoresultaat of overgedragen naar een andere rubriek van het eigen vermogen, in overeenstemming met toepasselijke IFRS-normen.

De reële waarde van een deelneming, aangehouden in de vroegere dochter, dient op datum van het verlies van de controle beschouwd te worden als de reële waarde op datum van de initiële boekhoudkundige verwerking voor de toepassing van de latere boekhoudkundige verwerking volgens IFRS 9 of, in voorkomend geval, als de kost bij de initiële boekhoudkundige verwerking van een investering in een geassocieerde onderneming of een joint venture.

2.6. Omrekening van de financiële staten van buitenlandse entiteiten

Bij de consolidatie wordt de balans van de buitenlandse entiteiten in euro omgerekend volgens de slotkoersmethode. De winst- en verliesrekening wordt omgerekend tegen de gemiddelde koers over het boekjaar, indien ze niet aanzienlijk heeft geschommeld.

Het aandeel van de groep in de verschillen die voortvloeien uit de omrekeningsmethode is opgenomen in de rubriek 'Omrekeningsverschillen' van het geconsolideerd eigen vermogen; het aandeel van minderheidsbelangen wordt opgenomen in de rubriek 'Minderheidsbelangen' van het geconsolideerd eigen vermogen op de passiefzijde van de balans.

2.7. Immateriële vaste activa

Een immaterieel vast actief wordt geboekt als het waarschijnlijk is dat de aan dat actiefbestanddeel toerekenbare toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen vloeien, en indien de kostprijs van dat actiefbestanddeel op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Immateriële vaste activa worden op de balans geboekt tegen kostprijs (cost method), na aftrek van afschrijvingen en eventuele waardeverminderingen.

Op de balans geactiveerde immateriële vaste activa waarvan het gebruik in de tijd beperkt is, worden afgeschreven over de gebruiksduur.

De belangrijkste afschrijvingstermijnen zijn:

- 40 jaar voor het vast actief 'enige beheerder van het aardgasvervoersnet en de opslaginstallaties voor aardgas' in België;
- 20 tot 45 jaar voor de klantenportefeuilles;
- 20 jaar voor het vast actief 'enige beheerder van LNG-installaties';
- 5 jaar voor informaticasoftware.

De immateriële vaste activa 'klanten-portefeuilles' kunnen het voorwerp uitmaken van een degressieve afschrijvingsmethode die op een meer directe manier het ritme weergeeft volgens hetwelk de groep verwacht de toekomstige economische voordelen, verbonden aan die activa, op te nemen.

Latere uitgaven worden geactiveerd indien daaruit economische voordelen verkregen kunnen worden die het aanvankelijke resultaat overstijgen.

Op elke balansdatum worden de immateriële vaste activa getoetst om vast te stellen of er tijdens het boekjaar aanwijzingen zijn dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt de realiseerbare waarde van de betreffende immateriële vaste activa geschat. De realiseerbare waarde is gedefinieerd als de hoogste waarde van de reële waarde minus verkoopkosten en de bedrijfswaarde van een actief.

De bedrijfswaarde is de actuele waarde van de geschatte toekomstige kasstromen die naar verwachting zullen voortvloeien uit het voortgezet gebruik van het actief en uit zijn vervreemding, berekend met een gepaste verdisconteringsvoet.

Op die immateriële vaste activa wordt een bijzondere waardevermindering geboekt indien de boekwaarde, ten gevolge van veroudering of gewijzigde economische of technologische omstandigheden, de realiseerbare waarde voor de onderneming overstijgt.

De immateriële vaste activa die voor onbepaalde tijd kunnen worden gebruikt, worden elk jaar op bijzondere waardevermindering getoetst, en in waarde verminderd wanneer de boekwaarde de realiseerbare waarde overschrijdt.

De gebruiksduur, de afschrijvingsmethode alsook de eventuele restwaarde van de immateriële vaste activa worden op elke balansdatum opnieuw onderzocht en in voorkomend geval prospectief aangepast.

Emissierechten voor broeikasgassen

De aangekochte emissierechten voor broeikasgassen worden opgenomen als immateriële vaste activa tegen hun kostprijs. De rechten welke gratis werden verkregen, worden zonder boekwaarde als immateriële vaste activa opgenomen.

De emissie van broeikasgassen in de atmosfeer wordt geboekt in de bedrijfskosten met als tegenpost op de passiefzijde van de balans (onder 'overige schulden') een verplichting om emissierechten gelijk aan de emissies van de periode in te leveren.

Die last wordt gewaardeerd aan de gewogen gemiddelde kost van de verworven of verkregen rechten.

Bij de inlevering van rechten, verdwijnt de op het passief van de balans geboekte verplichting (overige schulden) door een onttrekking van de emissierechten geboekt in de immateriële vaste activa.

Ingeval de rechten ontoereikend zijn om de uitstoot van broeikasgassen tijdens het boekjaar op te vangen, legt de groep een voorziening aan. Die voorziening wordt gewaardeerd op basis van de marktprijs op balansdatum van de rechten die nog dienen aangekocht te worden.

De overtollige emissierechten die niet op de markt werden overgedragen, worden op het einde van het boekjaar gewaardeerd aan de gewogen gemiddelde kost van de verworven of verkregen rechten of aan de marktprijs indien die lager is dan de gewogen gemiddelde kost.

2.8. Materiële vaste activa

Een materieel vast actief wordt geboekt als het waarschijnlijk is dat de aan dat actiefbestanddeel toerekenbare toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen vloeien, en indien de kostprijs van dat actiefbestanddeel op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Materiële vaste activa worden op de balans opgenomen tegen kostprijs (cost method), na aftrek van afschrijvingen en eventuele waardeverminderingen.

Latere uitgaven worden geactiveerd indien daaruit economische voordelen verkregen kunnen worden die het aanvankelijke resultaat overstijgen.

Op elke balansdatum worden de materiële vaste activa getoetst om vast te stellen of er tijdens het boekjaar aanwijzingen zijn dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt de realiseerbare waarde van de betreffende materiële vaste activa geschat. De realiseerbare waarde is gedefinieerd als de hoogste waarde van de reële waarde minus verkoopkosten en de bedrijfswaarde van een actief. De bedrijfswaarde is de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen die naar verwachting zullen voortvloeien uit het voortgezet gebruik van het actief en uit zijn vervreemding, berekend met een gepaste verdisconteringsvoet.

Subsidies en investeringsaftrek

De overheidssubsidies met betrekking tot materiële vaste activa evenals de bijdragen van derde partijen in de financiering van dergelijke vaste activa komen in mindering van de kostprijs van het betrokken vast actief.

De fiscale aftrek, verkregen met betrekking tot investeringen, wordt in mindering gebracht van de brutowaarde van de vaste activa voor dewelke zij ontvangen werd; als tegenpost worden uitgestelde belastingen geboekt.

Afschrijvingsmethoden

De materiële vaste activa worden afgeschreven over hun gebruiksduur.

Elk bestanddeel van betekenis in de samenstelling van de materiële vaste activa, wordt afzonderlijk geboekt en afgeschreven over zijn gebruiksduur.

De gebruikte afschrijvingsmethode weerspiegelt het ritme volgens hetwelk de groep verwacht de toekomstige economische voordelen te zullen aanwenden

die aan dat actiefbestanddeel verbonden zijn, rekening houdend met de duur dat de activa eventuele gereguleerde inkomsten zullen genereren.

De gereguleerde investeringen bedoeld om de bevoorradingszekerheid in Europa te verhogen, maken het voorwerp uit van een degressieve afschrijvingsmethode. Die methode weerspiegelt het best het ritme volgens hetwelk de groep verwacht de toekomstige economische voordelen te zullen aanwenden die aan de activa verbonden zijn.

De maximale afschrijvingsperioden zijn:

- 50 tot 55 jaar voor de leidingen voor vervoer, de terminalling-installaties en de reservoirs;
- 50 jaar voor de gebouwen voor administratie, de woningen en installaties ten behoeve van het personeel;
- 40 jaar voor de opslaginstallaties;
- 33 jaar voor de nijverheidsgebouwen,
- 20 jaar voor de investeringen voor de uitbreidingen van de LNG-terminal in Zeebrugge,
- 10 jaar voor gereedschap en meubilair,
- 5 jaar voor voertuigen en bouwplaatswerktuigen,
- 4 jaar voor informatica-apparatuur,
- 3 jaar voor prototypes,
- 10 tot 40 jaar voor de andere installaties.

De gebruiksduur, de afschrijvingsmethode alsook de eventuele restwaarde van de materiële vaste activa worden op elke balansdatum opnieuw onderzocht en in voorkomend geval prospectief aangepast.

2.9 Leaseovereenkomsten

Definitie van een leaseovereenkomst

Een overeenkomst is of bevat een leaseovereenkomst als ze het recht op zeggenschap geeft over het gebruik van een geïdentificeerd goed gedurende een bepaalde periode tegen vergoeding.

Om te bepalen of een leaseovereenkomst het recht op zeggenschap geeft over het gebruik van een geïdentificeerd goed gedurende een bepaalde periode, dient de entiteit na te gaan of ze voor de volledige duur van het gebruik beschikt over de volgende twee rechten:

- het recht om nagenoeg alle economische voordelen uit het gebruik van het geïdentificeerde goed te verkrijgen en
- het recht om te beslissen over het gebruik van het geïdentificeerde goed.

Om de duur van leaseovereenkomsten te bepalen werden eventuele vernieuwings- of opzeggingsopties in aanmerking genomen, zoals vereist door IFRS 16, waarbij rekening werd gehouden met de waarschijnlijkheid dat de optie zal worden uitgeoefend en uitsluitend als die uitoefening onder het zeggenschap van de huurder valt.

1- De groep als huurder

Op de aanvangsdatum van de overeenkomst boekt de huurder een actief met gebruiksrecht en een leaseverplichting.

ACTIVA MET GEBRUIKSRECHT

De groep boekt activa met gebruiksrecht, op de aanvangsdatum van de overeenkomst, namelijk de datum waarop het actief beschikbaar is voor gebruik. Die activa worden gewaardeerd tegen de initiële kostprijs van de leaseverplichting met aftrek van afschrijvingen en eventuele waardeverminderingen, aangepast om rekening te houden met eventuele herwaarderingen van de leaseverplichting. De initiële kosten van activa met gebruiksrecht omvatten de verdisconteerde waarde van de leaseverplichting, de initiële kosten gemaakt door de huurder, de huurbetalingen gestort op de

aanvangsdatum of ervoor, met aftrek van eventuele voordelen die de huurder heeft verkregen. Die activa worden afgeschreven over de geschatte levensduur van het onderliggende actief of over de duur van de overeenkomst indien deze korter is, behalve indien de groep voldoende zekerheid heeft om de eigendom van het activum te verkrijgen bij het einde van de overeenkomst.

De activa met gebruiksrecht worden gescheiden van de andere activa in een afzonderlijke rubriek van de vaste activa.

LEASEVERPLICHTINGEN

De leaseverplichting wordt gewaardeerd tegen de verdisconteerde waarde van de nog niet gestorte huurbetalingen. De verdisconteerde waarde van de huurbetalingen wordt berekend aan de hand van de interestvoet uit de leaseovereenkomst indien deze interestvoet kan worden bepaald. Zo niet neemt de huurder zijn marginale interestvoet.

De marginale interestvoet is de interestvoet die de huurder zou hebben betaald voor een lening met een gelijkaardige duur en gelijkaardige waarborgen om in een gelijkaardige economische omgeving een gelijkaardig goed te verwerven als het actief met gebruiksrecht.

Over de duur van de overeenkomst waardeert de huurder de leaseverplichting als volgt:

- door de boekwaarde te verhogen om de interesten op de leaseverplichting weer te geven;
- door de boekwaarde te verlagen om de huurbetalingen weer te geven;
- door de boekwaarde te herwaarderen om de nieuwe waarde van de leaseverplichting of de wijzigingen van de leaseovereenkomst weer te geven.

De diensten inbegrepen in leaseovereenkomsten zijn geen deel van de leaseschuld.

De leaseverplichtingen worden opgenomen in een afzonderlijke rubriek van de kort- en langlopende rentedragende verplichtingen (zie Toelichting 5.13).

LEASEOVEREENKOMSTEN VAN KORTE DUUR EN MET GERINGE WAARDE

Voor de leaseovereenkomsten van korte duur (duur van 12 maanden of minder) boekt de groep Fluxys huurkosten.

Voor het criterium van geringe waarde werd een materialiteitsdrempel bepaald, met uitzondering van de voertuigen die worden ondergebracht bij geleasede voertuigen op meer dan een jaar zonder toepassing van het waarde criterium.

PRESENTATIE

In het totaalresultaat worden de huurkosten van leaseverplichtingen afzonderlijk weergegeven van de afschrijvingen op de activa met gebruiksrecht.

In het kasstroomoverzicht worden de stromen weergegeven als volgt:

- in de financieringsactiviteiten: de uitgaande kasstromen met betrekking tot de hoofdsom van de leaseverplichting en de betaalde interesten;
- in de bedrijfsactiviteiten: de huurbetalingen met betrekking tot leaseovereenkomsten van korte duur, overeenkomsten met geringe waarde en variabele huurbetalingen die niet in rekening werden gebracht bij de waardering van de leaseverplichting.

2- De groep als verhuurder

De groep is momenteel niet actief als verhuurder.

2.10. Financiële instrumenten

a. Opnemen en niet langer opnemen van financiële activa en passiva

OPNEMEN

Financiële activa en passiva worden opgenomen wanneer de groep een partij wordt in de contractuele bepalingen van het instrument.

NIET LANGER OPNEMEN VAN DE FINANCIËLE ACTIVA

De groep moet een financieel actief niet langer opnemen als en slechts als de contractuele rechten op de kasstromen van het financiële actief wegvallen of als vrijwel alle risico's en voordelen van de eigendom van het financieel actief worden overgedragen aan een derde partij.

Als de groep niet vrijwel alle risico's en voordelen van de eigendom van het financiële actief overdraagt of behoudt, en de zeggenschap behoudt over het overgedragen actief, blijft de groep het financiële actief in de balans opnemen in de mate van haar aanhoudende betrokkenheid hierbij en een bijbehorende financiële verplichting voor het verschuldigde bedrag.

Als de groep vrijwel alle risico's en voordelen van de eigendom van het financiële actief behoudt, blijft ze alle financiële activa opnemen en neemt ze een financiële verplichting op voor de ontvangen vergoeding.

Bij het niet langer opnemen van een tegen de geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief, wordt het verschil tussen de geamortiseerde kostprijs en de som van de ontvangen vergoedingen opgenomen in het nettoresultaat.

Bij het niet langer opnemen in de balans van een investering in eigenvermogensinstrumenten die voordien werd geclassificeerd als zijnde opgenomen aan de reële waarde via andere elementen van het totaalresultaat, worden de gecumuleerde winsten en verliezen die eerder werden geboekt als andere

elementen van het totaalresultaat niet geherclassificeerd naar het nettoresultaat.

NIET LANGER OPNEMEN VAN FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

De entiteit neemt een financiële verplichting niet langer op in de balans slechts als de verplichting tenietgaat, d.w.z. wanneer de verplichting wordt nagekomen of ontbonden, dan wel afloopt.

Het verschil tussen de boekwaarde van een gedelgde financiële verplichting en de betaalde vergoeding, inclusief, indien van toepassing, de overgedragen activa (buiten geldmiddelen) en aangegane passiva, moet in het nettoresultaat worden opgenomen.

b. Niet-geconsolideerde eigenvermogensinstrumenten (zoals aandelen en winstbewijzen)

De groep Fluxys waardeert de niet-geconsolideerde eigenvermogensinstrumenten aan reële waarde via de andere elementen van het totaalresultaat.

Gelet op de materialiteit van sommige instrumenten en de onbeschikbaarheid van recente marktwaarden, worden sommige instrumenten echter tegen kostprijs geboekt.

De dividendopbrengsten uit eigenvermogensinstrumenten worden geboekt als financiële opbrengsten in de rubriek 'Dividenden van niet-geconsolideerde ondernemingen'.

c. Geldbeleggingen, geldmiddelen en kasequivalenten

Geldbeleggingen onder de vorm van obligaties of kortlopend schuldpapier, welke na meer dan drie maanden vervallen, worden opgenomen in de categorie van de financiële activa gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Zij worden in de balans opgenomen onder de rubriek 'overige financiële vaste activa', evenals onder de rubriek van de vlottende geldbeleggingen.

Geldmiddelen en kasequivalenten bevatten de liquide middelen, korte termijnbeleggingen en beleggingen die gemakkelijk converteerbaar zijn in geld en waaraan een te verwaarlozen risico van waardeverandering is verbonden (ten hoogste 3 maanden).

Geldmiddelen en kasequivalenten worden opgenomen in de categorie van de financiële activa tegen de geamortiseerde kostprijs.

Het economisch model van de groep Fluxys voor het beheer van deze financiële activa heeft als doel die activa aan te houden om er de contractuele kasstromen van te ontvangen. Financiële activa worden immers zelden verkocht en de groep verwacht niet dat dergelijke activa in de toekomst zullen worden verkocht, behalve in geval van een stijging van het kredietrisico van de activa boven het door de groep vastgelegde beleid. Een verkoop kan ook worden ingegeven door een onverwachte financieringsbehoefte.

Wanneer niet wordt voldaan aan de voorwaarden om te worden beschouwd als financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, dan worden die financiële activa tegen reële waarde gewaardeerd via het nettoresultaat.

d. Handelsvorderingen en overige actiefbestanddelen

De handelsvorderingen en overige actiefbestanddelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de geschatte niet realiseerbare bedragen.

Indien de tijdswaarde van het geld een invloed van betekenis heeft, worden de handelsvorderingen en overige actiefbestanddelen verdisconteerd.

De in deze rubrieken opgenomen bestanddelen worden in waarde verminderd indien de boekwaarde op de balansdatum de realiseerbare waarde overstijgt.

e. Verwachte kredietverliezen en waardeverminderingen

De verwachte kredietverliezen op financiële activa geboekt tegen geamortiseerde kostprijs worden individueel berekend op basis van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en de vervaldatum van het financiële actief.

De verwachte kredietverliezen worden berekend met een waarschijnlijkheid van wanbetaling op 12 maanden wanneer het kredietrisico als zwak wordt beschouwd.

Een financieel actief wordt in waarde verminderd wanneer er zich een of meer gebeurtenissen hebben voorgedaan die nadelig zijn voor de geraamde toekomstige kasstromen van dat actief. Aanwijzingen voor een waardevermindering van een financieel activum zijn onder andere observeerbare gegevens over de volgende gebeurtenissen:

- wanbetaling van meer dan 90 dagen,
- aanzienlijke financiële moeilijkheden bij de emittent of de debiteur en
- groeiende waarschijnlijkheid van faillissement of financiële herstructurering bij de lener.

Als de economische omstandigheden (vb. het bruto binnenlands product) volgend jaar zouden verslechteren, wat zou kunnen leiden tot een stijging van het aantal faillissementen, dan worden de historische wanbetalingspercentages aangepast. Bij elke afsluiting worden de historische wanbetalingspercentages geactualiseerd en worden de wijzigingen van de prognoses geanalyseerd.

f. Rentedragende verplichtingen

De rentedragende verplichtingen worden geboekt ten belope van het verkregen nettobedrag. Na de initiële boeking worden de rentedragende verplichtingen geboekt tegen de geamortiseerde kostprijs (amortised cost). Het verschil tussen de kostprijs minus afschrijving en de aflossingswaarde wordt in het resultaat verwerkt in functie van de reële rentevoet over de looptijd van de verplichtingen.

Wanneer een financiële verplichting gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs wordt gewijzigd zonder dat dit leidt tot een uitboeking, dan wordt de daaruit voortvloeiende winst of het daaruit voortvloeiend verlies onmiddellijk ten laste van het resultaat geboekt. De meer- of minderwaarde komt overeen met het verschil tussen de oorspronkelijke contractuele kasstromen en de gewijzigde kasstromen gewaardeerd aan de oorspronkelijke reële rentevoet.

g. Handelsschulden

De handelsschulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Indien de tijdswaarde van het geld een invloed van betekenis heeft, worden de handelsschulden verdisconteerd.

h. Derivaten

De groep Fluxys gebruikt financiële derivaten om zich af te decken tegen de blootstelling aan wisselkoersrisico's en rentevoetrisico's.

ALS AFDEKKINGSINSTRUMENTEN GEKwalificeerde DERIVATEN

De groep Fluxys duidt bepaalde afgeleide financiële instrumenten aan als afdekkingsinstrumenten voor wisselkoers- en renterisico's in de afdekking van de kasstromen of van de netto-investeringen van vestigingen in het buitenland.

AANDUIDING EN EFFECTIVITEIT VAN DE AFDEKKINGEN

Wanneer er een afdekkingsrelatie ontstaat, bereidt de groep documentatie voor met de beschrijving van de relatie tussen het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie, alsook haar doelstellingen inzake risicobeheer en de strategie om verschillende afdekkingstransacties uit te voeren.

Op het ogenblik dat de afdekking wordt vastgesteld en vervolgens op regelmatige tijdstippen, geeft de groep ook aan of het afdekkingsinstrument zeer effectief is als compensatie voor de schommelingen van de reële waarde of de kasstromen van de afgedekte positie te wijten aan het afgedekte risico. Dat is met andere woorden wanneer de afdekkingsrelatie voldoet aan alle vereisten inzake de afdekkingseffectiviteit, met name:

- er bestaat een economisch verband tussen de afgedekte positie en het afdekkingsinstrument;
- het kredietrisico heeft geen dominant effect op de waardeschommelingen volgend uit dat economisch verband;
- de afdekkingsverhouding van de afdekkingsrelatie is gelijk aan de verhouding tussen de hoeveelheid van de afgedekte positie die werkelijk wordt afgedekt door de groep en de hoeveelheid van het afdekkingsinstrument die de groep werkelijk gebruikt om die hoeveelheid van de afgedekte positie af te dekken.

Als een afdekkingsrelatie niet langer voldoet aan de vereisten inzake afdekkingseffectiviteit in verhouding tot de afdekkingsverhouding, maar de doelstelling van het risicobeheer die wordt beoogd door de aangeduide afdekkingsrelatie dezelfde blijft, dient de groep de afdekkingsverhouding van de afdekkingsrelatie zodanig aan te passen dat die opnieuw aan de criteria beantwoordt (herbalancering van de afdekking).

Wijzigingen in de reële waarde van financiële instrumenten welke zijn aangemerkt als afdekking van een netto investering in een buitenlandse activiteit en die aan de criteria daarvoor voldoen, worden opgenomen in het eigen vermogen voor zover de afdekking effectief is en de wijzigingen in de reële waarde het gevolg zijn van wijzigingen in wisselkoersen.

De winsten of verliezen op de afdekkingsinstrumenten welke rechtstreeks in het eigen vermogen werden opgenomen, worden overgebracht naar de winst- en verliesrekening wanneer de netto investering wordt gedesinvesteerd.

Wijzigingen in de reële waarde van financiële instrumenten die voldoen als effectieve kasstroomafdekkingen, worden rechtstreeks opgenomen in het eigen

vermogen van de groep. Het niet-effectieve deel van de winst of het verlies op het afdekkingsinstrument wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen. Als de voorziene transactie niet langer waarschijnlijk is, worden de winsten of verliezen op de afdekkingsinstrumenten, initieel opgenomen in het eigen vermogen, onmiddellijk in de winst- en verliesrekening opgenomen.

AFGELEIDE INSTRUMENTEN NIET GEKwalificeerd ALS AFDEKKINGSINSTRUMENTEN

Bepaalde financiële derivaten, hoewel ze een welbepaald economisch risico afdekken, vallen niet onder de criteria voor de toepassing van hedge accounting volgens IFRS 9 (Financiële instrumenten).

De veranderingen in de reële waarde van die financiële activa worden rechtstreeks in resultaat geboekt.

2.11. Voorraden

Waardering

De voorraden worden gewaardeerd tegen de laagste waarde van de kostprijs en de opbrengstwaarde.

Indien noodzakelijk worden waardeverminderingen op voorraden geboekt om rekening te houden met:

- de opbrengstwaarde, of
- bijzondere waardeverminderingen op voorraden ingevolge onvoorziene omstandigheden die gerechtvaardigd zijn door de aard van de betrokken activa of door de uitgeoefende activiteit.

Dergelijke waardeverminderingen op voorraden worden geboekt ten laste van het resultaat van de periode waarin ze zich voordoen.

Gasvoorraden

De bewegingen van gasvoorraden worden gewaardeerd volgens de methode van de gewogen gemiddelde prijzen.

Vorraden grond- en hulpstoffen

De grond- en hulpstoffen worden geïnventariseerd volgens de methode van de gewogen gemiddelde prijzen.

Bestellingen in uitvoering

Werken in uitvoering voor rekening van derden worden gewaardeerd tegen kostprijs inclusief indirect toerekenbare kosten.

Wanneer het resultaat van een bestelling in uitvoering op betrouwbare wijze kan worden geschat, worden de opbrengsten en de kosten van het contract respectievelijk als opbrengsten en kosten geboekt afhankelijk van de fase van voltooiing van de bestelling op balansdatum.

Een verwacht verlies op de bestelling in uitvoering wordt onmiddellijk in kosten geboekt.

2.12. Financieringskosten

Financieringskosten welke direct toerekenbaar zijn aan de verwerving, bouw of productie van een actiefbestanddeel dat pas na een aanzienlijke voorbereidingsperiode klaar is voor het beoogde gebruik of verkoop (vaste activa, voorraden, beleggingsvastgoed, ...), worden tot op dat ogenblik geactiveerd.

Het bedrag van de in de kostprijs van het actiefbestanddeel op te nemen financieringskosten komt overeen met de reële kosten op de leningen, na aftrek van de tijdelijke beleggingsopbrengsten die uit dat vreemd vermogen worden gerealiseerd.

2.13. Voorzieningen

De voorzieningen die op de passiefzijde van de balans worden geboekt, voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de groep heeft een bestaande (in rechte afdwingbare of feitelijke) verplichting ten gevolge van een gebeurtenis uit het verleden;
- het is waarschijnlijk (d.w.z. meer waarschijnlijk dan onwaarschijnlijk) dat de afwikkeling van die verplichting zal gepaard gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen inhouden; en

- het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Indien niet aan die voorwaarden is voldaan, wordt geen voorziening aangelegd. Het in de voorzieningen geboekte bedrag stemt overeen met de beste schatting van de uitgave welke vereist is om de op balansdatum bestaande verplichting af te wikkelen, anders gezegd: het bedrag dat de onderneming redelijkerwijs verwacht te zullen moeten betalen om de verplichting af te wikkelen op balansdatum of om die op diezelfde datum op een derde te doen overgaan. Die schatting berust ofwel op vraag van een derde, ofwel op omstandige kostenopgaven of ramingen. Voor alle geboekte voorzieningen bestaat volgens het management meer dan 50% kans op uitstroom van middelen.

Indien het effect van de tijdswaarde van het geld materieel is, worden de voorzieningen verdisconteerd. De gebruikte verdisconteringsvoet is een percentage vóór belasting dat de marktconforme beoordeling van de tijdswaarde van het geld weerspiegelt en rekening houdt met de specifieke risico's welke aan de verplichtingen verbonden zijn.

Elk door de groep gelopen risico dat niet aan de bovenvermelde voorwaarden voldoet, moet nader worden omschreven als voorwaardelijke verplichting in de toelichtingen.

Personeelsbeloningen

Sommige vennootschappen van de groep hebben aanvullende pensioenvoorzieningen ingevoerd van het type 'toegezegde pensioenregelingen' of 'toegezegde bijdrageregelingen'. De voordelen van die pensioenvoorzieningen berusten op de anciënniteit in dienstjaren en op het loon van de werknemer.

Via de pensioenregeling 'toegezegde pensioenregelingen' krijgt de werknemer de mogelijkheid om van een kapitaal te genieten dat berekend wordt in functie van het jaarsalaris per einde loopbaan en van de verworven anciënniteit op het moment van de pensionering.

De pensioenregeling van het type 'toegezegde-bijdrageregelingen' geeft de werknemer recht op een kapitaal dat is opgebouwd door eigen premiebijdragen en werkgeversbijdragen in functie van het loon. In België eist de wetgeving dat de werkgever een minimaal rendementspercentage garandeert voor de 'toegezegde-bijdrageregelingen'. Dit percentage verschilt naargelang van de op de markt vastgestelde percentages.

De door de groep gebruikte boekhoudmethode om deze 'toegezegde-bijdrageregelingen' met gewaarborgd minimumrendement te waarderen, is identiek aan de methode gebruikt voor de 'toegezegd-pensioenregelingen'. Indien de rechthebbende vóór de pensioendatum overlijdt, voorzien beide regelingen, in België, in een kapitaal ten gunste van de langstlevende echtgenoot en in uitkeringen voor de wezen.

Andere personeelsbeloningen

Sommige vennootschappen van de groep verlenen andere personeelsbeloningen na uitdiensttreding, zoals de terugbetaling van medische kosten en tariefverminderingen, alsook andere voordelen op lange termijn (anciënniteitspremies).

Waardering

De verplichtingen worden jaarlijks gewaardeerd door een erkend actuaaris. De periodieke premiebijdragen voor die aanvullende pensioenregelingen worden ten laste van het resultaat geboekt op het ogenblik dat ze verschuldigd zijn.

Pensioenregeling 'toegezegde pensioenregelingen'

De voorzieningen voor pensioenen en overige collectieve verplichtingen worden op de balans geboekt in overeenstemming met IAS 19 (Personeelsbeloningen) op basis van de 'projected unit credit'-methode (PUCM - Projected Unit Credit Method).

De contante waarde van de vergoedingen na uitdiensttreding wordt op elke balansdatum bepaald op basis van veronderstellingen wat betreft het geschatte salaris op het einde van de loopbaan, de inflatie, de levensverwachting, het personeelsverloop en de verwachte pensioenleeftijd. De contante waarde van de verplichtingen in geval van de toegezegde pensioenregelingen wordt bepaald met behulp van een disconteringsvoet die overeenstemt met de rentevoeten op hoogwaardige obligaties die vervaldata hebben die de gewogen termijnen van de betrokken plannen benaderen en die zijn uitgedrukt in de munt waarin de voordelen worden betaald.

Indien fondsbeleggingen van een aanvullende pensioenregeling verzekeringscontracten omvatten die qua bedrag en looptijd exact overeenstemmen met het bedrag en de looptijd van sommige of alle vergoedingen die uit hoofde van de regeling zijn verschuldigd, wordt de reële waarde van die verzekeringscontracten geacht de contante waarde van de gerelateerde verplichtingen te zijn (behoudens elke vereiste vermindering indien de bedragen die uit hoofde van de verzekeringscontracten opeisbaar zijn, niet volledig kunnen worden geïnd).

Het geboekte bedrag met betrekking tot de vergoedingen na uitdiensttreding stemt overeen met het verschil tussen de contante waarde van de toekomstige verplichtingen en de reële waarde van de fondsbeleggingen ter afdekking van de regeling. Wanneer het resultaat van die berekening een tekort is, wordt een verplichting opgenomen aan de passiefzijde van de balans. In het ander geval wordt een actief geboekt ten bedrage van het surplus van de regeling 'toegezegde pensioenregeling', gelimiteerd tot de huidige waarde van elke toekomstige terugbetaling van het plan of van elke vermindering van toekomstige bijdragen aan het plan.

De herwaarderingen van netto-activa of -verplichtingen omvatten:

- actuariële winsten en verliezen op verplichtingen uit hoofde van pensioenverplichtingen als gevolg van ervaringsaanpassingen en wijzigingen in actuariële veronderstellingen (inclusief het effect van een wijziging van de disconteringsvoet);
- de rendementen van de fondsbeleggingen (exclusief netto-rentebedragen) en wijzigingen in de beperking van het opgenomen netto-actief (exclusief netto-rentebedragen).

Die herwaarderingen zijn direct in eigen vermogen ('Other comprehensive Income') geboekt via de andere elementen van het totaalresultaat.

Pensioenregeling 'toegezegde bijdrageregelingen'

De verplichtingen van de groep met betrekking tot de pensioenregeling 'toegezegde bijdrageregelingen' beperken zich tot het in resultaat nemen van de gestorte werkgeversbijdragen.

Actuariële winsten en verliezen met betrekking tot andere personeelsbeloningen op lange termijn

De andere personeelsbeloningen op lange termijn worden geboekt op dezelfde wijze als de voordelen na uitdiensttreding maar de herwaarderingen worden volledig via het financieel resultaat geboekt in het boekjaar waarin ze zich voordoen.

2.14. Boeking van opbrengsten

De groep boekt bedrijfsopbrengsten wanneer ze een prestatieverplichting heeft door de klant een goed of een dienst te leveren en wanneer de klant er de controle over krijgt.

De groep Fluxys gaat in 5 stappen te werk om te bepalen of een contract met een klant mag worden geboekt en hoe de inkomsten moeten worden geboekt:

1. identificatie van het contract,
2. identificatie van de prestatieverplichtingen,
3. vastlegging van de transactieprijs,
4. verdeling van de transactieprijs onder de prestatieverplichtingen,

5. boeking van bedrijfsopbrengsten wanneer de prestatieverplichtingen worden uitgevoerd of wanneer de controle over de goederen of diensten aan de klant wordt overgedragen.

De meeste inkomsten van de groep komen uit contracten voor vervoers-, opslag- en terminallingdiensten waarvoor zowel de te leveren prestaties als de prijs van de dienst duidelijk zijn geïdentificeerd. De inkomsten van die contracten worden grotendeels geboekt op basis van de gereserveerde capaciteiten.

Fluxys en zijn dochterondernemingen dragen de controle van hun gereguleerde diensten geleidelijk over en vervullen hiermee hun prestatieverplichting en boeken de bedrijfsopbrengsten ook geleidelijk. Daarnaast verkoopt de groep Fluxys gas vereist voor de balanceringsoperaties en zijn operationele behoeften. Die prestaties, die op een welbepaald ogenblik worden uitgevoerd, worden geboekt als bedrijfsopbrengsten zodra ze worden uitgevoerd.

De gereguleerde opbrengsten die de groep ontvangt, kunnen aanleiding geven tot een bonus of malus ten opzichte van de billijke marge bedoeld voor het vergoeden van het geïnvesteerde vermogen.

De boni worden overgedragen en geboekt als regulatoire verplichtingen (onder de lang- of kortlopende rentedragende verplichtingen), terwijl de verworven opbrengsten overeenstemmend met een malus als bedrijfsopbrengsten worden opgenomen met als tegenpost de boeking van een regulatoir actief (onder de overige vaste activa of onder de vlottende handels- en overige vorderingen).

Het regulatoire kader wordt in detail uitgelegd in hoofdstuk 10 van het jaarverslag. In toelichting 4 - Gesegmenteerde resultatenrekening wordt een onderscheid gemaakt tussen de gefactureerde en de geboekte omzet (namelijk de bewegingen in regulatoire activa en passiva).

2.15. Belastingen

De verschuldigde belastingverplichtingen worden bepaald in overeenstemming met de lokale belastingvoorschriften en berusten op het resultaat van de moedermaatschappij, de dochterondernemingen en de gezamenlijke bedrijfsactiviteiten.

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen geven respectievelijk de aftrekbare of belastbare tijdelijke verschillen weer tussen de boekwaarden en de fiscale waarden.

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen de belastingvoeten die naar verwachting van toepassing zullen zijn in de periode waarin de vordering zal worden gerealiseerd of aan de verplichting zal worden voldaan, rekening houdend met de nieuwe belastingvoeten als ze aangenomen of quasi aangenomen zijn op balansdatum.

Elke latere wijziging van de belastingvoet vereist een aanpassing van de uitgestelde belastingen. Die aanpassing wordt geboekt via de andere componenten van het totaalresultaat voor het deel dat betrekking heeft op de verrichtingen die in het algemeen in die rubriek worden geboekt. Het saldo van de aanpassing van de uitgestelde belastingen wordt in het nettoresultaat van de periode geboekt.

De uitgestelde belastingvorderingen worden alleen geboekt indien het waarschijnlijk is dat belastbare winsten zullen worden behaald waarmee de uitgestelde belastingvorderingen zullen kunnen worden verrekend.

2.16. Tegoeden, rechten, schulden en verplichtingen in vreemde valuta

Boeking bij het afsluiten van de verrichting

De vorderingen en schulden in vreemde valuta worden gewaardeerd tegen de dagkoers van de verrichting.

Waardering op het einde van het boekjaar

Op het einde van het boekjaar en overeenkomstig IAS 21 (Effecten van wisselkoerswijzigingen), worden de monetaire activa en passiva alsook de rechten en verplichtingen gewaardeerd tegen de slotkoers op balansdatum. Die herwaardering geeft aanleiding tot wisselkoersverschillen die gegroepeerd per valuta in het resultaat worden geboekt.

Toelichting 3. Deelnemingen

3.1 Consolidatiekring

De consolidatiekring is stabiel gebleven ten opzichte van 2018. De enige vermeldenswaardige wijzigingen hebben betrekking op de prijsallocaties van de overnames van DESFA en Dunkerque LNG uit 2018 die in 2019 werden afgerond.

3.1.1. Voltooiing van de prijsallocaties van de overnames van DESFA en Dunkerque LNG

In de loop van 2019 werden de prijsallocaties van de overnames van DESFA en Dunkerque LNG afgerond. Ter herinnering:

- Dunkerque LNG is de eigenaar van de LNG-terminal van Duinkerke en Gaz-Opale is de exploitant van dezelfde terminal. Eind oktober 2018 heeft Fluxys de controle overgenomen over de twee ondernemingen bij een gezamenlijke transactie met AXA Infrastructure Equity I en Crédit Agricole Assurances via FluxDune, een vennootschap naar Belgisch recht. Sinds 1 november 2018 consolideert Fluxys beide ondernemingen globaal.
- DESFA is de beheerder van de Griekse aardgasinfrastructuur en werd op 20 december 2018 overgenomen door een consortium met Snam (60%) en Enagás S.L.U. (20%) via Senfluga Energy Infrastructure Holdings SA (Senfluga), opgericht in Griekenland. Senfluga wordt geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode.

In de rekeningen van 2018 werden de voorlopige prijsallocaties opgenomen. Aangezien de prijsallocaties werden afgerond en definitief zijn, werden de rekeningen van 2018 herwerkt op grond van de norm IFRS 3.45. De impact van de herwerking wordt voorgesteld in de onderstaande tabellen.

De impact van de voltooiing van de prijsallocaties op de geconsolideerde balans 2018 is significant voor wat de prijsallocatie van Dunkerque betreft, maar niet voor die van Senfluga. De impact kan als volgt worden samengevat :

In duizenden euro's	31.12.2018 herwerkt	31.12.2018	Vershil
Vaste activa	7.633.877	7.752.717	-118.840
Materiële vaste activa	5.537.966	5.554.625	-16.659
Immateriële vaste activa	1.506.714	1.737.465	-230.751
Goodwill	128.613	1.924	126.689
Deelnemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	243.648	240.456	3.192
Uitgestelde belastingvorderingen		1311	-1311
Vlottende activa	839.946	839.015	931
Handels- en overige vorderingen	197.237	196.306	931
Totaal van de activa	8.473.823	8.591.732	-117.909
Eigen vermogen	3.622.693	3.622.519	174
Eigen vermogen toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	2.141.694	2.138.962	2.732
Maatschappelijk kapitaal en uitgiftepremies	1.785.471	1.785.471	0
Niet uitgekeerd resultaat en overige reserves	390.702	387.970	2.732
Omrekeningsverschillen	-34.479	-34.479	0
Minderheidsbelangen	1.480.999	1.483.557	-2.558
Langlopende verplichtingen	4.246.739	4.364.820	-118.081
Uitgestelde belastingverplichtingen	787.266	905.347	-118.081
Kortlopende verplichtingen	604.391	604.393	-2
Overige kortlopende verplichtingen	16.370	16.372	-2
Totaal van het eigen vermogen en de verplichtingen	8.473.823	8.591.732	-117.909

De impact van de voltooiing van de prijsallocaties op de geconsolideerde resultatenrekening 2018 kan als volgt worden samengevat :

In duizenden euro's	31-12-2018 herwerkt	31-12-2018	Verschil	PPA Dun- kerque	PPA Sen- fluga	Overige wijzigingen
Bedrijfsopbrengsten	981.050	981.050	0			
Verkoop van gas voor balancing en operationele behoeften	117.388	117.388	0			
Overige bedrijfsopbrengsten	14.253	12.611	1.642		1.642	
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen	-4.280	-4.280	0			
Aankoop van gas voor balancing en operationele behoefte	-130.243	-130.243	0			
Diensten en diverse goederen	-215.189	-223.182	7.993			7.993
Personeelslasten	-138.678	-130.685	-7.993			-7.993
Overige bedrijfskosten	-11.040	-11.040	0			
Netto toevoeging aan de afschrijvingen	-382.676	-381.567	-1.109	-1.109		
Netto toevoeging aan de voorzieningen	7.960	7.960	0			
Waardeverminderingen	-448	-448	0			
Winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	238.097	237.564	533	-1.109	1.642	0
Resultaat van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	19.868	16.587	3.281		3.281	
Winst (verlies) voor financiële resultaten en belastingen	257.965	254.151	3.814	-1.109	4.923	0
Reële waardeschommelingen van financiële instrumenten	-5.544	-5.544	0			
Winst (verlies) uit wijzigingen in de consolidatiekring	303.907	303.907	0			
Financiële opbrengsten	22.835	22.835	0			
Financieringskosten	-74.729	-74.729	0			
Winst (verlies) uit voorgezette bedrijfsactiviteiten na financieel nettoresultaat	504.434	500.620	3.814	-1.109	4.923	0
Winstbelastingen	-56.245	-53.403	-2.842	-2.566	-276	0
Winst (verlies) van het boekjaar	448.189	447.217	972	-3.675	4.647	0
Gedeelte Fluxys	413.039	409.508	3.531	-1.116	4.647	0
Gedeelte minderheidsbelangen	35.150	37.709	-2.559	-2.559	0	0

3.1.2. Evolutie van de deelnemingen

Fluxys UK

In het eerste semester van 2019 heeft de groep zijn deelnemingen in Interconnector (UK) (76,32%), IZT (26%) en GMSL (100%) gegroepeerd onder Fluxys UK. Deze wijzigingen hebben geen impact op de geconsolideerde rekeningen.

Rostock LNG

In oktober 2018 heeft Fluxys Germany Holding een deelneming van 51% verworven in de onderneming Rostock LNG. In die fase bedroeg het geïnjecteerde kapitaal 14 k€. In het tweede semester van 2019 werd het kapitaal van deze onderneming verhoogd tot 7,0 M€. Het project in de Duitse haven van Rostock is gericht op de bouw en exploitatie van een terminal waar middelgrote LNG-schepen kunnen aanmeren en lossen, LNG kan worden opgeslagen en diensten kunnen worden verleend voor de verdere distributie van LNG. Novatek is de tweede aandeelhouder en heeft 49% van de aandelen in handen. Aangezien de groep over een gezamenlijke controle beschikt over Rostock LNG, consolideert Fluxys Europe de onderneming volgens de vermogensmutatiemethode.

Flexfueler 002

In het eerste semester van 2019 werd het kapitaal van Flexfueler verhoogd met 0,5M€ en is Titan LNG toegetreden tot het kapitaal. Daardoor is de deelneming van de groep gedaald tot 86,73%.

Fluxys TENP

In het tweede semester van 2019 werd er een interne reorganisatie doorgevoerd en werd 89% van Fluxys TENP verplaatst van Fluxys Europe naar Fluxys Germany Holding. Deze transactie heeft geen impact op de geconsolideerde rekeningen.

Boostheat

In het tweede semester van 2019 voerde Boostheat een kapitaalsverhoging en beursgang door. De groep heeft hieraan niet deelgenomen, waardoor de participatie verwaterde tot 4,22%.

3.2. Aard en omvang van de aangehouden belangen in de deelnemingen

Transitgas en TENP KG

Transitgas is een gezamenlijke overeenkomst waarop FluxSwiss samen met andere deelnemers een gemeenschappelijke controle uitoefent.

Transitgas wordt om de volgende redenen beschouwd als een gezamenlijke bedrijfsactiviteit:

De activiteiten van Transitgas hebben voornamelijk tot doel de capaciteit van haar installaties ter beschikking te stellen van haar deelnemers. Die laatste hebben dan ook recht op nagenoeg alle economische voordelen uit de activa. Zij dragen overigens ook de verplichtingen uit de passiva van de activiteit. De door Transitgas aangegane verbintenissen worden vereffend met de kasstromen afkomstig van de deelnemers via de betaalde vergoedingen voor de ter beschikking gestelde capaciteit.

FluxSwiss bezit 90% van de capaciteit van de Transitgas-installaties. Zij zijn dus voor 90% opgenomen in de geconsolideerde financiële staten van de groep. Dat integratiepercentage is niet gebaseerd op de aangehouden deelneming in de onderneming doch is gebaseerd op de rechten verbonden aan de activa en de verplichtingen uit passiva opgelopen door de groep.

Die methode laat toe de risico's en voordelen van de deelnemers verbonden aan de gereserveerde capaciteit in de installaties beter weer te geven.

TENP KG is een gemeenschappelijke overeenkomst waarop Fluxys TENP samen met andere deelnemers een gemeenschappelijke controle uitoefent.

De benadering in het kader van die gemeenschappelijke deelneming is op alle vlakken identiek aan die voor Transitgas, met uitzondering van het feit dat die gezamenlijke bedrijfsactiviteit voor 64,25% geïntegreerd wordt in de geconsolideerde financiële staten van de groep, overeenkomstig de gereserveerde capaciteit in de installaties.

BBL Company VOF, NEL en EUGAL

Via Fluxys Deutschland GmbH is Fluxys mede-eigenaar voor 16,5% van de activa en passiva van EUGAL (gasleiding tussen Lubmin in het noordoosten van Duitsland en Deutschneudorf aan de grens met de Tsjechische Republiek) en voor 23,87% van de activa en passiva van NEL (gasleiding tussen Lubmin en Rehden in het zuidoosten van Duitsland).

Via Fluxys BBL BV is Fluxys mede-eigenaar voor 20% van de activa en passiva van BBL Company, die een gasleiding exploiteert tussen Balgzand in Nederland en Bacton in Engeland.

3.3 Aard en reikwijdte van de beperkingen verbonden aan de activa en passiva van de groep

Bijzondere rechten in de onderneming Fluxys Belgium werden toegekend aan het bijzonder aandeel van de Belgische Staat, buiten de gemeenschappelijke rechten verbonden aan alle andere aandelen. Die bijzondere rechten worden uitgeoefend door de federale minister bevoegd voor Energie en kunnen als volgt worden samengevat:

- het recht zich te verzetten tegen elke afstand, elke overdracht ten titel van zekerheid of elke wijziging in de bestemming van de strategische activa van Fluxys Belgium waarvan de lijst werd opgenomen in de bijlage tot het Koninklijk besluit van 16 juni 1994, indien de federale minister bevoegd voor Energie die ingreep als schadelijk voor het nationaal belang in het domein van de energie beschouwt;
- het recht om twee vertegenwoordigers van de regering aan te stellen, welke een raadgevende stem hebben in de Raad van bestuur en in het Strategisch comité van Fluxys Belgium;
- het recht van de vertegenwoordigers van de federale regering om, binnen een termijn van vier werkdagen, op basis van objectieve, niet discriminerende en transparante criteria, zoals gedefinieerd in het Koninklijk Besluit van 5 december 2000, beroep aan te tekenen bij de federale minister bevoegd voor Energie tegen elke beslissing van de Raad van bestuur of het Strategisch comité van Fluxys Belgium (met

inbegrip van het investerings- en activiteitenplan evenals het betrokken budget) dat zij beschouwen als tegengesteld aan de richtlijnen van de energiepolitiek van het land, met inbegrip van de doelstellingen van de regering betreffende de energiebevoorrading van het land. Het beroep is opschortend. Indien de federale minister bevoegd voor Energie de betrokken beslissing niet binnen een termijn van acht dagen na het beroep heeft geannuleerd, wordt ze definitief;

- speciaal stemrecht in geval van blokkering in de schoot van de Algemene vergadering betreffende een kwestie welke de federale energiepolitiek aangaat.

Andere aandeelhoudersovereenkomsten werden afgesloten binnen de dochterondernemingen van de Fluxys-groep. Die voorzien het recht van voorkoop wanneer een aandeelhouder afstand doet van aandelen evenals een speciale meerderheid vereist bij beslissingen inzake specifieke materies. Die laatste doen geen afbreuk aan de controle op de dochterondernemingen, uitgeoefend door de groep of de gezamenlijke zeggenschap op de gezamenlijke bedrijfsactiviteiten.

Er zijn geen andere belangrijke beperkingen welke de mogelijkheden van de groep zouden kunnen beperken inzake toegang tot haar activa of om ze te gebruiken en de verplichtingen te regelen. Noteren we niettemin dat de activa van Flux Re bestemd zijn om het risico, opgelopen door de vennootschap in het kader van haar activiteiten van herverzekering, te dekken. Het totaalbedrag van het actief van de balans van Flux Re bedraagt 169,9 M€ op 31-12-2019 tegenover 168,7 M€ op 31-12-2018.

3.4 Informatie over de deelnemingen

Volgens de integrale consolidatiemethode opgenomen ondernemingen

Naam van de dochter-onderneming	Zetel	Ondernemingsnummer	% aandeel in het kapitaal	Hoofactiviteit	Munt	Balansdatum
FLUXYS BELGIUM NV	Kunstlaan 31 B – 1040 Brussel	0402 954 628	90,00%	Gasvervoer	EUR	31 december
FLUXYS LNG NV	Guimardstraat 4 B – 1040 Brussel	0426 047 853	90,00%	LNG-terminalling	EUR	31 december
FLUX RE NV	Rue de Merl 74 L - 2146 Luxembourg	-	90,00%	Herverzekerings- maatschappij	EUR	31 december
FLUXYS EUROPE BVBA	Guimardstraat 4 B – 1040 Brussel	0712 615 547	100,00%	Internationale activiteiten	EUR	31 december
FLUXYS BBL BV	Lage Ham 45 NL – 5102 AA Dongen	-	100,00%	Gasvervoer	EUR	31 december
FLUXYS Germany Holding GmbH	Elisabethstr. 11 D - 40217 Düsseldorf	-	100,00%	Holding	EUR	31 december
FLUXYS DEUTSCHLAND GmbH	Elisabethstr. 11 D - 40217 Düsseldorf	-	100,00%	Gasvervoer	EUR	31 december
FLUXYS TENP GmbH	Elisabethstr. 11 D - 40217 Düsseldorf	-	100,00%	Gasvervoer	EUR	31 december
FLUXSWISS SAGL	Via della Scuole 8 CH - 6900 Paradiso	-	50,65%	Gasvervoer	CHF	31 december

FLUXYS UK Ltd (*)	Clarendon Road GB - Cambridge CB2 8FH	-	100,00%	Internationale activiteiten	GBP	31 december
GMSL Ltd	Clarendon Road GB - Cambridge CB2 8FH	-	100,00%	Diensten	GBP	31 december
FLUXYS INTERCONNECTOR Ltd (*)	Clarendon Road GB - Cambridge CB2 8FH	-	100,00%	Internationale activiteiten	GBP	31 december
INTERCONNECTOR (UK) Ltd	Furnival Street 10 UK - London EC4A 1AB	-	76,32%	Gasvervoer	GBP	31 december
INTERCONNECTOR ZEEBRUGGE TERMINAL CVBA	Guimardstraat 4 B - 1040 Brussel	0454 318 009	63,40%	LNG-terminal	EUR	31 december
FLUXYS BUNKERING BVBA	Guimardstraat 4 B - 1040 Brussel	0645 978 824	100,00%	LNG-diensten	EUR	31 december
FLEXFUELER 002 BVBA	Guimardstraat 4 B - 1040 Brussel	0716.865.434	86,73%	LNG- bunkeringdienst en	EUR	31 december
DUNKERQUE LNG SAS	Rue l'Hermitte 30 Immeuble des 3 Ponts F - 59140 Dunkerque	-	30,39%	LNG-terminalling	EUR	31 december
DUNKERQUE LNG HOLDING SAS	Bld de Sébastopol F-75001 Paris	-	30,39%	Holding	EUR	31 december
FLUXDUNE NV	Guimardstraat 4 B - 1040 Brussel	0697 786 623	50,01%	Holding	EUR	31 december
GAZ-OPALE SAS	Rue l'Hermitte 30 Immeuble Les 3 Ponts F - 59140 Dunkerque	-	64,50%	Diensten	EUR	31 december

(*) Fluxys UK Ltd (ondernemingsnummer 09829068) en Fluxys Interconnector Ltd (ondernemingsnummer 09829086) zijn vrijgesteld van verplichting tot externe audit ingevolge een vrijstellingsaanvraag conform artikel 479a van de 'Companies Act 2016' en waarvoor Fluxys Europe borg staat voor de openstaande schulden op de datum van afsluiting. De openstaande financiële schulden op 31 december 2019 stemmen uitsluitend overeen met intragroep-schulden.

Gezamenlijke bedrijfsactiviteiten opgenomen op basis van de rechten verbonden aan de activa en de verplichtingen uit passiva

Naam van de onderneming	Zetel	Ondernemingsnummer	% aandeel in het kapitaal	Hoofdactiviteit	Munt	Balansdatum
TENP KG	Gladbecker Straße 425 D – 45329 Essen	-	49,00%	Verhuur van installaties en diensten	EUR	31 december
Transitgas AG	Franklinstraße 27 CH – 8050 Zurich	-	46,00%	Verhuur van installaties en diensten	CHF	31 december
BBL Company VOF	Concourslaan 17 NL - 9727 KC Groningen	-	20,00%	Gasvervoer	EUR	31 december
NEL (Nordeuropäische Erdgasleitung)	Kölnische Straße 108-112 D - 34119 Kassel	-	23,87%	Gasvervoer	EUR	31 december
EUGAL (European Gas Pipeline Link)	Kölnische Straße 108-112 D - 34119 Kassel	-	16,50%	Gasvervoer	EUR	31 december

Dochterondernemingen met significante minderheidsbelangen						In duizenden euro's
	31-12-2019*	31-12-2019*	31-12-2019*	31-12-2019*	31-12-2019*	31-12-2019*
100 %	Fluxys Belgium Group	Swiss Group**	Interconnector (UK)	Dunkerque LNG Holding	Andere dochterondernemingen	TOTAAL
Vaste activa	2.469.302	982.207	493.779	2.548.687	0	
Vlottende activa	562.056	65.576	44.163	230.146	0	
Eigen vermogen	785.516	547.566	361.080	1.559.202	0	
Langlopende verplichtingen	1.998.428	413.945	148.054	1.173.580	0	
Kortlopende verplichtingen	247.414	86.272	28.808	46.051	0	
Bedrijfsopbrengsten	627.215	196.064	87.338	202.330	0	
Exploitatielasten	-501.139	-86.980	-60.417	-162.877	0	
Netto financieel resultaat	-36.685	-17.015	-228	-11.451	0	
Winstbelastingen	-26.065	-17.895	-3.937	-6.449	0	
Winst (verlies) van het boekjaar	63.326	74.174	22.756	21.553	0	
Balans – minderheidsbelangen	78.550	270.224	85.795	1.085.278	-29.862	1.489.985
Resultaat – minderheidsbelangen	6.333	36.605	5.379	13.927	-43	62.201

* Cijfers op jaarbasis van 100% onder voorbehoud van goedkeuring door de beleidsorganen en de algemene vergadering van de vennootschappen.

** Swiss Group stemt overeen met de consolidatie van FluxSwiss waarin 90% van Transitgas geïntegreerd is.

Dochterondernemingen met significante minderheidsbelangen						In duizenden euro's
100 %	31-12-2018* herwerkt Fluxys Belgium Group	31-12-2018* herwerkt Swiss Group**	31-12-2018* herwerkt Inter- connector (UK)	31-12-2018* herwerkt Dunkerque LNG Holding	31-12-2018* herwerkt Andere dochteron- dernemingen	31-12-2018* herwerkt TOTAAL
Vaste activa	2.494.243	992.417	508.926	2.601.550	0	
Vlottende activa	593.210	55.799	47.327	110.012	0	
Eigen vermogen	816.168	497.941	355.035	1.536.852	0	
Langlopen -de verplichtingen	2.020.645	474.345	159.655	1.121.928	0	
Kortlopen -de verplichtingen	250.640	75.930	41.563	52.782	0	
Bedrijfs-opbrengsten	623.547	176.967	168.904	31.807	0	
Exploitatie-lasten	-511.711	-84.326	-157.561	-24.470	0	
Netto financieel resultaat	-40.868	-20.235	-120	-1.539	0	
Winstbelastingen	-22.672	-14.374	-3.451	-5.904	0	
Winst (verlies) van het boekjaar	48.296	58.032	7.772	-106	0	
Balans – minderheidsbelangen	81.615	245.734	84.332	1.069.834	-516	1.480.999
Resultaat – minderheidsbelangen	4.830	28.639	1.824	-74	-69	35.150

* Cijfers op jaarbasis van 100% onder voorbehoud van goedkeuring door de beleidsorganen en de algemene vergadering van de vennootschappen. De cijfers voor 2018 werden herwerkt naar aanleiding van de aankooprijallocatie (Purchase Price Allocation) van Dunkerque LNG.

** Swiss Group stemt overeen met de consolidatie van FluxSwiss waarin 90% van Transitgas geïntegreerd is.

Volgens de vermogensmutatiemethode opgenomen ondernemingen – Joint ventures

Naam van de onderneming	Zetel	Ondernemings-nummer	% aandeel in het kapitaal	Hoofactiviteit	Munt	Balansdatum
TENP GmbH	Gladbecker Straße 425 D – 45329 Essen	-	50,00%	Diensten	EUR	31 december
BALANSYS NV	Rue de Bouillon 59-61 L-1248 Luxembourg	-	50,00%	Onderneming verantwoordelijk voor de balancering van de netwerken	EUR	31 december
E-LOOPS GmbH	Karolingerstraße 96 D - 45141 Essen	-	51,00%	Diensten	EUR	31 december
ROSTOCK LNG GmbH	Elisabethstr. 11 D - 40217 Düsseldorf	-	51,00%	LNG-terminalling	EUR	31 december

Volgens de vermogensmutatiemethode opgenomen ondernemingen – Geassocieerde deelnemingen

Naam van de onderneming	Zetel	Ondernemings-nummer	% aandeel in het kapitaal	Hoofactiviteit	Munt	Balansdatum
LNG LINK INVESTMENT AS	Luramyrvæien 40 NO - 4391 Sandnes	-	25,00%	Shipping	NOK	31 december
MAHON SHIPPING NV	Kiwiweg 80, B - 8380 Zeebrugge	0633.885.793	25,00%	Shipping	EUR	31 december
TRANS ADRIATIC PIPELINE AG	Lindenstraße 2 CH – 6340 Baar	-	19,00%	Gasvervoer	EUR	31 december
SENFLUGA ENERGY INFRA-STRUCTURE HOLDING SA	D. Soutsou street 28 GR - 11521 Athene	-	20,00%	Holding	EUR	31 december
DESFA	Mesogion Av. 357-359 GR - 15231 Chalandri, Athene	-	13,20%	Gasvervoer	EUR	31 december

Gegevens van de belangrijkste ondernemingen geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode				In duizenden euro's
	31-12-2019*	31-12-2019*	31-12-2019*	31-12-2019*
100 %	Senfluga Energy Infrastructure Holdings**	Trans Adriatic Pipeline AG	Andere ondernemingen	TOTAAL
Vaste activa	838.493	4.229.413		
Vlottende activa	220.254	155.159		
Eigen vermogen	487.702	1.063.176		
Langlopende verplichtingen	466.407	3.110.168		
Kortlopende verplichtingen	104.638	211.228		
Bedrijfsopbrengsten	257.124	2.892		
Exploitatielasten	-116.764	-42.537		
Netto financieel resultaat	-19.583	1.712		
Resultaat van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	0	0		
Winstbelastingen	-33.640	-45		
Winst (verlies) van het boekjaar	87.137	-37.978		
Deelnemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	46.253	202.003	7.101	255.357
Resultaat van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	10.921	-7.216	62	3.767

* Cijfers vóór intra-groep eliminaties, op jaarbasis aan 100%, onder voorbehoud van goedkeuring door de beleidsorganen en de algemene vergadering van de vennootschappen.

** De cijfers hebben betrekking op de groep Senfluga die met een deelneming van 66% DESFA controleert.

Gegevens van de belangrijkste ondernemingen geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode							In duizenden euro's
	31-12-2018* herwerkt	31-12-2018* herwerkt	31-12-2018* herwerkt	31-12-2018* herwerkt	31-12-2018* herwerkt	31-12-2018* herwerkt	31-12-2018* herwerkt
100 %	Dunkerque LNG Holding	Senfluga Energy Infrastructure Holdings**	Trans Adriatic Pipeline AG	Swedegas Holding	Gaz-Opale	Andere ondernemingen	TOTAAL
Vaste activa	0	851.382	3.697.436	0	0		
Vlottende activa	0	327.128	205.344	0	0		
Eigen vermogen	0	505.811	1.032.502	0	0		
Langlopende verplichtingen	0	496.716	2.612.932	0	0		
Kortlopende verplichtingen	0	175.983	257.346	0	0		
Bedrijfsopbrengsten	174.999	0	0	32.650	14.263		
Exploitatielasten	-106.042	-458	-28.566	-21.062	-10.819		
Netto financieel resultaat	-2.625	16.863	9.751	-8.288	-68		
Resultaat van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	0	0	0	0	0		
Winstbelastingen	-13.085	0	890	5.527	-987		
Winst (verlies) van het boekjaar	53.247	16.405	-17.925	8.827	2.389		
Deelnemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	0	43.677	196.175	0	0	3.796	243.648
Resultaat van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	13.312	3.281	-3.406	4.414	1.475	792	19.868

* Cijfers vóór intra-groep eliminaties, op jaarbasis aan 100%, onder voorbehoud van goedkeuring door de beleidsorganen en de algemene vergadering van de vennootschappen.

** De cijfers hebben betrekking op de groep Senfluga die met een deelneming van 66% DESFA controleert. De cijfers voor 2018 werden herwerkt naar aanleiding van de aankooprijallocatie (Purchase Price Allocation) van DESFA.

Voornaamste niet-geconsolideerde ondernemingen

Naam van de onderneming	Zetel	% aandeel in het kapitaal	Hoofdactiviteit
BOOSTHEAT SA	Bld Marcel Sembat 41-47 F-69200 Venissieux	4,22%	Innovatieve aardgastoeepassingen
NETCONNECT GERMANY GmbH & Co KG	Kaiserswerther Straße 115 D - 40880 Ratingen	10,00%	Ontwikkeling van een samenwerking in de marktzone
NETCONNECT GERMANY MANAGEMENT GmbH	Kaiserswerther Straße 115 D - 40880 Ratingen	10,00%	Ontwikkeling van een samenwerking in de marktzone
PRISMA EUROPEAN CAPACITY PLATFORM GmbH	Reichsstraße 1-9 D - 04109 Leipzig	10,95%	Platform voor het reserveren van vervoerscapaciteit
F.L. ZEEBRUGGE SA	Gentssteenweg 1440 B-1082 Brussel	19,08%	Leasingmaatschappij
C4GAS SAS	Rue de La Pépinière 24 F-75008 Paris	9,70%	Aankoopportaal

De groep Fluxys bezit, via de groep Interconnector (UK), 19,08% van de vennootschap F.L. Zeebrugge NV, een vennootschap die materiële activa in leasing geeft aan de vennootschap Interconnector Zeebrugge Terminal CVBA. De groep Interconnector (UK) heeft ingetekend op obligaties uitgegeven door F.L. Zeebrugge NV met het oog op de gedeeltelijke financiering van de in leasing gegeven activa. De groep Interconnector (UK) bezit een aankoopoptie op deze in leasing gegeven activa. Deze optie kan uitgeoefend worden in 2025. Hoewel deze entiteit niet wordt geconsolideerd, worden de in leasing gehouden activa erkend als activa met gebruiksrecht, met als tegenhanger een leasingschuld.

Toelichting 4. Winst- en verliesrekening en operationele segmenten

Operationele segmenten

De groep Fluxys volgt zijn activiteiten op via volgende operationele segmenten:

- Het segment 'Belgium' omvat het geheel van de diensten welke onder de Gaswet vallen in België, namelijk het vervoer, de opslag in Loenhout evenals de LNG-terminalling-activiteiten in Zeebrugge. Andere activiteiten die hiermee verband houden behoren ook tot dat segment, hoewel ze niet onder de Gaswet vallen. Het betreft voornamelijk de deelneming in de IZT- en ZPT², de ter beschikkingstelling van installaties of personen alsook werkzaamheden voor derden.
- Het segment 'Europe' omvat de opbrengsten gegenereerd door de vervoersinstallaties in Duitsland, in Zwitserland, tussen Zeebrugge in België en Bacton in het Verenigd Koninkrijk (IUK) en tussen Balgzand in Nederland en Bacton in het Verenigd Koninkrijk (BBL). Het bevat de activiteiten van de LNG-terminal van Duinkerke, die sinds 1 november 2018 globaal wordt geïntegreerd, en de resultaten van de deelnemingen in TAP en Desfa.
- De kolom 'Niet toegewezen' betreft de activiteiten inzake het beheer en het financieel beleid van de groep Fluxys.

Die segmenten vormen de basis voor het opstellen van de gesegmenteerde informatie.

Boekhoudkundige regels betreffende de transacties tussen operationele segmenten

De transacties tussen de operationele segmenten worden gewaardeerd, hetzij op basis van het in voege zijnde gereguleerde tarief, hetzij op basis van de contractuele prijs die overeenstemt met de marktvoorwaarden.

Informatie omtrent de belangrijkste klanten

De belangrijkste klanten van de groep zijn de gebruikers van vervoers- en opslagdiensten voor natuurlijk gas en terminallingdiensten voor LNG.

²Interconnector Zeebrugge Terminal (IZT) en Zeepipe Terminal (ZPT)

Gesegmenteerde winst- en verliesrekening op 31-12-2019

In duizenden euro's

	Fluxys Belgium	Fluxys Europe	Niet toegewezen	Eliminatie tussen segmenten	Totaal
Bedrijfsopbrengsten	530.995	589.595	7.403	-16.108	1.111.885
<i>Verkopen en prestaties aan externe klanten</i>	489.041	602.418	-47	0	1.091.412
<i>Transacties met andere segmenten</i>	8.658	0	7.450	-16.108	0
<i>Beweging van de regulatoire activa en passiva</i>	33.296	-12.823	0	0	20.473
Verkopen van gas met betrekking tot balancing en operationele behoeften	80.182	19.092	0	0	99.274
<i>Verkopen van gas met betrekking tot balancing en operationele behoeften</i>	96.154	19.092	0	0	115.246
<i>Verkopen van gas met betrekking tot balancing en operationele behoeften - Beweging van de regulatoire activa en passiva</i>	-15.972	0	0	0	-15.972
Overige bedrijfsopbrengsten	16.038	16.105	2.027	-8.499	25.671
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen	-7.898	-92	0	0	-7.990
Aankopen van gas met betrekking tot balancing en operationele behoeften	-80.188	-26.278	0	0	-106.466
Diensten en diverse goederen	-129.584	-97.076	-10.094	24.607	-212.147
Personeelskosten	-107.508	-26.021	-9.970	0	-143.499
Overige bedrijfskosten	-4.700	-21.509	-12	0	-26.221
Netto toevoegingen aan de afschrijvingen	-166.721	-234.205	-237	0	-401.163
Voorzieningen voor risico's en kosten	-3.995	11.643	-23	0	7.625
Netto toevoegingen aan de waardeverminderingen	-546	-22	0	0	-568
Winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	126.075	231.232	-10.906	0	346.401
Resultaat van de ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	0	3.767	0	0	3.767
Winst (verlies) voor financiële resultaten en winstbelastingen	126.075	234.999	-10.906	0	350.168
Reële waardeschommelingen van financiële instrumenten					-5.288
Winst (verlies) uit wijzigingen in de consolidatiekring					0
Financiële opbrengsten					16.031
Financiële kosten					-75.959
Winst uit voortgezette bedrijfsactiviteiten na financieel nettoresultaat					284.952
Winstbelastingen					-70.789
Winst (verlies) van het boekjaar					214.163

Gesegmenteerde winst- en verliesrekening op 31-12-2018 herwerkt

In duizenden euro's

	Fluxys Belgium	Fluxys Europe	Niet toegewezen	Eliminatie tussen segmenten	Totaal
Bedrijfsopbrengsten	503.246	478.930	17.594	-18.720	981.050
<i>Verkopen en prestaties aan externe klanten</i>	522.256	476.101	2.940	0	1.001.297
<i>Transacties met andere segmenten</i>	3.560	506	14.654	-18.720	0
<i>Beweging van de regulatoire activa en passiva</i>	-22.570	2.323	0	0	-20.247
Verkopen van gas met betrekking tot balancing en operationele behoeften	106.233	11.155	0	0	117.388
<i>Verkopen van gas met betrekking tot balancing en operationele behoeften</i>	135.914	11.155	0	0	147.069
<i>Verkopen van gas met betrekking tot balancing en operationele behoeften - Beweging van de regulatoire activa en passiva</i>	-29.681	0	0	0	-29.681
Overige bedrijfsopbrengsten	14.068	4.707	664	-5.186	14.253
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen	-4.144	-138	-272	274	-4.280
Aankopen van gas met betrekking tot balancing en operationele behoeften	-106.240	-24.003	0	0	-130.243
Diensten en diverse goederen	-120.729	-95.428	-22.664	23.632	-215.189
Personeelskosten	-107.852	-22.912	-7.914	0	-138.678
Overige bedrijfskosten	-6.202	-4.837	-1	0	-11.040
Nettotoevoegingen aan de afschrijvingen	-164.331	-218.273	-72	0	-382.676
Voorzieningen voor risico's en kosten	-1.816	9.799	-23	0	7.960
Nettotoevoegingen aan de waardeverminderingen	-400	-48	0	0	-448
Winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	111.833	138.952	-12.688	0	238.097
Resultaat van de ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	0	19.868	0	0	19.868
Winst (verlies) voor financiële resultaten en winstbelastingen	111.833	158.820	-12.688	0	257.965
Reële waardeschommelingen van financiële instrumenten					-5.544
Winst (verlies) uit wijzigingen in de consolidatiekring					303.907
Financiële opbrengsten					22.835
Financiële kosten					-74.729
Winst uit voortgezette bedrijfsactiviteiten na financieel nettoresultaat					504.434
Winstbelastingen					-56.245
Winst (verlies) van het boekjaar					448.189

Toelichting 4.1. Bedrijfsopbrengsten

Uitsplitsing van de bedrijfsopbrengsten volgens hun aard:

Bedrijfsopbrengsten			In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt	Vershil
Fluxys Belgium	4.1.1	522.337	499.686	22.651
Fluxys Europe en corporate	4.1.2	589.548	481.364	108.184
Totaal		1.111.885	981.050	130.835

De bedrijfsopbrengsten bedragen 1.111.885 k€ in 2019 tegenover 981.050 k€ in 2018 en zijn als volgt per land verdeeld:

Bedrijfsopbrengsten per land volgens IFRS op 31-12-2019						In duizenden euro's	
	België	Duitsland	Engeland	Nederland	Zwitserland	Frankrijk	TOTAAL
Gereguleerd	522.337	105.189			0		627.526
Niet gereguleerd	0	0	13.716		181.747		195.463
Vrijgesteld & interconnecties	0		83.329	15.909	0	189.356	288.594
Overige	-47	0	0	349	0		302
Totaal	522.290	105.189	97.045	16.258	181.747	189.356	1.111.885

Bedrijfsopbrengsten per land volgens IFRS op 31-12-2018 herwerkt						In duizenden euro's	
	België	Duitsland	Engeland	Nederland	Zwitserland	Frankrijk	TOTAAL
Gereguleerd	499.686	86.097	0	0	0	0	585.783
Niet gereguleerd	0	0	13.195	0	165.818	0	179.013
Vrijgesteld & interconnecties	0	0	168.345	14.773	0	30.112	213.230
Overige	2.940	0	0	84	0	0	3.024
Totaal	502.626	86.097	181.540	14.857	165.818	30.112	981.050

4.1.1. Het segment 'Fluxys Belgium' omvat de vervoers-, opslag- en terminallingdiensten in België welke onderworpen zijn aan de Gaswet.

De opbrengsten van deze diensten moeten een toegestane rentabiliteit op het geïnvesteerde kapitaal verzekeren en de exploitatielasten verbonden aan de diensten dekken, inclusief de productiviteitsinspanningen te leveren door de netbeheerder, evenals de toegestane afschrijvingen.

Verder bevatten de bedrijfsopbrengsten werken en diensten voor derden en het ter beschikking stellen van installaties.

In overeenstemming met het regulatoire kader valt de stijging van de gereguleerde omzet voornamelijk te verklaren door de stijging van het door de regulering toegelaten rendement voor de terminalling activiteit, conform het tariefvoorstel van juni 2019. Deze stijging wordt deels gecompenseerd door lagere bedrijfskosten en interestlasten die door de tarieven van de 2 andere gereguleerde activiteiten moeten worden gedekt.

4.1.2. Het segment 'Fluxys Europe' bestaat voornamelijk uit de opbrengsten gegenereerd door de vervoersinstallaties in Zwitserland, in Duitsland, tussen Bacton in het Verenigd Koninkrijk en Zeebrugge in België (Interconnector (UK)) en tussen Balgzand in Nederland en Bacton in het Verenigd Koninkrijk (BBL), door de terminallinginstallaties van Duinkerke in Frankrijk sinds november 2018 en door de diensten voor logistiek beheer van gasstromen voor rekening van derden.

De stijging van de omzet wordt hoofdzakelijk verklaard door de globale consolidatie van Dunkerque LNG, die in 2019 een heel jaar heeft bijgedragen, tegenover 2 maanden in 2018. Dit effect werd deels afgezwakt door de verwachte beëindiging van de voornaamste langetermijncontracten van Interconnector (UK) in september 2018. De stijging in Duitsland weerspiegelt de evolutie van de kosten die door de tarieven moeten worden gedekt, hoofdzakelijk deze verbonden aan de uitbreidingsinvesteringen. De omzet in Zwitserland is toegenomen door de hoge verkopen van onderbreekbare en reverse flow capaciteit.

Toelichting 4.2. Overige bedrijfsopbrengsten

Overige bedrijfsopbrengsten	In duizenden euro's		
	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt	Vershil
Overige bedrijfsopbrengsten	25.671	14.253	11.418

De overige bedrijfsopbrengsten bevatten in hoofdzaak diverse terugvorderingen bij verzekeringsmaatschappijen en bij overige debiteuren, alsmede opbrengsten uit energiecertificaten en de terbeschikkingstelling van diensten en personen.

De stijging is te verklaren door de bijdrage van een volledig jaar van Dunkerque LNG.

Toelichting 4.3. Bedrijfskosten

Bedrijfskosten met uitsluiting van nettotoevoegingen aan afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen	In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen	4.3.1	-7.990	-4.280
Diensten en diverse goederen	4.3.2	-212.147	-215.189
Personeelskosten	4.3.3	-143.499	-138.678
Overige bedrijfskosten	4.3.4	-26.221	-11.040
Totaal der bedrijfskosten		-389.857	-369.187

4.3.1. Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen

Deze rubriek bevat tevens de kosten voor het vervoersmateriaal dat uit de voorraad wordt genomen voor onderhouds- en herstellingsprojecten en de kosten van werkzaamheden voor derden.

4.3.2. Diensten en diverse goederen

De diensten en diverse goederen bestaan uit:

In duizenden euro's	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Aankoop van exploitatiematerieel	-26.589	-5.332
Huur en huurkosten (1)	-15.623	-11.401
Onderhoudskosten	-42.909	-40.445
Levering aan de groep	-9.510	-5.161
Betalingen aan derden	-49.382	-96.760
Vergoedingen en bijdragen	-43.704	-35.864
Niet personeelsgerelateerde verzekeringen	-12.065	-10.569
Andere goederen en diverse diensten	-12.365	-9.657
Totaal	-212.147	-215.189

(1) Bedrag dat rest na herklassering naar afschrijvingen en interestlasten ingevolge de eerste toepassing van IFRS 16, en dat in hoofdzaak diensten betreft die buiten de definitie van een leasingcontract vallen.

De diensten en diverse goederen dalen in 2019 voornamelijk door de lagere kosten in Interconnector (UK) ingevolge het kostenreductieprogramma na het einde van de lange termijn contracten, door lagere kosten van projecten van overnames, door de efficiëntie-inspanningen van de groep en door de daling van kosten voor de inspectie van installaties. Deze effecten werden grotendeels gecompenseerd door de globale consolidatie van Dunkerque LNG gedurende een volledig jaar in 2019 tegenover 2 maanden in 2018, door de stijging van de elektriciteitskosten in de LNG-terminal wegens een hogere gebruiksgraad, door de stijging van de grensoverschrijdende capaciteit en door de inflatie.

4.3.3. Personeelslasten

De personeelslasten zijn met 4.821 k€ gestegen. Deze evolutie wordt verklaard door de integratie van Dunkerque LNG sinds november 2018, door de inflatie en de stijging van het aantal personeelsleden in Fluxys.

De gemiddelde personeelsbezetting van de groep bedraagt 1.245 personen in 2019 tegenover 1.252 in 2018. Uitgedrukt in gemiddeld aantal VTE (voltijdse equivalenten) betekent dat respectievelijk 1.207,6 in 2019 en 1.210,7 in 2018.

Tewerkstelling				
	Boekjaar		Vorig boekjaar	
	Totaal in eenheden	Totaal in VTE	Totaal in eenheden	Totaal in VTE
Gemiddeld aantal werknemers	1.245	1.207,6	1.252	1.210,7
Fluxys	54	55,3	54	47,4
Kaderleden	43	45,1	42	36,6
Statutair personeel	11	10,2	12	10,8
Fluxys Belgium	855	824,2	861	831,2
Kaderleden	268	261,3	267	260,5
Statutair personeel	587	562,9	594	570,7
Fluxys LNG	41	40,3	38	37,1
Kaderleden	4	4,0	4	3,9
Statutair personeel	37	36,3	34	33,1
Flux Re	1	0,5	1	0,5
Fluxys Europe	0	0,0	1	0,1
FluxSwiss	7	7,3	6	6,0
Fluxys TENP	12	11,6	12	11,5
Fluxys Deutschland	5	4,2	5	4,6
GMSL	97	96,1	96	95,1
Fluxys BBL	1	0,1	0	0,0
Transitgas	53	49,7	51	49,1
Tenp KG	2	1,6	2	1,6
Interconnector (UK)	45	44,9	55	54,5
Gaz-Opale	56	56,3	55	55,0
Dunkerque LNG	16	15,5	17	17,0

Tewerkstelling				
	Boekjaar		Vorig boekjaar	
	Totaal in eenheden	Totaal in VTE	Totaal in eenheden	Totaal in VTE
Aantal werknemers per einde boekjaar	1.249	1.213,5	1.237	1.197,0
Fluxys	57	57,2	58	51,1
Kaderleden	45	46,1	48	41,8
Statutair personeel	12	11,1	10	9,3
Fluxys Belgium	852	822,3	854	826,1
Kaderleden	269	262,6	265	259,2
Statutair personeel	583	559,7	589	566,9
Fluxys LNG	45	44,2	39	37,8
Kaderleden	4	3,8	4	3,8
Statutair personeel	41	40,4	35	34,0
Flux Re	1	0,5	1	0,5
Fluxys Europe	0	0,0	0	0,0
FluxSwiss	7	7,0	6	6,0
Fluxys TENP	13	13,0	12	12,0
Fluxys Deutschland	5	4,8	4	4,0
GMSL	96	95,5	94	93,6
Fluxys BBL	1	0,1	1	0,1
Transitgas	52	49,4	51	49,3
Tenp KG	2	1,6	2	1,6
Interconnector (UK)	48	47,9	43	42,9
Gaz-Opale	58	58,0	55	55
Dunkerque LNG	12	12,0	17	17

4.3.4. Overige bedrijfskosten

De overige exploitatielasten bevatten de onroerende voorheffing, de lokale belastingen evenals de minderwaarden op de overdracht of buitengebruikstelling van materiële vaste activa. De overige bedrijfskosten stijgen met 15.181 k€ tegenover 2018, hoofdzakelijk door de globale consolidatie van Dunkerque LNG.

4.3.5. Nettotoevoegingen aan afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen

Nettotoevoegingen aan afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen	Toelichting	In duizenden euro's	
		31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Afschrijvingen	4.3.5.1	-401.163	-382.676
Immateriële vaste activa		-101.810	-101.065
Materiële vaste activa		-285.557	-281.611
Activa met gebruiksrecht		-13.796	
Waardeverminderingen		-568	-448
Op voorraden		-548	-400
Op handelsvorderingen		-20	-48
Voorzieningen voor risico's en kosten		7.625	7.960
Totaal der nettotoevoegingen aan afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen		-394.106	-375.164

4.3.5.1. Afschrijvingen

De immateriële vaste activa die voortvloeien uit de bedrijfscombinaties in Fluxys worden afgeschreven overeenkomstig de boekhoudmethoden, hoofdzakelijk op 40 jaar voor het vast actief 'enige beheerder van het vervoersnet en de opslaginstallaties voor aardgas in België', op 20 jaar voor het vast actief 'enige beheerder van LNG-installaties' en tussen 20 en 45 jaar voor de verworven klantenportefeuilles.

De stijging van de afschrijvingen wordt verklaard door Dunkerque LNG die sinds november 2018 globaal geconsolideerd wordt.

De afschrijvingen op materiële vaste activa van de LNG-terminal van Duinkerke worden gespreid over een periode van iets meer dan 40 jaar en worden in de resultatenrekening van de groep opgenomen vanaf de datum dat controle werd verkregen, namelijk vanaf begin november 2018.

De boekwaarde van de immateriële vaste activa voor Dunkerque LNG bedragen 1.229,4 M€.

Deze stijging wordt deels gecompenseerd door een daling van de afschrijvingen op 'Interconnector UK', die verklaard wordt doordat de immateriële vaste activa volledig zijn afgeschreven sinds september 2018, einddatum van de voornaamste langetermijncontracten.

Het afschrijvingsplan voor de installaties van 'Interconnector (UK)' werd in 2016 op prospectieve basis herzien, omwille van het feit dat de capaciteitsonderschrijvende contracten op lange termijn vervielen in september 2018. De afschrijvingen dalen bijgevolg sinds september 2018.

De verdiscontering van de geraamde toekomstige dividenden, op basis van het 'Dividend Discount Model', onderbouwt de boekwaarde van de materiële vaste activa die eind 2019 voor 'Interconnector (UK)' 359,6 M€ en voor Dunkerque LNG 1.492,8 M€ bedragen.

De bedrijfswaarde van deze installaties is zeer gevoelig voor de gekozen hypothesen aangezien de meeste capaciteit op basis van korte termijncontracten worden verkocht. De hypothesen werden door de groep bepaald op basis van zijn beste raming van de toekomstige marktvrage, de vereiste instandhoudingsinvesteringen en de geraamde evolutie van de bedrijfskosten. De groep herzielt deze hypothesen jaarlijks.

Toelichting 4.4.1. Winst/verlies uit wijzigingen in de consolidatiekring

In 2018 registreerde deze rubriek de gunstige effecten van de boeking aan de reële waarde van de aanvankelijke deelneming van 25% in Dunkerque LNG (280,1 M€) in verband met de bedrijfscombinatie evenals de meerwaarde op de verkoop van Swedegas Holding (23,8 M€) in november 2018.

In 2019 was er geen winst/verlies uit wijzigingen in de consolidatiekring.

Toelichting 4.4.2. Financiële opbrengsten

Financiële opbrengsten	In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Dividenden van niet-geconsolideerde ondernemingen		0	0
Rente op beleggingsinstrumenten, geldmiddelen, kasequivalenten	4.4.2.1	7.206	6.973
Overige interesten	4.4.2.2	1.115	8.190
Verdiscontering van de voorzieningen		0	0
Overige financiële opbrengsten	4.4.2.3	7.710	7.672
Totaal		16.031	22.835

4.4.2.1. De interesten op beleggingsinstrumenten, geldmiddelen en kasequivalenten zijn in 2019 hoofdzakelijk afkomstig van beleggingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs in overeenstemming met IFRS 9.

4.4.2.2. De overige ontvangen interesten zijn gedaald omdat de leningen die waren toegekend aan TAP werden terugbetaald in december 2018, op de datum waarop TAP zijn externe financiering had afgerond.

4.4.2.3. De overige financiële opbrengsten betreffen voornamelijk de gerealiseerde wisselkoersverschillen in het kader van verrichtingen in Britse pond en Zwitserse frank, een bedrag dat gedeeltelijk wordt gecompenseerd door de waardeschommeling van de financiële instrumenten (zie Toelichting 4.5.4).

Toelichting 4.5. Financiële lasten en reële waardeschommelingen van financiële instrumenten

Financiële lasten	In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Rentelasten op schulden	4.5.1	-59.906	-61.247
Verdiscontering van de voorzieningen	4.5.2	-2.510	-1.503
Rentelasten op leaseschulden	4.5.3	-8.372	-5.999
Overige financiële kosten		-5.171	-5.980
Totaal		-75.959	-74.729

4.5.1 De kosten van schulden bestaan hoofdzakelijk uit rente op de leningen afgesloten bij de Europese Investeringsbank (EIB), op de obligatieleningen, op de bankleningen, op de leningen in valuta van de dochterondernemingen, op de regulatoire verplichtingen alsook op de financieringen op korte en middellange termijn, aangegaan om de financiële behoeften van de groep te dekken.

In 2019 dalen de interestkosten voornamelijk dankzij de gunstige voorwaarden van nieuwe leningen en door een kleiner uitstaand bedrag. Die daling wordt evenwel afgezwakt door de consolidatie van Dunkerque LNG waarvan de interestlasten nu voor een volledig jaar zijn opgenomen.

4.5.2 Zowel in 2019 als in 2018 resulteerden de effecten van verdiscontering van de voorzieningen voor personeelsbeloningen in de boeking van een financiële last. De evolutie is vooral toe te schrijven aan de gebruikte actualisatievoeten voor deze verbintenissen (zie toelichting 5.15).

4.5.3 Ingevolge de toepassing van IFRS 16 worden de interestlasten op leasingschulden voortaan apart vermeld. Het bedrag voor 2018 betreft de interestlasten op de financiële leasing van Interconnector (UK).

4.5.4. Reële waardeschommelingen van financiële instrumenten

Reële waardeschommelingen van financiële instrumenten	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Opbrengsten / (kosten) en reële waardeschommelingen van financiële instrumenten	-5.288	-5.544
Totaal	-5.288	-5.544

Deze rubriek omvat de resultaten die voortvloeien uit het gebruik van financiële instrumenten. De evolutie van de financiële instrumenten wordt gedetailleerd in Toelichting 6.

Toelichting 4.6. Resultaat van ondernemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode

Het resultaat van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie volgens de vermogensmutatiemethode, bedraagt 3.767 k€ in 2019 tegenover 19.868 k€ in 2018.

In 2018 droeg Dunkerque LNG positief bij tot het resultaat van de ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, ten belope van 13.312 k€ gedurende 10 maanden, aangezien de onderneming vanaf november 2018 globaal wordt geconsolideerd, en droeg Swedegas Holding bij ten belope van 4.414 k€. Swedegas Holding werd in november 2018 verkocht.

Een deel van de kosten in verband met het TAP-project in aanbouw kan niet worden geactiveerd. Dat weegt op het resultaat van 2019, net zoals in 2018.

In 2019 heeft de groep een eerste bijdrage tot het resultaat geregistreerd van Desfa in Griekenland ten belope van 10,9 M€, terwijl in de herwerkte situatie van 2018 de boeking van badwill op Desfa ten belope van 3,3 M€ tot die rubriek heeft bijgedragen.

Toelichting 4.7. Winstbelastingen

De winstbelastingen kunnen als volgt worden uitgesplitst:

Winstbelastingen		In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018 Herwerkt	Vershil
Verschuldigde belastingen	4.7.1	-92.253	-94.388	2.135
Uitgestelde belastingen	4.7.2	21.464	38.143	-16.679
Totaal	4.7.3	-70.789	-56.245	-14.544

De winstbelastingen bedragen 70.789 k€ in 2019 tegenover 56.245 k€ in 2018. De rubriek is als volgt samengesteld:

4.7.1. Verschuldigde belastingen		In duizenden euro's		
		31-12-2019	31-12-2018 Herwerkt	Vershil
Belastingen op het resultaat van het boekjaar		-92.093	-95.471	3.378
Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen		-103.376	-100.400	-2.976
Overschotten aan betaalde belastingen of voorheffingen (op het actief geboekt)		5.614	5.614	0
Geraamde belastingsupplementen (op het passief geboekt)		5.669	-685	6.354
Aanpassingen aan verschuldigde belastingen van voorgaande boekjaren		-160	1.083	-1.243
Totaal		-92.253	-94.388	2.135

4.7.2. Uitgestelde belastingen		In duizenden euro's		
	31-12-2019	31-12-2018 Herwerkt	Verschil	
In verband met het ontstaan of de omkering van toerekeningsverschillen in de tijd	21.464	38.143	-16.679	
Verschillen als gevolg van de waardering van vaste activa	29.068	50.162	-21.094	
Verschillen uit voorzieningen	3.014	-2.984	5.998	
Overige verschillen	-10.618	-9.035	-1.583	
In verband met wijzigingen in belastingtarieven of de onderworpenheid aan nieuwe belastingen	0	0	0	
In verband met wijzigingen van boekhoudkundige principes en fundamentele fouten	0	0	0	
In verband met wijzigingen van het fiscale statuut van een onderneming of haar aandeelhouders	0	0	0	
Total	21.464	38.143	-16.679	

De uitgestelde belastingen worden hoofdzakelijk beïnvloed door het verschil tussen de boekwaarde en de fiscale waarde van de materiële en immateriële vaste activa. De daling in uitgestelde belastingen is het gevolg van het feit dat het immaterieel vast actief op 'Interconnector (UK)' volledig afgeschreven is sinds september 2018, datum waarop de belangrijkste lange termijn contracten afliepen (zie Toelichting 4.3.5.1).

4.7.3. Aansluiting van het toepasbare belastingtarief met het gemiddelde werkelijke belastingtarief	In duizenden euro's		
	31-12-2019	31-12-2018 Herwerkt	Vershil
Winstbelastingen op basis van het toepasbare belastingtarief - Boekjaar	-83.175	-143.335	60.160
<i>Winst uit voortgezette bedrijfsactiviteiten na financieel nettoresultaat</i>	284.953	504.434	-219.481
<i>Resultaat van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode (-)</i>	-3.767	-19.868	16.101
Resultaat vóór belastingen	281.186	484.566	-203.380
Toepasbaar belastingtarief	29,58%	29,58%	
Elementen die het verschil met het gemiddelde werkelijke belastingtarief verklaren	12.477	86.007	-73.530
Verschillende tarieven van andere rechtsgebieden	7.743	8.998	-1.255
Belastingtarief veranderingen	1.595	0	1.595
Niet-belastbare inkomsten	19.142	90.201	-71.059
Verworpen uitgaven	-16.003	-13.193	2.810
Overige	0	0	0
Winstbelastingen op basis van het gemiddelde werkelijke belastingtarief - Boekjaar	-70.698	-57.328	-13.370
Resultaat vóór belastingen	281.186	484.566	-203.380
Gemiddeld werkelijk belastingtarief	25,14%	11,83%	13,31%
Aanpassingen met betrekking tot verschuldigde belastingen van voorgaande boekjaren	-91	1.083	-1.174
Totaal der belastingen	-70.789	-56.245	-14.544

De impact van de veranderingen in belastingtarief van 1,6 M€ is het gevolg van een wijziging van de belastingvoet in Luxemburg die in voege is getreden in 2019.

De impact van niet-belastbare inkomsten was zeer significant in 2018, voornamelijk het gevolg van de winst uit wijzigingen in de consolidatie-kring voor een bedrag van 303,9 M€ in 2018 (zie ook Toelichting 4.6).

Toelichting 4.8. Winst (verlies) van het boekjaar

Winst (verlies) van het boekjaar	In duizenden euro's		
	31-12-2019	31-12-2018 Herwerkt	Verschil
Gedeelte minderheidsbelangen	62.201	35.150	27.051
Gedeelte van de groep	151.962	413.039	-261.077
Totale winst (verlies) van het boekjaar	214.163	448.189	-234.026

Het geconsolideerde nettoresultaat van de groep Fluxys bedraagt 214.163 k€ in 2019 tegenover 448.189 k€ in 2018, een daling met 234.026 k€.

In 2018 registreert het resultaat de gunstige effecten van de boeking aan de reële waarde van de aanvankelijke deelneming van 25% in Dunkerque LNG (280,1 M€) in verband met de bedrijfscombinatie. Het registreert ook de meerwaarde in consolidatie op de verkoop van Swedegas Holding (23,8 M€) in november 2018.

Naast de bovenvermelde eenmalige elementen stijgt het resultaat met 69,9 M€. Deze stijging is in lijn met die van het operationeel resultaat.

Toelichting 5. Gesegmenteerde balans

Gesegmenteerde balans op 31-12-2019				In duizenden euro's	
	Fluxys Belgium	Fluxys Europe	Niet toegewezen	Totaal	
Materiële vaste activa	2.129.400	3.404.937	0	5.534.337	
Immateriële vaste activa	197.210	1.225.020	0	1.422.230	
Goodwill	1.924	126.689	0	128.613	
Activa met gebruiksrecht	39.970	102.641	0	142.611	
Deelnemingen geboekt volgens de vermogensmutatiemethode	14	255.343	0	255.357	
Overige financiële activa	90.200	8.935	0	99.135	
Vorraden	26.488	11.824	0	38.312	
Netto handelsvorderingen	85.613	78.911	0	164.524	
Overige activa			536.836	536.836	
				8.321.955	
Rentedragende verplichtingen	1.599.265	1.957.674		3.556.939	
Overige financiële verplichtingen	2.669	5.488		8.157	
Overige verplichtingen			1.114.685	1.114.685	
				4.679.781	
Eigen vermogen			3.642.174	3.642.174	
				8.321.955	

Gesegmenteerde balans op 31-12-2018 herwerkt			In duizenden euro's	
	Fluxys Belgium	Fluxys Europe	Niet toegewezen	Totaal
Materiële vaste activa	2.181.771	3.356.195	0	5.537.966
Immateriële vaste activa	212.413	1.294.301	0	1.506.714
Goodwill	1.924	126.689	0	128.613
Deelnemingen geboekt volgens de vermogensmutatiemethode	16	243.632	0	243.648
Overige financiële activa	77.525	12.810	0	90.335
Vorraden	29.103	10.966	0	40.069
Netto handelsvorderingen	94.051	58.364	0	152.415
Overige activa			774.063	774.063
				8.473.823
Rentedragende verplichtingen	1.618.506	2.082.514	0	3.701.020
Overige financiële verplichtingen	1.794	4.934	0	6.728
Overige verplichtingen			1.143.382	1.143.382
				4.851.130
Eigen vermogen			3.622.693	3.622.693
				8.473.823

Toelichting 5.1. Materiële vaste activa

Mutaties in de materiële vaste activa				
	Terreinen	Gebouwen	Gasvervoer	Gasopslag
Bruto boekwaarde				
Op 31-12-2017	53.151	177.505	6.145.752	381.061
Investeringen	1.299	360	23.617	604
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-73	0	-3.428	0
Interne overboekingen	0	77	3.489	0
Wijzigingen in de consolidatiekring en activa aangehouden voor verkoop	0	216.365	0	0
Omrekeningsverschillen	0	0	40.600	0
Op 31-12-2018 herwerkt	54.377	394.307	6.210.030	381.665
Investeringen	1.060	11.467	161.739	4.350
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-319	-211	-1.741	0
Interne overboekingen	0	77	81.809	156
Wijzigingen in de consolidatiekring en activa aangehouden voor verkoop	447	0	0	0
Omrekeningsverschillen	0	0	103.288	0
Overboeking	0	0	-156.493	0
Op 31-12-2019	55.565	405.640	6.398.632	386.171

In duizenden euro's				
LNG-terminals	Andere installaties en machines	Meubilair, uitrusting & rollend materieel	Vaste activa in aanbouw & vooruitbetalingen	Totaal
1.144.680	45.977	65.465	224.555	8.238.146
4.686	33	5.795	202.037	238.431
-24	0	-8.569	0	-12.094
2.850	0	0	-6.416	0
1.129.732	0	106.396	37.653	1.490.146
0	0	-10	0	40.590
2.281.924	46.010	169.077	457.829	9.995.219
65.777	3	7.027	29.579	281.002
0	-31	-5.465	0	-7.767
369.379	0	-104.943	-346.478	0
0	0	0	0	447
0	230	220	290	104.028
0	0	0	0	-156.493
2.717.080	46.212	65.916	141.220	10.216.436

In december 2019 werd de 5de LNG-opslagtank op de LNG-terminal in Zeebrugge in dienst genomen ; dit verklaart de belangrijke overdracht van 'vaste activa in aanbouw en voorafbetalingen' naar 'LNG-terminals'.

Mutaties in de materiële vaste activa

	Terreinen	Gebouwen	Gasvervoer	Gasopslag
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen				
Op 31-12-2017	0	-96.444	-2.971.423	-219.958
Geboekte afschrijvingen	0	-4.693	-211.826	-10.578
Overdrachten en buitengebruikstellingen	0	0	68	0
Interne overboekingen	0	0	0	0
Wijzigingen in de consolidatiekring en activa aangehouden voor verkoop	0	0	0	0
Omrekeningsverschillen	0	0	-16.475	0
Op 31-12-2018 herwerkt	0	-101.137	-3.199.656	-230.536
Geboekte afschrijvingen	0	-4.362	-188.230	-10.396
Overdrachten en buitengebruikstellingen	0	16	3.680	0
Interne overboekingen	0	-101.352	0	0
Wijzigingen in de consolidatiekring en activa aangehouden voor verkoop	0	0	0	0
Omrekeningsverschillen	0	0	-56.428	0
Overboeking	0	0	109.512	0
Op 31-12-2019	0	-206.835	-3.331.122	-240.932
Netto boekwaarde op 31-12-2019	55.565	198.805	3.067.510	145.239
Netto boekwaarde op 31-12-2018 herwerkt	54.377	293.170	3.010.374	151.129

In duizenden euro's				
LNG-terminals	Andere installaties en machines	Meubilair, uitrusting & rollend materieel	Vaste activa in aanbouw & vooruitbetalingen	Totaal
-786.732	-43.646	-48.803	0	-4.167.006
-48.402	-66	-6.046	0	-281.611
20	0	7.744	0	7.832
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
0	0	7	0	-16.468
-835.114	-43.712	-47.098	0	-4.457.253
-78.591	-54	-3.924	0	-285.557
0	0	4.045	0	7.741
101.352	0	0	0	0
0	0	0	0	0
0	0	-114	0	-56.542
0	0	0	0	109.512
-812.353	-43.766	-47.091	0	-4.682.099
1.904.727	2.446	18.825	141.220	5.534.337
1.446.810	2.298	121.979	457.829	5.537.966

Mutaties in de materiële vaste activa

	Terreinen	Gebouwen	Gasvervoer	Gasopslag
Netto boekwaarde op 31-12-2019, waarvan:	55.565	198.805	3.067.510	145.239
Materiële vaste activa volgens kostprijsmodel	55.565	198.805	3.067.510	145.239
Materiële vaste activa volgens herwaarderingsmodel	0	0	0	0
Aanvullende informatie				
Netto boekwaarde van de tijdelijk buiten gebruik zijnde vaste activa	110	0	0	0

De materiële vaste activa bestaan voornamelijk uit vervoersinstallaties, opslaginstallaties in Loenhout en de LNG-terminals in Zeebrugge en Duinkerke.

In 2019 heeft de groep Fluxys voor 281,0 M€ geïnvesteerd. De belangrijkste investeringen betroffen:

- de aanleg van vervoersinstallaties (161,7 M€, grotendeels in het kader van de EUGAL-installaties in Duitsland) en
- de installaties van LNG-terminals (65,8 M€, grotendeels in het kader van de bouw van de vijfde tank in de LNG-terminal van Zeebrugge).

In duizenden euro's				
LNG-terminals	Andere installaties en machines	Meubilair, uitrusting & rollend materieel	Vaste activa in aanbouw & vooruitbetalingen	Totaal
1.904.727	2.446	18.825	141.220	5.534.337
1.904.727	2.446	18.825	141.220	5.534.337
0	0	0	0	0
0	0	0	0	110

De leningskosten geactiveerd op de investeringen in aanbouw bedragen 5,1 M€ in 2019 tegenover 4,1 M€ in 2018. De gebruikte rentevoet is gebaseerd op de kosten van de betrokken leningen.

De geboekte afschrijvingen gedurende de periode bedragen 285,6 M€ en weerspiegelen het ritme volgens hetwelk de groep verwacht om de economische voordelen, welke aan die materiële vaste activa zijn verbonden, te zullen aanwenden.

De vaste activa, gebruikt in het kader van de gereguleerde activiteiten, worden afgeschreven over de gebruiksduur zoals beschreven in punt 8 van de Boekhoudkundige methoden (Toelichting 2), zonder rekening te houden met een restwaarde, gezien de specifieke aard van de activiteiten van de sector.

De overige vaste activa worden afgeschreven over de door de groep verwachte gebruiksduur, in functie van afgesloten of mogelijke contracten en met marktconforme veronderstellingen, en dat op basis van het matching principe van opbrengsten en kosten.

Gelet op de specifieke aard van de activiteiten van de sector wordt voor die installaties geen restwaarde weerhouden.

Op balansdatum heeft de groep geen enkele aanwijzing of gebeurtenis vastgesteld die erop zou kunnen wijzen dat een materieel vast actiefbestanddeel in waarde zou zijn verminderd (zie Toelichting 4.3.5).

Toelichting 5.2. Immateriële vaste activa

Evolutie van de boekwaarde van de immateriële vaste activa				In duizenden euro's
	Software	Vast actief 'enige netbeheerder'	Vast actief 'klanten- portefeuille'	Totaal
Bruto boekwaarde				
Op 31-12-2017	31.105	244.600	736.629	1.012.334
Investeringen	4.128	0	0	4.128
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-10.662	0	0	-10.662
Omrekeningsverschillen	0	0	14.149	14.149
Wijzigingen in de consolidatiekring	6.185	0	993.270	999.455
Overige	0	0	0	0
Op 31-12-2018 herwerkt	30.756	244.600	1.744.048	2.019.404
Investeringen	3.763	0	4.397	8.160
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-8.088	0	-354	-8.442
Omrekeningsverschillen	0	0	18.324	18.324
Wijzigingen in de consolidatiekring	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0
Op 31-12-2019	26.431	244.600	1.766.415	2.037.446

Evolutie van de boekwaarde van de immateriële vaste activa				In duizenden euro's
	Software	Vast actief 'enige netbeheerder'	Vast actief 'klanten- portefeuille'	Totaal
Afschrijvingen en waardeverminderingen				
Op 31-12-2017	-24.499	-63.279	-330.680	-418.458
Toevoegingen aan de afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.051	-8.766	-89.248	-101.065
Overdrachten en buitengebruikstellingen	10.593	0	0	10.593
Omrekeningsverschillen	0	0	-3.760	-3.760
Wijzigingen in de consolidatiekring	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0
Op 31-12-2018 herwerkt	-16.957	-72.045	-423.688	-512.690
Toevoegingen aan de afschrijvingen en waardeverminderingen	-4.681	-8.766	-88.363	-101.810
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8.075	0	0	8.075
Omrekeningsverschillen	0	0	-8.791	-8.791
Wijzigingen in de consolidatiekring	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0
Op 31-12-2019	-13.563	-80.811	-520.842	-615.216

Evolutie van de boekwaarde van de immateriële vaste activa				In duizenden euro's
	Software	Vast actief 'enige netbeheerder'	Vast actief 'klanten- portefeuille'	Totaal
Netto boekwaarde op 31-12-2019	12.868	163.789	1.245.573	1.422.230
Netto boekwaarde op 31-12-2018 herwerkt	13.799	172.555	1.320.360	1.506.714

De immateriële vaste activa bevatten de netto boekwaarde van software en van emissierechten, de waarde voor de groep Fluxys van de aanduiding van Fluxys Belgium en van Fluxys LNG als enige netbeheerder, alsook de waarde van de verworven klantenportefeuille.

De software, opgenomen onder de immateriële vaste activa, is die welke ontwikkeld of aangeschaft werd door de groep en een investeringskarakter vertoont. Die software wordt lineair afgeschreven. De belangrijkste investeringen die in het boekjaar gerealiseerd werden, betreffen de software die ontwikkeld werd in het kader van het beheer van gasstromen en de daarop betrekking hebbende administratieve hulpmiddelen.

Bedrijfscombinaties in Fluxys werden opgenomen volgens de overnamemethode. In het kader van de opname aan reële waarde van de verworven activa en overgenomen passiva, heeft de groep immateriële vaste activa geboekt in overeenstemming met de waarde, voor de groep, van de aanduiding van Fluxys Belgium als enige beheerder van het gasvervoersnet, van de opslaginstallaties en van Fluxys LNG als enige beheerder van de installaties voor LNG. Fluxys heeft daarnaast de waarde van de klantenportefeuilles met betrekking tot de vennootschappen FluxSwiss, Fluxys TENP, Interconnector (UK), GMSL, Dunkerque LNG en de hubactiviteiten geboekt. De voornaamste afschrijvingstermijnen welke voor die vaste activa werden weerhouden, staan beschreven in de boekhoudkundige methoden (zie Toelichting 2.7). Hierbij dient te worden opgemerkt dat de immateriële vaste activapost "HUB in België" volledig zal zijn afgeschreven in 2023, de immateriële vaste activa betreffende FluxSwiss in 2034 en deze betreffende Dunkerque in 2037 voor het grootste deel en in 2061 voor het saldo.

De wijzigingen in de consolidatiekring registreren in 2018 de boeking van de immateriële vaste activa van Dunkerque LNG ingevolge de eerste globale consolidatie van die vennootschap sinds de datum dat de groep de controle heeft overgenomen op 31 oktober 2018. In 2019 waren er geen nieuwe wijzigingen in de consolidatiekring met impact op de immateriële vaste activa.

De groep heeft op balansdatum geen enkele aanwijzing of gebeurtenis vastgesteld die erop zou kunnen wijzen dat een immaterieel vast actiefbestanddeel aan een waardevermindering onderhevig zou zijn.

Toelichting 5.3. Goodwill

Goodwill	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Fluxys Belgium N.V.	1.924	1.924
Dunkerque	126.689	126.689
Totaal	128.613	128.613

Een goodwill van 1.924 k€ met betrekking tot Fluxys Belgium NV is ontstaan uit de bedrijfscombinatie die in september 2010 heeft plaatsgevonden, namelijk wanneer Publigas zijn deelneming in Fluxys Belgium NV heeft ingebracht in Fluxys. Het bedrag stemt overeen met het overschot van de kost van de bedrijfscombinatie in verhouding tot de reële nettowaarde van de activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen op 10 september 2010. Het wordt toegerekend aan de kasstroom-genererende eenheid 'gereguleerde activiteiten in België' voor de test op bijzondere waardevermindering.

De definitieve toewijzing van de prijs voor de overname van Dunkerque LNG door Fluxys in 2018 leidt tot een goodwill van 126.689 k€. Die goodwill is het verschil tussen de overnameprijs en de reële nettowaarde van de activa en verplichtingen van Dunkerque LNG op 31 oktober 2018, vastgelegd volgens de IFRS-normen.

Dat verschil stemt overeen met enerzijds, de waarde van de zeggenschap over Dunkerque LNG en anderzijds, de waarde van toekomstige synergieën dankzij

de expertise van de groep ten dienste van terminalling. De overname van Dunkerque LNG versterkt bovendien de ontwikkeling van LNG-activiteiten van Fluxys en draagt bij tot het belang van Fluxys op de LNG-markt in Noordwest-Europa. De goodwill is niet fiscaal aftrekbaar.

Die goodwill wordt toegerekend aan de kasstroom-genererende eenheid van Dunkerque LNG (segment Fluxys Europe) voor de test op bijzondere waardevermindering.

De groep heeft een test op bijzondere waardevermindering uitgevoerd, op basis van de gebruikswaarde ('value in use') van de kasstroom-genererende eenheid en op basis van hypothesen en financiële data die overeenstemmen met het meerjarenplan zoals goedgekeurd door de directie.

Gezien het recente karakter van de overname (2018) en de aard van de activiteiten, blijven de hypothesen over de toekomstige kasstromen gelijkaardig :

- De bestaande lange termijncontracten voor het overgrote deel van de capaciteit van de LNG terminal, en
- De bijkomende verkopen van beschikbare capaciteit op basis van marktverwachtingen en tarieven in lijn met bestaande overeenkomsten.

De in aanmerking genomen omzet en kosten zijn in euros.

Aangezien de verwachte kasstromen die in de gebruikswaarde zijn opgenomen, na belasting zijn, wordt ook een verdisconteringsvoet na belastingen gebruikt om de coherentie te verzekeren. Deze verdisconteringsvoet is gebaseerd op marktreferenties.

De groep heeft op balansdatum ook geen enkele aanwijzing of gebeurtenis vastgesteld die erop zou kunnen wijzen dat de goodwill aan een waardevermindering onderhevig zou zijn.

Toelichting 5.4. Activa met gebruiksrecht

Evolutie van de boekwaarde van activa met gebruiksrecht				In duizenden euro's
	Terrein en gebouwen	Technische installaties	Voertuigen	Totaal
Op 01-01-2019	91.345	51.698	4.715	147.758
Aanvullende rechten	4.242	369	2.282	6.893
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-4.741	-7.145	-1.910	-13.796
Overdrachten	0	0	-100	-100
Overige wijzigingen	176	1.678	2	1.856
Op 31-12-2019	91.022	46.600	4.989	142.611

De activa met gebruiksrecht hebben voornamelijk betrekking op de concessierechten voor de terreinen in de haven van Zeebrugge en Duinkerke (LNG-terminals) evenals de Interconnector-installaties in de haven van Zeebrugge in financiële lease in 2018.

Er zijn geen significante verlengingsopties in de leasingcontracten van de groep.

Zie ook Toelichting 1.e voor meer details over de impact van de norm IFRS 16 – Leaseovereenkomsten, die is toegepast vanaf 01-01-2019.

Toelichting 5.5. Deelnemingen geboekt volgens de vermogensmutatiemethode

Op dinsdag 31 december 2019 beschikt de groep Fluxys over de volgende deelnemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast:

- TENP GMBH (50%),
- TAP (19%),
- Balansys (50%),
- LNG Link Investment (25%),
- Mahon Shipping (25%),
- E-Loops (51%).
- Rostock LNG (51%),
- Senfluga Energy Infrastructure Holdings (20%), en zijn deelneming van 66% in Desfa

Mutaties van de deelnemingen geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Deelnemingen geboekt volgens de vermogensmutatiemethode, openingssaldo	243.648	551.351
Investeringen	0	40.500
Aandeel in het totale nettoresultaat	-15.425	24.588
<i>Resultaat van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode</i>	<i>3.767</i>	<i>19.868</i>
<i>Andere elementen van het totaalresultaat die later in de winst- en verliesrekening kunnen worden geherklasseerd</i>	<i>-19.192</i>	<i>4.721</i>
Uitgekeerde dividenden	0	-13.952
Wijzigingen in de consolidatiekring	0	-184.064
Omrekeningsverschillen	68	189
Kapitaalverhogingen	34.395	36.283
Kapitaalverminderingen	-7.329	-211.247
Deelnemingen geboekt volgens de vermogensmutatiemethode, eindsaldo	255.357	243.648

Er wordt opgemerkt dat de cijfers van 2018 nog de bijdragen bevatten van Dunkerque LNG tot de overname van de vennootschap in november 2018 en van Swedegas Holding tot de verkoop van die deelneming, ook in november 2018.

Het resultaat van de deelnemingen geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode bedraagt 3,8 M€ en wordt uitgelegd in toelichting 4.6.

De andere elementen van het totaalresultaat die later in de winst- en verliesrekening kunnen worden geherklasseerd, bedragen -19,2 M€ en hebben voornamelijk betrekking op de waardering van dekkingsinstrumenten van TAP (-17,5 M€).

De kapitaalverhogingen bedragen 34,4 M€ en hebben betrekking op de kapitaalinzettingen in TAP (30,8 M€) en Rostock (3,6 M€). De kapitaalverminderingen ten belope van 7,3 M€ komen van Senfluga.

Toelichting 5.6. Overige financiële activa

Overige financiële activa	Toelichting	In duizenden euro's	
		31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Tegen kostprijs gewaardeerde aandelen	5.6.1	2.720	2.744
Beleggingen tegen geamortiseerde kostprijs	5.6.2/6	23.444	9.656
Andere beleggingen tegen geamortiseerde kostprijs	5.6.2/6	63.990	65.990
Financiële instrumenten tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening	5.6.3/6	4.827	4.625
Financiële instrumenten tegen reële waarde via de andere elementen van het totaalresultaat	5.6.4/6	2.960	5.708
Overige financiële activa tegen kostprijs		367	272
Totaal		98.308	88.995

5.6.1 De aandelen van die vennootschappen, die activiteiten uitvoeren die van belang zijn voor de groep Fluxys, worden aangehouden met de bedoeling ze op lange termijn te behouden zonder evenwel een aanzienlijke controle of invloed te kunnen uitvoeren Deze aandelen zijn tegen aanschaffingswaarde opgenomen aangezien zij niet op een actieve markt verhandeld worden (zie Toelichting 2.10.b).

5.6.2 Die rubrieken bevatten de geldbeleggingen met een looptijd van meer dan een jaar. Zij zijn voornamelijk uitgegeven door Flux Re waarvan de thesaurie dient tot het dekken van de risico's van de onderneming in het kader van haar herverzekeringsactiviteiten. De vervaldag van die beleggingen bevindt zich tussen 2021 en 2030.

5.6.3 Op 31-12-2019 betreffen de financiële instrumenten tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening hoofdzakelijk de afgeleide instrumenten in verband met de valuta SEK. Aangezien Swedegas Holding werd verkocht, heeft de groep de risicodekking voor de valuta SEK afgewikkeld op toekomstige vervaldagen om die instrumenten te neutraliseren. In de komende jaren moet de groep echter nog een cashbedrag ontvangen (zie Toelichting 6).

5.6.4 Op 31-12-2019 betreffen de financiële instrumenten tegen reële waarde via de andere elementen van het totaalresultaat hoofdzakelijk de afgeleide instrumenten tot het dekken van de risico's van de groep op het vlak van de valuta CHF en de interestvoeten (zie Toelichting 6).

Toelichting 5.7. Overige vorderingen en overige vaste activa

	Overige vorderingen en overige vaste activa		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Regulatoire activa	5.7.1	10.217	
Langlopende leningen	5.7.2	87.379	99.957
Fondsenwerving en overige		0	9.319
Totaal		97.596	109.276

5.7.1 Het regulatorisch actief betreft EUGAL in Duitsland, en zal gerecupereerd worden via de toekomstige tarieven zodra de pijpleiding in gebruik zal zijn.

5.7.2 Interconnector (UK) heeft ingetekend op obligaties van F.L. Zeebrugge, met uiterlijke vervaldag in november 2025. Deze obligaties in euro hebben een vaste rentevoet.

Overzicht van de looptijden van de langlopende leningen en overige vorderingen op 31-12-2019		In duizenden euro's	
	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Regulatoire activa	10.217	0	10.217
Langlopende leningen	71.233	16.002	87.235
Fondsenwerving en overige	144	0	144
Totaal	81.594	16.002	97.596

Overzicht van de looptijden van de langlopende leningen en overige vorderingen op 31-12-2018 herwerkt		In duizenden euro's	
	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Regulatoire activa	0	0	0
Langlopende leningen	60.402	39.555	99.957
Fondsenwerving en overige	9.319	0	9.319
Totaal	69.721	39.555	109.276

Overige vaste activa		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Overschot van de dekkingsactiva 'IAS 19 personeelsbeloningen'	5.15	8.264	16.127
Over te dragen verzekeringslasten	5.7.2	849	2.538
Totaal		9.113	18.665

5.7.2 Fluxys LNG is verzekerd bij Credendo tegen bepaalde risico's in het kader van het transshipment-project. Deze dekking loopt tot 2021. Het lopende gedeelte van de betaalde premie is in deze rubriek opgenomen voor wat betreft het gedeelte op meer dan een jaar, terwijl het gedeelte dat binnen het jaar vervalt, is opgenomen onder 'Overige vlottende activa' (zie Toelichting 5.11).

Toelichting 5.8. Voorraden

Boekwaarde van de voorraden	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Voorraden hulpstoffen	26.777	24.942
Bruto boekwaarde	33.546	31.708
Waardeverminderingen	-6.769	-6.766
Voorraden handelsgoederen	9.928	14.897
Bruto boekwaarde	10.476	14.897
Waardeverminderingen	-548	0
Bestellingen in uitvoering	1.607	230
Bruto boekwaarde	1.607	230
Waardeverminderingen	0	0
Totaal	38.312	40.069

Impact van de voorraadbewegingen op het resultaat	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Voorraadtoename of -gebruik	-1.209	2.678
Waardeverminderingen	-548	-400
Totaal	-1.757	2.278

Toelichting 5.9. Handelsvorderingen en overige vorderingen

Handelsvorderingen en overige vorderingen	Toelichting	In duizenden euro's	
		31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Bruto handelsvorderingen		166.096	153.982
Waardeverminderingen		-1.572	-1.567
Netto handelsvorderingen	5.9.1	164.524	152.415
Overige vorderingen		33.931	44.822
Totaal		198.455	197.237

5.9.1 Rekening houdend met de aan de klanten toegestane betalingstermijnen, een strict opvolgingsbeleid van zijn handelsvorderingen en een systematische evaluatie van de financiële draagkracht van zijn tegenpartijen, beperkt de groep Fluxys zijn blootstelling aan kredietrisico's, zowel op het vlak van falings als op het vlak van concentratie (zie Toelichting 6).

De verwachte en geboekte kredietverliezen op handelsvorderingen en overige vorderingen zijn niet van wezenlijke betekenis voor de groep Fluxys.

De handelsvorderingen kunnen als volgt uitgesplitst worden volgens hun ouderdom:

Netto handelsvorderingen: ouderdomsbalans	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Niet vervallen vorderingen	163.401	148.820
Vorderingen, vervallen < 3 maanden	655	3.399
Vorderingen, vervallen 3 - 6 maanden	8	96
Vorderingen, vervallen > 6 maanden	0	0
Betwiste of dubieuze vorderingen	460	100
Totaal	164.524	152.415

De betwiste of dubieuze vorderingen omvatten hoofdzakelijk openstaande vorderingen op netgebruikers. Op de vorderingen die als oninbaar worden beschouwd, wordt een waardevermindering ten belope van 100% toegepast.

Toelichting 5.10. Geldbeleggingen, geldmiddelen en kasequivalenten

De geldbeleggingen omvatten beleggingen in de vorm van obligaties, kortlopend schuldpapier (commercial paper) en bankdeposito's op meer dan drie maanden tot maximaal een jaar.

De geldmiddelen en kasequivalenten stemmen in hoofdzaak overeen met beleggingen in de vorm van kortlopend schuldpapier, die op het ogenblik van verwerving een maximale looptijd van drie maanden hebben, termijndeposito's bij kredietinstellingen, banktegoeden in rekening courant en kasgelden.

Geldbeleggingen, geldmiddelen en kasequivalenten	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Geldbeleggingen	182.964	270.215
Geldmiddelen en kasequivalenten	163.777	296.558
Kasequivalenten	0	0
Rekeningen op korte termijn	21.032	22.707
Banktegoeden	142.714	273.823
Kasgeld	31	28
Totaal	346.741	566.773

De verwachte en geboekte kredietverliezen op geldbeleggingen, geldmiddelen en kasequivalenten zijn niet van wezenlijke betekenis voor de groep Fluxys.

Toelichting 5.11. Overige vlottende activa

Overige vlottende activa		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Verkregen opbrengsten		2.754	2.528
Over te dragen kosten		30.012	17.922
Overige vlottende activa	5.11.1	918	1.792
Totaal		33.684	22.242

De overige vlottende activa zijn hoofdzakelijk samengesteld uit voorafbetaalde kosten ten belope van 30.012 k€ (verzekeringen, huurgelden, ...) en uit diverse verkregen opbrengsten.

5.11.1 De overige vlottende activa omvatten bovendien het korte termijn deel van de overschotten van dekkingsinstrumenten van het actief in verhouding tot de actuariële schuld met betrekking tot pensioenverplichtingen van de groep (zie Toelichtingen 5.7 en 5.15).

Toelichting 5.12. Eigen vermogen

Publigas heeft de naamloze vennootschap Fluxys opgericht op 12 juli 2010 en haar deelneming (89,97%) in Fluxys Belgium NV ingebracht in Fluxys op 10 september 2010.

Op 30 maart 2011 heeft Caisse de dépôt et placement du Québec een deelneming verworven van 10% in het kapitaal van Fluxys NV door middel van een kapitaalverhoging van 150,0 M€.

Op 28 november 2011 heeft Fluxys een tweede kapitaalverhoging doorgevoerd voor een bedrag van 300 M€.

Fluxys heeft andere kapitaalverhogingen doorgevoerd voor een totaal bedrag van 151,8 M€, waarvan 34,7 M€ niet-opgevraagd. Die laatste kapitaalverhogingen hebben de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (FPIM) en ook het personeel en management van de groep toegelaten om in te stappen in het kapitaal van Fluxys.

Deze kapitaalverhogingen kaderen in de doelstelling van de groep om een solvabiliteitsratio van minstens een derde van het eigen vermogen te behouden.

Op 31 december 2019 heeft Fluxys de volgende aandeelhoudersstructuur:

- 77,55 %: Publigas
- 19,90 %: Caisse de dépôt et placement du Québec
- 2,13 %: FPIM
- 0,42 %: Personeelsleden en management

De minderheidsbelangen belopen 1.489.985 k€, en vertegenwoordigen hoofdzakelijk de 10,00 % minderheidsbelangen in Fluxys Belgium NV en haar dochterondernemingen (78.6 M€); de 49,35 % in FluxSwiss (270.2 M€); de 23,68 % in Interconnector (UK) (85.8 M€) en de 69,61% in Dunkerque LNG (1.055,1 M€).

Toelichting over de aandelen van de moederonderneming			
	Gewone aandelen	Preferente aandelen	Totaal
I. Mutaties in het aantal aandelen			
1. Aantal aandelen, beginsaldo	86.937.066	0	86.937.066
2. Aantal uitgegeven aandelen	14.547	0	14.547
3. Aantal vernietigde of ingekochte gewone aandelen (-)	0	0	0
4. Aantal terugbetaalde, omgezette of verminderde preferente aandelen (-)	0	0	0
5. Andere toename (afname)	0	0	0
6. Aantal aandelen, eindsaldo	86.951.613	0	86.951.613
II. Overige informatie			
1. Nominale waarde van de aandelen	Zonder vermelding van nominale waarde		
2. Aantal aandelen in het bezit van de vennootschap zelf	0	0	0
3. Interimdividend betaald tijdens het boekjaar	0	0	0

Toelichting 5.13. Rentedragende verplichtingen

Langlopende rentedragende verplichtingen		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Leaseovereenkomsten	5.13.1	182.784	101.655
Obligatieleningen	5.13.2	943.709	943.168
Overige leningen	5.13.3	1.638.087	1.737.103
Overige financieringen	5.13.4	82.789	95.343
Overige schulden	5.13.5	410.249	407.319
Gezamenlijke overeenkomsten	5.13.6	60.583	45.789
Totaal		3.318.201	3.330.377
Waarvan schulden gewaarborgd door overheidsinstellingen of zakelijke zekerheden		0	0

Kortlopende rentedragende verplichtingen		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Leaseovereenkomsten	5.13.1	17.804	11.053
Obligatieleningen	5.13.2	3.448	3.456
Overige leningen	5.13.3	104.231	230.670
Overige financieringen	5.13.4	12.554	30.097
Overige schulden	5.13.5	100.701	95.367
Totaal		238.738	370.643
Waarvan schulden gewaarborgd door overheidsinstellingen of zakelijke zekerheden		0	0

5.13.1. Interconnector (UK) heeft een financiële leaseovereenkomst in euro met vaste rentevoet gesloten die vervalt in 2026. De overeenkomst heeft betrekking op compressie-installaties in Zeebrugge. De eerste toepassing van IFRS 16 (zie Toelichting 1.e) heeft geleid tot de boeking van een schuld voor gewone leaseovereenkomsten, voornamelijk voor vervoersinstallaties of de LNG-terminals in Duinkerke en Zeebrugge.

5.13.2. Fluxys Belgium heeft in november 2014 en oktober 2017 obligatieleningen uitgegeven voor een totaalbedrag van 700.000 k€. Die obligaties bieden een jaarlijkse brutocoupon tussen 1,75 % en 3,25 %. Ze vervallen tussen 2027 en 2034.

Fluxys heeft in de loop van december 2015 en januari 2016 obligaties uitgegeven in de vorm van een Europese onderhandse plaatsing voor een totaalbedrag van 250 M€. Er werd een bedrag van 150 M€ uitgegeven voor een duur van 30 jaar en het saldo werd uitgegeven voor een looptijd van 20 jaar. Die obligaties bieden een jaarlijkse brutocoupon tussen 2,75% en 3,08%.

Dankzij die transacties kon Fluxys de duurtijd van zijn financieringen diversifiëren aan voordelige voorwaarden.

5.13.3. De overige leningen bestaan op 31-12-2019 uit:

- Een lening op 25 jaar ten belope van 286,0 M€ tegen een vaste rentevoet, in december 2008 afgesloten bij de EIB ter financiering van de investeringen voor de ontwikkeling van het gasvervoersnet.
- Leningen aangegaan door FluxSwiss en Transitgas met een saldo van 252,1 M€ op 31-12-2019. CAP-instrumenten werden door de groep verworven om de risico's van de variabele rentevoet van die leningen te beperken.
- Leningen door TENP KG aangegaan waarvan het saldo 131,8 M€ bedraagt op 31-12-2019.
- Leningen met vaste rentevoet aangegaan door Fluxys ten belope van 329,8 M€ met een looptijd tussen 2021 en 2028.
- Leningen met vaste rentevoet ten belope van 45,0 M€ die werden toegekend door de aandeelhouders Publigas en FPIM en die aflopen tussen 2020 en 2032.
- Een lening aangegaan door Dunkerque LNG voor een bedrag van 795,7 M€ terugbetaalbaar op 31-12-2022. De lening had aanvankelijk een variabele interestvoet en werd gedekt met een swap met vaste interestvoet voor het volledige bedrag en de volledige looptijd.
- Leningen op korte en middellange termijn en pro rata interesten voor het saldo.

5.13.4. De overige financieringen stemmen overeen met de bedragen die voor de groep beschikbaar zijn voor de financiering van investeringen, onder andere de tweede steiger in Zeebrugge en de kosten die verband houden met de conversie van een deel van het gastransportnet. Op die bedragen wordt voor een deel een rentevoet op 10 jaar toegepast en de gemiddelde 'Euribor 1 jaar' rentevoet voor het saldo.

5.13.5. De regulatoire verplichtingen in de rubriek 'Overige schulden' komen overeen met het positieve verschil tussen de gefactureerde en de verworven gereguleerde tarieven. Het gedeelte opgenomen in de rubriek 'Langlopende verplichtingen' betreft de regulatoire verplichtingen te gebruiken binnen meer dan één jaar terwijl onder de 'kortlopende verplichtingen' de regulatoire verplichtingen zijn opgenomen te gebruiken binnen het jaar. Deze bedragen zijn rentedragend.

5.13.6. Die bedragen komen overeen met de door de medevennoten ingebrachte kapitalen in de gezamenlijke bedrijfsactiviteiten Transitgas en TENP KG. Zij komen voort uit het feit dat de integratiepercentages van die gezamenlijke bedrijfsactiviteiten niet gebaseerd zijn op de rechten verbonden aan de participaties aangehouden in die ondernemingen, doch gebaseerd zijn op de rechten verbonden aan de activa en de verplichtingen uit passiva aangegaan door de groep, overeenkomstig de gereserveerde capaciteit in de installaties.

	Saldo op 31.12.2018 herwerkt	Impact 1° toepassing IFRS 16 1/1/2019	Kas- stromen	Andere bewegingen	
				Nieuwe lease- overeen- komsten	Herclassifi- catie tussen langlopende en kortlopende verplichtingen
Langlopende rentedragende verplichtingen	3.330.377	93.792	-22.279	5.289	-92.988
Leaseovereenkomsten	101.655	93.792	0	5.289	-17.804
Obligatieleningen	943.168		0		0
Overige leningen	1.737.103		-27.449		-75.184
Overige financieringen	95.343		-12.554		
Overige schulden	407.319		2.930		
Gezamenlijke overeenkomsten	45.789		14.794		
Kortlopende rentedragende verplichtingen	370.643	6.243	-237.822		92.988
Leaseovereenkomsten	11.053	6.243	-26.094		17.804
Obligatieleningen	3.456		0		
Overige leningen	230.670		-199.519		75.184
Overige financieringen	30.097		-17.543		0
Overige schulden	95.367		5.334		0
Totaal	3.701.020	100.034	-260.101	5.289	0

Andere bewegingen (vervolg)			Saldo op 31.12.2019
Variatie van de te betalen rente	Afschrijvingen van de uitgiftetekosten	Omrekeningsverschillen	
0	4.158	-148	3.318.201
	0	-148	182.784
	541		943.709
	3.617		1.638.087
			82.789
			410.249
			60.583
6.260	0	427	238.738
8.372		427	17.804
-8			3.448
-2.104			104.231
			12.554
0			100.701
6.260	4.158	279	3.556.939

De kasstromen van rentedragende verplichtingen zijn opgenomen in de rubrieken IV.1.6, 2.3 en 2.5 van het geconsolideerd kasstroomoverzicht.

De kolommen 'Variatie van de te betalen rente' en 'Afschrijvingen van uitgiftekosten' komen overeen met het verschil tussen de betaalde interesten (zie rubriek IV.3.1 van de tabel met het geconsolideerd kasstroomoverzicht) en de interestlasten op de schulden (zie Toelichting 4.5.1).

Het bedrag van 8.372 k€ betreft interesten op huurcontracten die vervat zijn in punt IV 3.1 van het geconsolideerd kasstroomoverzicht. De evolutie van de te betalen interesten en afschrijvingen van uitgiftekosten (buiten huurcontracten, want de interesten daarvan zijn reeds in de periode zelf betaald) stemt overeen met het verschil tussen de betaalde interesten (zie punt IV 3.1 van het geconsolideerd kasstroomoverzicht) en de interestlasten met inbegrip van de interestlasten op huurcontracten (zie Toelichting 4.5).

	Looptijden van de rentedragende verplichtingen, niet geactualiseerd op 31-12-2019			In duizenden euro's
	Op maximaal 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Leaseovereenkomsten	25.149	115.248	129.514	269.911
Obligatieleningen	27.898	97.598	1.164.808	1.290.304
Overige leningen	134.895	1.459.041	309.949	1.903.885
Overige financieringen	13.135	47.701	40.375	101.211
Overige schulden	100.701	410.249	0	510.950
Gezamenlijke overeenkomsten	0	60.583	0	60.583
Totaal	301.778	2.190.420	1.644.646	4.136.844

Looptijden van de rentedragende verplichtingen, niet geactualiseerd op 31-12-2018 herwerkt				In duizenden euro's
	Op maximaal 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Leaseovereenkomsten	17.738	59.350	62.823	139.911
Obligatieleningen	27.839	97.598	1.188.717	1.314.154
Overige leningen	271.199	1.522.012	427.958	2.221.169
Overige financieringen	30.706	36.308	64.902	131.916
Overige schulden	95.367	292.064	115.255	502.686
Gezamenlijke overeenkomsten	0	45.789	0	45.789
Totaal	442.849	2.053.121	1.859.655	4.355.625

Toelichting 5.14. Voorzieningen

5.14.1. Voorzieningen voor personeelsbeloningen

Voorzieningen voor personeelsbeloningen	In duizenden euro's
Voorzieningen op 31-12-2018 herwerkt	73.119
Toevoegingen	9.457
Bestedingen	-5.390
Terugnemingen	0
Kosten m.b.t. verdiscontering	3.608
Actuariële verschillen opgenomen in het resultaat (anciënniteitspremies)	856
Verwacht rendement	-2.624
Actuariële verschillen rechtstreeks in eigen vermogen geboekt	6.113
Overdracht naar het actief	-8.737
Omrekeningsverschillen	82
Voorzieningen op 31-12-2019 waarvan:	76.484
Langlopende voorzieningen	71.608
Kortlopende voorzieningen	4.876

De voorzieningen voor personeelsbeloningen (zie Toelichting 5.15) zijn licht gestegen. Deze stijging vloeit in hoofdzaak voort uit een daling van de

verdisconteringsvoeten, die slechts gedeeltelijk werd gecompenseerd door het rendement op de activa van de pensioenplannen.

De toegezegd-pensioenregelingen in België vertonen een overschot van de dekkingsactiva tegenover de actuariële schuld met betrekking tot de geschatte verplichtingen van de groep op 31-12-2019. Dat bedrag werd bijgevolg op het actief van de balans overgeboekt naar de rubrieken 'Overige langlopende activa' (zie Toelichting 5.7) en 'Overige vlottende activa' (zie Toelichting 5.11.1). Het financieringsbeleid werd in 2018 aangepast om ervoor te zorgen dat de overschotten over de duur van de pensioenplannen worden teruggewonnen.

5.14.2. Overige voorzieningen

	Voorzieningen:		In duizenden euro's
	Geschillen en schadegevallen	Milieu en heraanleg van sites	Totaal overige voorzieningen
Voorzieningen op 31-12-2018 herwerkt	6.369	52.598	58.967
Toevoegingen	29	0	29
Bestedingen	-3.866	-3.760	-7.626
Terugnemingen	-12	0	-12
Kosten m.b.t. verdiscontering	0	800	800
Omrekeningsverschillen	0	616	616
Overige	0	0	0
Voorzieningen op 31-12-2019 waarvan:	2.520	50.254	52.774
Langlopende voorzieningen	2.520	50.254	52.774
Kortlopende voorzieningen	0	0	0

De voorzieningen voor geschillen en schadegevallen zijn gedaald in 2019 door de aanwending van een voorziening voor geraamde meerkosten in het kader van de stillegging van de terminal van Dunkerque LNG, nadat de technische oorzaken van deze meerkosten opgelost werden.

Ook de voorzieningen voor de heraanleg van sites zijn gedaald, in hoofdzaak door een herziening van de inflatievoet voor de voorziening voor de ontmanteling van de LNG terminal van Dunkerque LNG.

5.14.3. Mutaties in de winst- en verliesrekening en overzicht van de looptijden van de voorzieningen

De bewegingen van de voorzieningen in de winst-en-verliesrekening worden als volgt uitgesplitst:

Invloed	In duizenden euro's		
	Toevoegingen	Bestedingen en terugnemingen	Totaal
Bedrijfsresultaat	9.486	-13.028	-3.542
Financieel resultaat	4.408	-1.768	2.640
Totaal	13.894	-14.796	-902

Looprijden van de voorzieningen op 31-12-2019	In duizenden euro's			
	Op maximaal 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Geschillen en schadegevallen	0	5	2.515	2.520
Milieu en heraanleg van sites	0	18.534	31.720	50.254
Subtotaal	0	18.539	34.235	52.774
Personeelsbeloningen	4.876	19.504	52.104	76.484
Totaal	4.876	38.043	86.339	129.258

Looptijden van de voorzieningen op 31-12-2018 herwerkt			In duizenden euro's	
	Op maximaal 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Geschillen en schadegevallen	3.866	0	2.503	6.369
Milieu en heraanleg van sites	209	2.830	49.559	52.598
Subtotaal	4.075	2.830	52.062	58.967
Personeelsbeloningen	4.650	18.600	49.869	73.119
Totaal	8.725	21.430	101.931	132.086

Verdisconteringsvoet

De voorzieningen op lange termijn worden systematisch verdisconteerd op basis van rentevoeten die - in functie van de looptijd - als volgt geëvolueerd zijn:

Verdisconteringsvoet		
	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Van 1 tot 5 jaar	-0,05%	0,31 %
Van 6 tot 9 jaar	0,28%	1,10 %
Van 10 tot 12 jaar	0,41%	1,27 %
Van 13 tot 19 jaar	0,93%	1,70 %
Meer dan 19 jaar	0,98%	1,72 %

Voorzieningen voor geschillen en schadegevallen

Die voorzieningen zijn aangelegd voor waarschijnlijke uitbetalingen in het kader van geschillen zoals de bouw van de LNG Terminal in Zeebrugge (1983).

De raming van de voorzieningen gebeurt ofwel op basis van het bedrag van de ingediende claims, ofwel op basis van het geraamde bedrag van het gelopen risico.

Voorzieningen voor milieu en heraanleg van sites

Die voorzieningen dekken in hoofdzaak uitgaven ter ontmanteling, bescherming, sanering en heraanleg van sites die momenteel worden gesloten.

In België worden die voorzieningen aangelegd in het kader van de gewestelijke milieuwetgeving en in het kader van de Gaswet. Voor de uitvoering van de werkzaamheden in kwestie moeten actieplannen worden uitgewerkt en diverse studies worden verricht in samenwerking met de verschillende beleidsniveaus en de daartoe opgerichte instellingen.

Toelichting 5.15. Voorzieningen voor personeelsbeloningen

Beschrijving van de voornaamste pensioenregelingen en aanverwante voordelen

In België worden de rechten van het personeel uit de Elektriciteits- en Gassector door collectieve overeenkomsten geregeld.

Toegezegd-pensioenregelingen

Die overeenkomsten, van toepassing in België op het 'gebaremiseerd' personeel dat voor 1 juni 2002 in dienst is genomen en op het kaderpersoneel dat voor 1 mei 1999 is aangeworven, geven de aangeslotenen de mogelijkheid om van een kapitaal te genieten dat volgens een formule berekend wordt welke rekening houdt met het jaarsalaris per einde loopbaan en de verworven anciënniteit bij pensionering. Het gaat hier om toegezegd-pensioenregelingen.

De verplichtingen die uit die pensioenregelingen voortvloeien, worden gefinancierd bij verschillende pensioenfondsen die zijn opgezet voor de Elektriciteits- en Gassector en bij verzekeringsmaatschappijen.

De pensioenregelingen worden gefinancierd door werknemers- en werkgeversbijdragen. De werkgeversbijdragen worden jaarlijks bepaald op basis van een actuariële waardering. De bedoeling ervan is om ervoor te zorgen dat aan de wettelijke verplichtingen inzake minimumfinanciering wordt voldaan en dat de financiering van de pensioenuitkeringen op lange termijn gewaarborgd is.

Beschrijving van de voornaamste actuariële risico's

In het kader van de toegezegd-pensioenregelingen wordt de groep blootgesteld aan risico's verbonden met genomen actuariële hypothesen op het vlak van investeringen, rentevoeten, levensverwachtingen en salarisevoluties.

De actuele waarde van verplichtingen met betrekking tot toegezegd-pensioenregelingen wordt vastgelegd, gebruik makend van een verdisconteringsvoet gebaseerd op obligaties van hoge kwaliteit.

De verdisconteringsvoet die wordt gebruikt voor het berekenen van de financiering van de pensioenverplichtingen en de minimale financiële vereisten, wordt ieder jaar vergeleken met het verwachte rendement van de dekkingsactiva. Dat laatste wordt bekomen, vertrekkend van de risicoloze rentevoeten op de financiële markten op balansdatum, de risicopremies voor elke categorie van activa in portefeuille en hun overeenkomstige volatiliteit. Indien het verwachte rendement lager is dan de verdisconteringsvoet wordt die laatste verlaagd.

De hypothesen betreffende de salarisstijgingen, de inflatie, de personeelsbewegingen en de verwachte gemiddelde pensioenleeftijd worden vastgelegd op basis van historische statistieken van de maatschappij. De gebruikte sterftetabellen zijn deze gepubliceerd door het IABE (Instituut van Actuarissen in België).

De toegezegd-pensioenregelingen vertonen een overschot van de afdekkingsactiva ten belope van 9.182 k€ tegenover de actuariële schuld met betrekking tot de geschatte verplichtingen van de groep op 31-12-2019. Dat bedrag werd bijgevolg op het actief van de balans overgeboekt naar de rubrieken 'Overige vaste activa' en 'Overige vlottende activa.' Het financieringsbeleid voor de pensioenfondsen werd in 2018 aangepast om ervoor te zorgen dat de overschotten over de duur van de pensioenplannen worden teruggewonnen.

Pensioenregelingen met vastgelegde bijdragen met een gegarandeerd minimumrendement

In België geniet het 'gebaremiseerd' personeel dat sinds 1 juni 2002 in dienst is genomen, het kaderpersoneel dat sinds 1 mei 1999 is aangeworven evenals de directieleden pensioenregelingen met vastgelegde bijdragen. Andere ondernemingen van de groep kennen gelijkaardige voordelen toe aan sommige categorieën van hun personeel.

De pensioenplannen worden gevormd door de bijdragen van de werknemers en werkgevers. De bijdragen van de werkgevers zijn een veelvoud van de bijdragen van de werknemers.

In België worden de verplichtingen die voortvloeien uit die pensioenplannen, gefinancierd bij diverse pensioenfondsen opgericht voor de sector Elektriciteit en Gas en bij verzekeringsmaatschappijen.

De activa van de pensioenfondsen zijn verdeeld over de volgende diverse risicocategorieën:

- Low risk: de obligaties van de eurozone en/of van hoge kwaliteit.
- Medium risk: spreiding van de risico's over obligaties, converteerbare obligaties, onroerende goederen en eigen vermogensinstrumenten.
- High risk: eigen vermogensinstrumenten, onroerende goederen, ...
- Dynamic Asset Allocation: snelle aanpassing van de portefeuillestructuur bij specifieke gebeurtenissen teneinde de verliezen in de stressperiodes te beperken.

De Belgische wetgeving verplicht de werkgever de minimale rendementspercentages te waarborgen voor de regimes met vastgelegde bijdragen. Die percentages verschillen naargelang de op de markt vastgestelde percentages.

De door de werkgever minimale gegarandeerde rendementen zijn:

Voor premies betaald sinds 01-01-2016 is het minimale rendement variabel in functie van de OLO-rente, met een minimum van 1,75% en een maximum van 3,75%. Gezien de huidige koers werd het gegarandeerd minimumrendement vastgelegd op 1,75%.

Voor premies betaald tot 31-12-2015 is een minimaal rendement van 3,25% voor de werkgeversbijdragen en 3,75% voor de werknemersbijdrage van toepassing tot die datum. Vanaf 01-01-2016 wordt het minimumrendement berekend zoals vermeld in de vorige paragraaf.

De boekhoudkundige methode die door de groep wordt gebruikt om de regelingen van 'toegezegde bijdragen' met gegarandeerd minimumrendement te waarderen is identiek aan de methode gebruikt voor de 'toegezegde pensioenregelingen' (zie Toelichting 2.13).

Omschrijving van de voornaamste risico's

De pensioenregelingen met vastgelegde bijdragen stellen de werkgever bloot aan het risico van het gewaarborgd rendement van de activa van de pensioenfondsen die geen voldoende gewaarborgd rendement bieden.

Andere voordelen voor het personeel op lange termijn

De groep Fluxys geeft ook andere pensioenvoordelen, brugpensioenregimes, andere voordelen na tewerkstelling zoals de terugbetaling van medische kosten en tariefverminderingen, evenals andere voordelen op lange termijn (anciënniteitspremies). Deze voordelen worden niet allemaal voorgefinancierd.

Toestand van de financiering van de pensioenregelingen

In duizenden euro's	Pensioenen *		Andere **	
	2019	2018 herwerkt	2019	2018 herwerkt
Actuele waarde van de verplichtingen	-245.305	-217.988	-47.335	-43.605
Reële waarde van de activa	225.338	206.393	0	0
Financiële toestand van de regelingen	-19.967	-11.595	-47.335	-43.605
Impact van de plafonnering van de activa	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0
Netto toestand	-19.967	-11.595	-47.335	-43.605
Waarvan activa	9.182	17.919	0	0
Waarvan passiva	-29.149	-29.514	-47.335	-43.605

* De pensioenen omvatten eveneens niet-voorgefinancierde verplichtingen inzake brugpensioen en vervroegd vertrek. Sinds 2018 omvatten ze eveneens de gestorte premies als afdekking van pensioenregelingen waarvan het profiel rekening houdt met de anciënniteit.

** De rubriek 'Andere' bevat de tijdens de loopbaan gestorte anciënniteitspremies, evenals andere voordelen na de tewerkstelling (terugbetaling van medische kosten en tariefvoordelen).

Mutaties in de actuele waarde van de verplichtingen

In duizenden euro's	Pensioenen *		Andere **	
	2019	2018 herwerkt	2019	2018 herwerkt
Begin van de periode	-217.988	-200.724	-43.605	-52.183
Kost van de prestaties	-9.080	-7.837	-1.097	-1.161
Kosten brugpensioen	-889	274	0	0
Financiële kost (-) / opbrengst (+)	-2.939	-3.391	-669	-660
Bijdragen van de deelnemers	-1.520	-767	0	0
Wijzigingen in de demografische veronderstellingen	2.302	-1.800	478	-75
Wijzigingen in de financiële veronderstellingen	-17.689	7.064	-5.372	256
Ervaringswijzigingen	-4.151	-4.116	1.225	297
Kosten van voorbije periodes	0	0	0	0
Betaalde prestaties	7.257	7.663	1.705	1.801
Wijzigingen in de consolidatiekring	0	-6.200	0	0
Herclassificaties	0	-8.154	0	8.154
Andere	-608	0	0	-34
Aan het eind van de periode	-245.305	-217.988	-47.335	-43.605

De in 2018 geboekte transfers betreffen de verbintenissen met betrekking tot pensioenregelingen waarvan het stortingsprofiel van de premies rekening houdt met de anciënniteit.

Mutaties in de reële waarde van de activa van de pensioenplannen

In duizenden euro's	Pensioenen *		Andere **	
	2019	2018 herwerkt	2019	2018 herwerkt
Begin van de periode	206.393	215.969	0	0
Interestopbrengsten	2.738	2.180	0	0
Rendement van de fondsbeleggingen (met uitzondering van de netto interestopbrengsten)	19.578	-11.096	0	0
Werkgeversbijdragen	3.936	5.461	1.705	1.801
Bijdragen van de deelnemers	1.520	767	0	0
Geleverde prestaties	-7.257	-7.663	-1.705	-1.801
Wijzigingen in de financiële veronderstellingen	-2.067	338	0	0
Andere	497	437		
Aan het eind van de periode	225.338	206.393	0	0
Reëel rendement van de fondsbeleggingen	22.316	-8.916	0	0

Het werkelijke rendement van de pensioenplannen hangt af van de evolutie van de financiële markten, dit leidde tot een positief rendement in 2019 tegenover een negatief rendement eind 2018.

In resultaat opgenomen kosten

In duizenden euro's	Pensioenen *		Andere **	
	2019	2018 herwerkt	2019	2018 herwerkt
Pensioenkost				
Kost van de geleverde diensten	-9.080	-7.837	-1.097	-1.161
Kost van vervroegde pensionering	-889	274	0	0
Kosten van voorbije periodes	0	0	0	0
Winst (verlies) op de overige lange termijnvoordelen	-889	271	33	156
Netto interest op het netto passief / (actief)				
Interestkosten op de verplichtingen	-2.939	-3.391	-669	-660
Interestopbrengsten op fondsbeleggingen	2.738	2.180	0	0
Kost in de winst- en verliesrekening	-11.059	-8.503	-1.733	-1.665

Actuariële verliezen (winsten) opgenomen in de overige componenten van het totaalresultaat

In duizenden euro's	Pensioenen *		Andere **	
	2019	2018 herwerkt	2019	2018 herwerkt
Wijzigingen in de demografische veronderstellingen	2.302	-889	478	-75
Wijzigingen in de financiële veronderstellingen	-18.618	6.220	-5.405	100
Ervaringswijzigingen	-4.151	-4.116	1.225	297
Impact van de plafonnering van de activa		15.000		
Rendement van de fondsbeleggingen (met uitzondering van de netto interestopbrengsten)	19.578	-11.096	0	0
Actuariële verliezen (winsten) opgenomen in de overige componenten van het totaalresultaat	-889	5.119	-3.702	322

Overzicht volgens het type deelnemers

In duizenden euro's	2019	2018 herwerkt
Actieve deelnemers	-242.530	-223.262
Niet-actieve deelnemers met uitgestelde voordelen	-17.854	-9.452
Gepensioneerden en genietters	-32.256	-28.879
Totaal	-292.640	-261.593

Overzicht volgens het type prestaties

In duizenden euro's	2019	2018 herwerkt
Prestaties betreffende pensioenen en overlijdens	-245.305	-217.988
Overige voordelen na de feewerkstelling (medische kosten en tariefvoordelen)	-35.739	-31.947
Anciënniteitspremies	-11.596	-11.658
Totaal	-292.640	-261.593

Voornaamste toegepaste actuariële veronderstellingen

	2019	2018 herwerkt
Verdisconteringsvoet van 10 tot 12 jaar	0,41%	1,27%
Verdisconteringsvoet van 13 tot 19 jaar	0,93%	1,70%
Verdisconteringsvoet boven 19 jaar	0,98%	1,72%
Verwachte stijging van het gemiddeld loon	2,05%	2,05%
Verwachte inflatie	1,75%	1,75%
Verwachte stijging van de medische kosten	2,75%	2,75%
Verwachte stijging van de tariefvoordelen	1,75%	1,75%
Verwachte gemiddelde pensioenleeftijd	63(GEBAR.)/65(KADER)	63(GEBAR.)/65(KADER)
Sterftetabel	IABE prospectief	IABE prospectief
Levensverwachting uitgedrukt in jaren:		
Voor een 65-jarige op balansdatum		
Man	20	20
Vrouw	24	24
Voor een 65-jarige binnen 20 jaar		
Man	22	22
Vrouw	26	26

De verdisconteringsvoet hangt af van de verwachte gemiddelde duur van de pensioenregelingen.

De reële waarde van de activa van de plannen is volgens volgende belangrijke categorieën gespreid :

	2019	2018 herwerkt
Beursgenoteerde participaties	79,70%	79,43%
Aandelen – Eurozone	15,45%	15,97%
Aandelen – buiten de Eurozone	21,10%	20,61%
Staatsobligaties – Eurozone	1,82%	1,78%
Overige obligaties – Eurozone	27,19%	27,08%
Overige obligaties – buiten de Eurozone	14,14%	13,99%
Niet beursgenoteerde participaties	20,30%	20,57%
Verzekeringscontracten	0,00%	0,00%
Onroerende goederen	2,50%	2,75%
Geldmiddelen en kasequivalenten	3,79%	3,36%
Overige	14,01%	14,46%
Totaal (in %)	100,00%	100,00%
Totaal (in duizenden euro's)	225.338	206.393

Sensitiviteitsanalyse

Impact op de verplichtingen	In duizenden euro's
	Toename (-) / Afname (+)
Verhoging van de verdisconteringsvoet (0,25%)	7.159
Verhoging van het gemiddeld loon – zonder inflatie (0,1%)	-2.459
Verhoging van de inflatie (0,25%)	-5.382
Verhoging van de medische kosten (0,1%)	-398
Verhoging van de tariefvoordelen (0,5%)	-1.281
Verhoging van de levensverwachting van gepensioneerden (1 jaar)	-1.459

Gewogen gemiddelde duur van de verplichtingen

	2019	2018 herwerkt
Gewogen gemiddelde duur van de verplichtingen inzake toegezegde regelingen	10	10
Gewogen gemiddelde duur van de overige verplichtingen na de tewerkstelling	18	19

Raming van de verwachte te storten bijdragen voor de personeelsbeloningen met betrekking tot de extralegale pensioenen

	In duizenden euro's
Verwachte bijdrage voor het volgende boekjaar	3.429

De te betalen bijdragen zijn afhankelijk van de evolutie van de loonmassa van de betrokken populatie.

Toelichting 5.16. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden per fiscale entiteit gecompenseerd.

Als gevolg van die compensatie wordt geen uitgestelde belastingvordering opgenomen in de balans.

De uitgestelde belastingverplichtingen worden naar gelang van hun oorsprong als volgt opgesplitst:

Uitgestelde belastingverplichtingen opgenomen in de balans	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Waardering van de vaste activa	686.649	716.211
Te ontvangen opbrengsten	618	867
Reële waarde van de financiële instrumenten	-706	-198
Voorzieningen voor personeelsbeloningen of niet-aanvaarde voorzieningen	80.022	68.606
Overige normatieve verschillen	7.438	1.780
Totaal	774.021	787.266

De eerste belangrijke bron van uitgestelde belastingen is het verschil tussen de boekwaarde en de fiscale waarde van de materiële en immateriële vaste activa. Dat verschil is in hoofdzaak toe te schrijven aan het feit dat de materiële en immateriële vaste activa worden geboekt tegen hun reële waarde, in toepassing van IFRS 3 Bedrijfscombinaties. Vervolgens verkleint dit verschil naarmate deze activa worden afgeschreven.

De overeenkomstig IAS 19 (Personeelsbeloningen) geboekte voorzieningen en de volgens lokale normen geboekte, maar door IFRS niet aanvaarde voorzieningen, vormen de andere belangrijke bron van uitgestelde belastingen.

Tot slot heeft de waardering van de financiële instrumenten tegen hun reële waarde eveneens geleid tot de boeking van uitgestelde belastingen. Die instrumenten zijn hoofdzakelijk afdekkingsinstrumenten voor rentevoetrisico's en voor termijnverrichtingen in vreemde valuta. Wij verwijzen de lezer naar Toelichting 6 betreffende de financiële instrumenten voor meer informatie over dat onderwerp.

Beweging van de periode	In duizenden euro's	
	Toelichting	Uitgestelde belastingen
Totaal van de uitgestelde belastingen op 31-12-2018 herwerkt		787.266
Uitgestelde belastingen – Winst- en verliesrekeningen	4.7.2	-21.464
Uitgestelde belastingen - Andere componenten van het totaalresultaat		-902
Omrekeningsverschillen		9.138
Andere		-17
Wijzigingen in de consolidatiekring		0
Totaal van de uitgestelde belastingen op 31-12-2019		774.021
Waaronder uitgestelde belastingvorderingen		0
Waaronder uitgestelde belastingverplichtingen		774.021

Toelichting 5.17. Kortlopende handelsschulden en overige schulden

Kortlopende handelsschulden en overige schulden	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018 herwerkt
Handelsschulden	81.007	114.999
Schulden m.b.t. sociale lasten en bezoldigingen	46.184	35.876
Overige schulden	30.914	21.164
Totaal	158.105	172.039

Toelichting 6. Financiële instrumenten

Principes voor het beheer van de financiële risico's

In het kader van het beleid van zijn activiteiten is de groep Fluxys blootgesteld aan kredietrisico's en risico's verbonden aan de tegenpartij, liquiditeits- en interestrisico's, wisselrisico's en marktrisico's. Die risico's beïnvloeden activa en passiva.

Het beleid van de groep Fluxys inzake het beheer van financiële risico's berust op voorzichtigheidsprincipes en sluit het beogen van speculatieve winsten uit. Ze ziet erop toe dat de blootstelling van de groep aan financiële risico's optimaal wordt ingedekt. Elke afdekkingsstrategie wordt ten uitvoer gelegd in een concurrentieel proces met een gepast aantal tegenpartijen afhankelijk van de transactie en het te dekken nominale bedrag.

De administratieve organisatie, de beleidscontrole en de financiële rapportering verzekeren te allen tijde de opvolging en het beheer van de risico's.

Beleid inzake thesauriebeheer

De thesaurie van de Fluxys-groep wordt beheerd in het kader van een algemeen beleid dat door de raad van bestuur werd goedgekeurd.

Het doel van dat beleid is om de thesaurieposities binnen de groep te optimaliseren. Die verrichtingen gebeuren op basis van een vergoeding aan marktconforme voorwaarden.

Indien nodig kan de groep op korte, middellange of lange termijn geld lenen om in zijn thesauriebehoeften te voldoen.

De thesaurieoverschotten worden in de eerste plaats toegewezen aan de werkingsbehoeften en aan de projecten voor de verdere ontwikkeling van de vennootschappen van de groep Fluxys. De beleggingen worden permanent opgevolgd en maken stuk voor stuk het voorwerp uit van een risicoanalyse.

Daarnaast worden de thesaurieoverschotten belegd, hetzij bij eersterangs financiële instellingen, hetzij in de vorm van financiële instrumenten uitgegeven

door ondernemingen met een notering van hoog niveau, hetzij in financiële instrumenten van emittenten waarvan de meerderheid van de aandeelhouders publiek is of die aanspraak kunnen maken op de waarborg van een Europese lidstaat. Die externe beleggingen worden voor concurrentie opengesteld zowel op niveau van het aanbod als op het niveau van de producten en worden in voldoende mate gediversifieerd om de concentratie van risico's verbonden aan de tegenpartij te vermijden.

Op 31-12-2019 bedragen de lange- en korte termijn geldbeleggingen, de geldmiddelen en kasequivalenten 434.175 k€ tegenover 642.419 k€ op 31-12-2018. De terugbetaling door TAP eind december 2018 van aandeelhoudersleningen die in afwachting van externe financiering werden toegekend, verklaart het tijdelijk hoge niveau van de geldbeleggingen, geldmiddelen en kasequivalenten op 31.12.2018.

Kredietrisico's en risico's verbonden aan de tegenpartij

De groep evalueert systematisch de financiële draagkracht van zijn tegenpartijen en past een strikt opvolgingsbeleid toe van zijn vorderingen. In het kader van zijn beleid inzake risico's verbonden aan de tegenpartij, onderwerpt de groep zijn potentiële klanten of leveranciers voorafgaandelijk aan een gedetailleerde financiële analyse (liquiditeit, solvabiliteit, rentabiliteit, reputatie en risico's). De groep doet beroep op interne en externe informatiebronnen zoals officiële analyses door gespecialiseerde ondernemingen (Moody's, Standard & Poor's en Fitch). Zij evalueren de ondernemingen in functie van het risico en kennen hen een standaardnotering (rating) toe. De groep doet eveneens beroep op databanken met algemene, financiële en marktinformatie om zijn dossier over de potentiële klant of leverancier te vervolledigen.

Daarenboven kan de groep van de mogelijkheid, waarover hij in het merendeel van zijn activiteiten beschikt, gebruik maken om aan zijn tegenpartijen, op contractuele basis, een waarborg te vragen hetzij in de vorm van een bankwaarborg hetzij door een storting in geld. Op die manier beperkt de groep zijn blootstelling aan kredietrisico's zowel op het vlak van wanbetaling als op het vlak van concentratie.

Met het oog op het concentratierisico valt op te merken dat drie klanten ten belope van 25%, 24% en 14% aan de bedrijfsopbrengsten bijdragen. De verdeling ervan per activiteit geeft 330 M€ in transport, 28 M€ in opslag en 249 M€ in terminalling.

Wisselrisico

De functionele munteenheid van de groep is de euro.

Door haar internationale activiteiten is de groep Fluxys aan wisselrisico's blootgesteld. Op grond van ons beleid moeten alle valutaposities die als zeker worden beschouwd, worden gedekt door een adequaat instrument. De blootstelling aan wisselrisico's voor netto-investeringen in het buitenland kunnen worden gedekt hetzij door rechtstreeks in vreemde valuta te lenen en het aflossingsschema af te stemmen op de verwachte inkomsten in vreemde valuta, hetzij door het bedrag van de overnameprijs in vreemde valuta te kopen en tegelijkertijd op termijn te verkopen waarbij de planning is gebaseerd op de geraamde inkomstenstromen volgens het overnameplan. Bij het opstellen van haar afdekkingsstrategie zorgt de groep ervoor dat 'plain vanilla' liquide instrumenten worden gebruikt bij solide tegenpartijen.

De groep is blootgesteld aan een CHF/EUR wisselrisico, voornamelijk door haar deelneming in FluxSwiss (geïnvesteed kapitaal, deel van de group 279,2 M€). Deze netto-investering in een activiteit in Zwitserland werd ingedekt door middel van valutatermijncontracten. Die financiële instrumenten worden gekwalificeerd als afdekkingsinstrumenten. De wijzigingen in de reële waarde van die instrumenten beïnvloeden rechtstreeks het eigen vermogen.

Intragroepsleningen aan onze dochterondernemingen in Zwitserland en in het Verenigd Koninkrijk worden gedekt, hetzij door middel van cross-currency interest rate swaps, hetzij door middel van valuta-termijncontracten. Die instrumenten vormen een natuurlijke afdekking voor het valutarisico van de groep tussen de CHF/EUR en GBP/EUR. De wijzigingen in de reële waarde van de instrumenten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen.

De groep is ook blootgesteld aan een USD/EUR wisselrisico, voornamelijk door haar deelneming in LNG Link Investment AS en Mahon Shipping (geïnvesteed kapitaal, deel van de groep 3,3 M€). Die netto-investering in een activiteit in USD werd afgedekt door middel van valutatermijncontracten. Die financiële instrumenten worden gekwalificeerd als afdekkingsinstrumenten. De wijzigingen in de reële waarde van die instrumenten beïnvloeden rechtstreeks het eigen vermogen.

De groep was blootgesteld aan een SEK/EUR wisselrisico, door haar deelnemingen in Swedegas tot de verkoop van de deelneming in november 2018. De effecten van de valutatermijncontracten werden opgeheven door nieuwe contracten in omgekeerde richting waarbij de blootstelling van de groep aan een SEK/EUR wisselrisico aldus definitief werd afgesloten. Die contracten werden op de balans geboekt tegen hun marktwaarde.

De reële waarde van die instrumenten wordt in detail uiteengezet in Toelichtingen 6.3 en 6.4 hierna. Die instrumenten vervallen tussen 2020 en 2026.

In 2019 heeft de Fluxys-groep geen ineffectiviteit in zijn afdekkingen vastgesteld.

Sensitiviteitsanalyse

De dekkingsinstrumenten buiten beschouwing gelaten, zou een wijziging van 10% van de koers van de CHF in 2019 een impact van 24,4 M€ hebben op het eigen vermogen, terwijl een wijziging van 10% van de koers van de GBP een impact van 31,3 M€ zou hebben op het eigen vermogen toe te kennen aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij. Deze impact is bepaald op basis van de betreffende netto activa op balansdatum.

Rentevoetrisico

Aangezien de activa van de groep op lange termijn worden aangehouden, worden de leningen in het algemeen aangegaan voor een duur die nauw aanleunt bij de verwachte economische levensduur van de betrokken activa, voor zover de markt het toelaat.

Die leningen kunnen aan een vaste of variabele interestvoet worden aangegaan.

De groep Fluxys beheert haar rentevoetrisico op basis van een grondige waardering van haar activa en passiva. De schulden met variabele interestvoet worden enkel behouden als ze worden gedekt door activa die aan een vergelijkbaar risico zijn blootgesteld.

De andere schulden met variabele interestvoet worden gedekt door gepaste financiële instrumenten die ofwel de variabele interestvoeten omzetten in vaste interestvoeten, ofwel in een begrenzing van de variabele interestvoeten voorzien. Bij het opstellen van haar afdekkingsstrategie zorgt de groep ervoor dat 'plain vanilla' liquide instrumenten worden gebruikt bij solide tegenpartijen.

De schuldenlast van de groep bedraagt 3.556.939 k€ op 31-12-2019 tegenover 3.701.020 k€ op 31-12-2018. Zij bestaat hoofdzakelijk uit leningen die tussen 2020 en 2045 vervallen (zie Toelichting 5.13).

De leningen onderschreven door FluxSwiss en Transitgas (voor een bedrag van 185,3 M€), een deel van de leningen van TENP KG (voor een bedrag van 12,5 M€) en de lening van 800 M€ van Dunkerque LNG zijn gefinancierd tegen een variabele rentevoet op korte termijn.

Teneinde de blootstelling aan dat risico te beheersen, hebben de ondernemingen voor alle leningen met een variabele rentevoet caps en/of interest rate swap contracten afgesloten om de variabele rentevoet om te wisselen tegen een vaste rentevoet. Die financiële instrumenten worden gekwalificeerd als afdekkingsinstrumenten. De schommelingen in de waarde van die laatste beïnvloedt rechtstreeks het eigen vermogen voor zover het effectieve deel van de afdekking betreft.

De reële waarde van die instrumenten wordt in detail uiteengezet in Toelichtingen 6.3 en 6.4 hierna. Die instrumenten vervallen tussen 2020 en 2024.

In 2019 heeft de Fluxys-groep geen ineffectiviteit in zijn afdekkingen vastgesteld.

In 2017 hebben FluxSwiss en Transitgas hun leningen heronderhandeld. Tegelijkertijd hebben ze de afdekkingsinstrumenten van de kasstromen beëindigd, aangezien 'interest rate swaps' niet echt doeltreffend meer zijn in een omgeving met negatieve interestvoeten. De kosten van het beëindigen van de

'interest rate swaps' worden geleidelijk in het financiële resultaat opgenomen. Het in het resultaat op te nemen saldo bedraagt 4.528 k€ einde december 2019.

Daarnaast bevat het passief van de groep onder de rubriek 'rentedragende verplichtingen' de gereguleerde verplichtingen. Op die laatste worden interesten aangerekend. De groep loopt geen rentevoetrisico's op dat niveau.

Sensitiviteitsanalyse

De dekkingsinstrumenten buiten beschouwing gelaten, zou een wijziging van 100 basispunten van de rentevoeten op de financieringen tegen variabele rentevoet een impact op het financieel resultaat van 2020 hebben van:

- 1,2 M€ voor FluxSwiss, tegenover 1,5 M€ vorig jaar,
- 0,5 M€ voor Transitgas, tegenover 0,8 M€ vorig jaar,
- 0,1 M€ voor TENP KG, tegenover 0,7 M€ vorig jaar en
- 8,0 M€ voor Dunkerque LNG, gelijk aan vorig jaar.

Liquiditeitsrisico

Het beheer van het liquiditeitsrisico is een belangrijke doelstelling binnen de groep Fluxys. Het bedrag van de beleggingen en de beleggingstermijn dekken in de mate van het mogelijke de termijnplanning van de thesauriebehoeften, rekening houdend met exploitatierisico's.

De groep Fluxys heeft financieringen afgesloten die contractuele clausules (financial covenants) bevatten waaraan op 31-12-2019 door de groep is voldaan. Die contractuele clausules bepalen na te leven ratio's van het type 'EBITDA tegenover de nettofinancieringskosten', 'EBITDA tegenover de netto financiële schuldgraad' en 'EBITDA tegenover de obligatieleningen en andere leningen' (zie Toelichting 7.7).

De aflooperperiode van de rentedragende passiva wordt in Toelichting 5.13 weergegeven.

Thesauriefaciliteiten

De groep beschikt over thesauriefaciliteiten voor een bedrag van 507,5 M€ op 31-12-2019 tegenover 512,5 M€ op 31-12-2018.

6.1 Samenvatting van financiële instrumenten op 31-12-2019			In duizenden euro's	
	Categorieën	Boekwaarde	Reële waarde	Niveaus
I. Vaste activa				
Overige financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	A	90.521	91.184	1&2
Overige financiële activa tegen reële waarde via de resultatenrekening	B*	4.827	4.827	2
Overige financiële activa tegen de reële waarde via de andere elementen van het totaalresultaat	C*	2.960	2.960	2
Overige vorderingen	A	97.596	109.632	2
II. Vloftende activa				
Overige financiële activa tegen reële waarde via de resultatenrekening	B*	784	784	2
Overige financiële activa tegen de reële waarde via de andere elementen van het totaalresultaat	C*	43	43	2
Handels- en overige vorderingen	A	198.455	198.455	2
Geldbeleggingen	A	182.964	182.964	1 & 2
Geldmiddelen en kasequivalenten	A	163.777	163.777	1 & 2
Totaal der financiële instrumenten op het actief		741.927	754.626	
I. Langlopende verplichtingen				
Rentedragende verplichtingen	A	3.318.201	3.387.716	2
Overige financiële verplichtingen tegen reële waarde via de resultatenrekening	B*	7.227	7.227	2
Overige financiële verplichtingen tegen de reële waarde via de andere elementen van het totaalresultaat	C*	1.516	1.516	2
II. Kortlopende verplichtingen				
Rentedragende verplichtingen	A	238.738	238.738	2
Overige financiële verplichtingen tegen reële waarde via de resultatenrekening	B*	1.307	1.307	2
Overige financiële verplichtingen tegen de reële waarde via de andere elementen van het totaalresultaat	C*	234	234	2
Handels- en overige schulden	A	158.105	158.105	2
Totaal der financiële instrumenten op het passief		3.725.328	3.794.843	

* Die financiële instrumenten worden gedetailleerd in Tabel 6.3.

De categorieën stemmen overeen met volgende financiële instrumenten:

- A. Financiële activa of financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs.
- B. Activa of verplichtingen tegen de reële waarde door de winst- en verliesrekening.
- C. Activa of verplichtingen tegen de reële waarde voor de andere elementen van het totaalresultaat.

6.2 Samenvatting van financiële instrumenten op 31-12-2018 herwerkt		In duizenden euro's		
	Categorieën	Boekwaarde	Reële waarde	Niveaus
I. Vaste activa				
Overige financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	A	78.662	78.856	2
Overige financiële activa tegen reële waarde via de resultatenrekening	B**	4.625	4.625	1 & 2
Overige financiële activa tegen de reële waarde via de andere elementen van het totaalresultaat	C**	5.708	5.708	2
Overige vorderingen	A	109.276	120.723	2
II. Vlottende activa				
Overige financiële activa tegen reële waarde via de resultatenrekening	B**	1.311	1.311	2
Overige financiële activa tegen de reële waarde via de andere elementen van het totaalresultaat	C**	29	29	2
Handels- en overige vorderingen	A	197.237	197.237	2
Geldbeleggingen	A	270.215	270.215	1 & 2
Geldmiddelen en kasequivalenten	A	296.558	296.558	1 & 2
Totaal der financiële instrumenten op het actief		963.621	975.262	
I. Langlopende verplichtingen				
Rentedragende verplichtingen	A	3.330.377	3.341.209	2
Overige financiële verplichtingen tegen reële waarde via de resultatenrekening	B**	4.462	4.462	2
Overige financiële verplichtingen tegen de reële waarde via de andere elementen van het totaalresultaat	C**	1.273	1.273	2
II. Kortlopende verplichtingen				
Rentedragende verplichtingen	A	370.643	370.643	2
Overige financiële verplichtingen tegen de reële waarde via de andere elementen van het totaalresultaat	C**	993	993	2
Handels- en overige schulden	A	172.039	172.039	2
Totaal der financiële instrumenten op het passief		3.879.787	3.890.619	

** Die financiële instrumenten worden gedetailleerd in Tabel 6.4.

6.3 Samenvatting van afgeleide financiële instrumenten op 31-12-2019

In duizenden euro's

Kwalificatie	Bedrag gedekt (in K)	Reële waardeschommelingen van afgeleide instrumenten		Toelichting
		Activa (kEUR)	Passiva (kEUR)	
I. Vaste activa en langlopende verplichtingen		9.914	8.743	5.6 & 6
A. Net Investment Hedge		2.016	0	5.6 & 6
CHF	Afdekkingsinstrument	CHF 89.102	2.016	0 5.6 & 6
1 tot 5 jaar		CHF 63.926	799	0
Meer dan 5 jaar		CHF 25.176	1.217	0
B. Cash Flow Hedge		3.070	1.516	5.6 & 6
IRS	Afdekkingsinstrument	EUR 8.031	0	268 6
1 tot 5 jaar		EUR 0	0	0
Meer dan 5 jaar		EUR 8.031	0	268
IRS	Afdekkingsinstrument	EUR 800.000	2.127	0 6
1 tot 5 jaar			0	0
Meer dan 5 jaar		EUR 800.000	2.127	0
CAP	Afdekkingsinstrument	CHF 207.486	943	1.248 5.6 & 6
1 tot 5 jaar		CHF 0	0	0
Meer dan 5 jaar		CHF 207.486	943	1.248
C. Natural Hedge			1.869	4.268 5.6 & 6
CCIRS	Niet gekwalificeerd als afdekkingsinstrument	CHF 46.835	0	4.268 6
1 tot 5 jaar		CHF 0	0	0
Meer dan 5 jaar		CHF 46.835	0	4.268
SEK	Niet gekwalificeerd als afdekkingsinstrument	SEK 0	1.551	0 5.6 & 6
1 tot 5 jaar		SEK 20.279	342	0
1 tot 5 jaar		SEK 20.279	1.209	0

SEK	Niet gekwalificeerd als afdekkingsinstrument	SEK 0	318	0	5.6 & 6
Meer dan 5 jaar		-SEK 64.222	-26	0	
Meer dan 5 jaar		SEK 64.222	344	0	
<u>D. Overige financiële instrumenten</u>	Niet gekwalificeerd als afdekkingsinstrument		2.959	2.959	5.6 & 6
1 tot 5 jaar			2.959	2.959	
Meer dan 5 jaar			0	0	
II. Vlottende activa en kortlopende verplichtingen			827	1.541	5.6 & 6
<u>A. Net Investment Hedge</u>			43	234	5.6 & 6
USD	Afdekkingsinstrument	USD 2.946	43	0	6
CHF	Afdekkingsinstrument	CHF 13.328	0	234	5.6 & 6
<u>B. Cash Flow Hedge</u>			0	0	6
<u>C. Natural Hedge</u>			784	1.307	5.6 & 6
GBP	Niet gekwalificeerd als afdekkingsinstrument	GBP 22.104	0	1.307	5.6 & 6
SEK	Niet gekwalificeerd als afdekkingsinstrument	-SEK 19.532	605	0	5.6 & 6
SEK	Niet gekwalificeerd als afdekkingsinstrument	SEK 19.532	179	0	5.6 & 6

6.4 Samenvatting van afgeleide instrumenten op 31-12-2018 herwerkt

In duizenden euro's

	Kwalificatie	Bedrag gedekt (in K)	Reële waardeschommelingen van financiële instrumenten		Toelichting
			Activa (KEUR)	Passiva (KEUR)	
I. Vaste activa en langlopende verplichtingen			10.333	5.735	5.6 & 6
A. Net Investment Hedge			4.338	0	5.6 & 6
CHF	Afdekkingsinstrument	CHF 102.430	4.338	0	5.6 & 6
1 tot 5 jaar		CHF 60.078	1.735	0	
Meer dan 5 jaar		CHF 42.352	2.603	0	
B. Cash Flow Hedge			1.370	1.273	5.6 & 6
IRS	Afdekkingsinstrument	EUR 8.031	0	106	5.6 & 6
1 tot 5 jaar		EUR 0	0	0	
Meer dan 5 jaar		EUR 8.031	0	106	
CAP	Afdekkingsinstrument	CHF 293.700	1.370	1.167	5.6 & 6
1 tot 5 jaar		CHF 0	0	0	
Meer dan 5 jaar		CHF 293.700	1.370	1.167	
C. Natural Hedge			2.636	2.473	6
CCIRS	Niet gekwalificeerd als afdekkingsinstrument	CHF 46.835	0	2.473	6
1 tot 5 jaar		CHF 0	0	0	
Meer dan 5 jaar		CHF 46.835	0	2.473	
SEK	Niet gekwalificeerd als afdekkingsinstrument	SEK 0	2.254	0	6
1 tot 5 jaar		-SEK 36.561	1.818	0	
1 tot 5 jaar		SEK 36.561	436	0	
SEK	Niet gekwalificeerd als afdekkingsinstrument	SEK 0	382	0	6
Meer dan 5 jaar		SEK 60.973	246	0	
Meer dan 5 jaar		-SEK 60.973	136	0	
D. Overige financiële instrumenten	Niet gekwalificeerd als afdekkingsinstrument		1.989	1.989	5.6 & 6

1 tot 5 jaar			1.989	1.989	
Meer dan 5 jaar			0	0	
II. Vlottende activa en kortlopende verplichtingen			1.340	993	5.6 & 6
A. Net Investment Hedge			29	132	5.6 & 6
USD	Afdekkingsinstrument	USD 3.305	0	132	5.6 & 6
CHF	Afdekkingsinstrument	CHF 10.440	29	0	5.6 & 6
B. Cash Flow Hedge			0	861	5.6 & 6
IRS	Afdekkingsinstrument	EUR 80.313	0	861	5.6 & 6
C. Natural Hedge			1.311	0	5.6 & 6
GBP	Niet gekwalificeerd als afdekkingsinstrument	GBP 45.039	373	0	5.6 & 6
SEK	Niet gekwalificeerd als afdekkingsinstrument	SEK 69.942	586	0	5.6 & 6
SEK	Niet gekwalificeerd als afdekkingsinstrument	-SEK 69.942	352	0	5.6 & 6

Alle financiële instrumenten van de groep behoren tot de niveaus 1 en 2 in de rangorde van de reële waarden. De evaluatie van hun reële waarde gebeurt op geregelde tijdstippen.

Niveau 1 in de rangorde van de reële waarden bevat de geldbeleggingen en de kasequivalenten waarvan de reële waarde gebaseerd is op genoteerde waarden. Zij bestaan hoofdzakelijk uit obligaties.

Niveau 2 in de rangorde van de reële waarden omvat de overige financiële activa en passiva waarvan de reële waarde steunt op andere gegevens welke, direct of indirect, kunnen vastgesteld worden voor het betrokken actief of passief.

De waarderingmethoden voor de reële waarde van de financiële instrumenten van niveau 2 zijn de volgende:

- De rubrieken 'rentedragende verplichtingen' bevatten de obligatieleningen met vaste rentevoet waarvan de reële waarde wordt bepaald met behulp van observeerbare rentevoeten op actieve markten, doorgaans aangeleverd door financiële instellingen.
- De rubrieken 'overige financiële verplichtingen' en 'overige financiële activa' omvatten de afgeleide instrumenten waarvan de reële waarde bepaald wordt aan de hand van rentetarieven, van toepassing op actieve markten, doorgaans aangeleverd door financiële instellingen.
- De reële waarde van de andere financiële activa en passiva van niveau 2 is vrijwel dezelfde als hun boekwaarde:
 - hetzij omdat zij een vervaldag op korte termijn hebben (zoals de handelsvorderingen en -schulden),
 - hetzij omdat zij op afsluitdatum van de financiële staten rentevoeten dragen tegen markttarieven.

Toelichting 7. Voorwaardelijke activa en passiva – rechten en verbintenissen van de groep

7.1. Geschillen

Geschillen met betrekking tot de petroleumactiviteit

Op grond van een op 9 november 1979 ondertekende overeenkomst heeft de Belgische Staat aan Fluxys Belgium NV (voorheen Distrigas) de opdracht gegeven te onderhandelen met het Koninkrijk Saoedi-Arabië over de aankoop van ruwe olie. Fluxys Belgium NV heeft die opdracht aanvaard op voorwaarde dat de Belgische Staat zich borg stelde voor de afdekking van alle daarmee gepaard gaande kosten, verliezen en risico's die inherent zijn aan de opdracht. Naar aanleiding van de beslissing om deze petroleumactiviteit stop te zetten, werden gerechtelijke stappen ondernomen tegen de Belgische Staat en tegen Fluxys Belgium NV.

Het risico dat Fluxys Belgium NV loopt, wordt gedekt door de waarborg van de Belgische Staat (Koninklijk Besluit van 3 februari 1981 – Belgisch Staatsblad van 17 februari 1981) overeenkomstig het contract dat op 09-11-1979 werd afgesloten tussen de Belgische Staat en Fluxys Belgium NV en de brief van 30-12-1983 van de Ministers van Financiën en Economische zaken.

Overige geschillen

- Ghislenghien: zoals aangekondigd sinds 2011 heeft Fluxys Belgium, in onderling akkoord met de verzekeringsmaatschappijen en de overige betrokken partijen, de private slachtoffers van het ongeval te Ghislenghien, dat in 2004 gebeurde, definitief vergoed.

Hoewel het grootste deel van de slachtoffers vergoed werd in 2012, zijn bepaalde dossiers nog niet afgesloten. Fluxys Belgium evalueert die dossiers naar mate van hun evolutie. Geen enkele betrouwbare inschatting kan in het huidige stadium worden gemaakt. Bijgevolg werd geen voorziening aangelegd op 31-12-2019.

- Vordering betreffende de investering 'Open Rack Vaporizer': een vordering ter compensatie van bijkomende werken werd ingesteld door een leverancier in het kader van de investering 'Open Rack Vaporizer' door Fluxys LNG. Die laatste betwist de vordering en een expert werd aangesteld

teneinde het dossier te evalueren. Geen enkele betrouwbare inschatting kan in het huidige stadium worden gemaakt. Bijgevolg werd geen voorziening aangelegd op 31-12-2019.

- Overige zaken in beroep: andere gerechtelijke procedures in verband met de exploitatie van onze installaties zijn aanhangig, maar de potentiële impact daarvan is niet materieel.

7.2. Goederen en waarden gehouden voor rekening en in naam van derden maar ten bate en op risico van ondernemingen die in de consolidatie zijn opgenomen

In het kader van zijn activiteiten beheert de groep aardgas dat toebehoort aan zijn klanten, zowel in de leidingen, in de opslaginstallatie in Loenhout, als in de tanks van de LNG-terminals in Zeebrugge en Duinkerke.

7.3. Ontvangen zekerheden

De bankwaarborgen ten voordele van de groep bevatten enerzijds waarborgen ontvangen van aannemers in het kader van de goede uitvoering van de werkzaamheden die ze uitvoeren en anderzijds bankwaarborgen ontvangen van klanten. De verwachte kredietverliezen op ontvangen waarborgen zijn weinig materieel voor de groep Fluxys.

7.4. Zekerheden door derden gesteld voor rekening van de onderneming

Er werden huurwaarborgen gesteld ten behoeve van de eigenaars van panden die door de groep worden gehuurd ten belope van 13 k€ op 31-12-2019.

Op 31-12-2019 werden in België andere zekerheden gevormd ten belope van 187 k€.

7.5. Verbintenissen in het kader van de leasingovereenkomsten Transitgas, TENP en Interconnector (UK)

In het kader van de leasingovereenkomsten betreffende Transitgas en TENP, hebben FluxSwiss en Fluxys TENP zich ertoe verbonden de verschuldigde bijdragen te betalen voor de terbeschikkingstelling van respectievelijk 90% en 64,25% van de capaciteit van die installaties. Die overeenkomsten lopen af in 2021 met de mogelijkheid tot verlenging.

In het kader van een leasingovereenkomst met FL Zeebrugge heeft Interconnector (UK) zich ertoe verbonden de verschuldigde bijdragen te betalen voor de terbeschikkingstelling van de installaties. Volgens die overeenkomst moet Interconnector (UK) over een minimumniveau van geldmiddelen beschikken, clause gerespecteerd op 31-12-2019. Die overeenkomst loopt af in 2025.

7.6. Verbintenissen in het kader van de contracten voor terminalling diensten

De overeenkomsten inzake het onderschrijven van capaciteit, afgesloten met de gebruikers van de LNG-terminal in Zeebrugge (Capacity Subscription Agreements of CSA) voorzien in de terbeschikkingstelling van 829 aanmeervensters (slots) tussen 2019 en 2027. Bovendien hebben Yamal Trade (voor 100% een dochteronderneming van Yamal LNG) en Fluxys LNG een overeenkomst ondertekend voor 20 jaar voor het overladen van maximaal 8 miljoen ton LNG per jaar in de haven van Zeebrugge in België.

In 2019, werd bovenop bovenstaande contracten, een nieuwe lange termijnovereenkomst afgesloten met Qatar Petroleum, dochterbedrijf van Qatar Terminal Limited (QTL), voor de resterende 'unloading slots' tot 2044, na het vervallen van de huidige lange termijn slots in 2023.

7.7. Verbintenissen jegens de Europese Investeringsbank (EIB) en in het kader van financieringen

De groep Fluxys Belgium heeft financieringscontracten afgesloten met de Europese Investeringsbank (EIB) die contractuele clausules (financiële covenanten) bevatten die werden voldaan door de groep op 31-12-2019. Die leningen bevatten eveneens een clause Pari Passu, net als de obligatieleningen.

Dunkerque LNG heeft een banklening aangegaan met variabele interestvoet voor een bedrag van 800 M€ en terug betaalbaar in 2022. Die financiering bevat een contractuele clausule (*financiële covenanten*) van het type 'EBITDA ten opzichte van de netto financiële schuldgraad' waaraan door de groep werd voldaan op 31-12-2019.

Vanaf december 2018 werd een externe financiering toegekend aan TAP. De aandeelhouders bieden een volledige waarborg tijdens de bouwfase en een beperkte waarborg eens de werken zijn afgerond, in geval van niet-betaling door de shippers of bij overmacht. Het aandeel van Fluxys in de waarborg bedraagt 20% van het bedrag. De verwachte kredietverliezen voor de verstrekte waarborgen zijn weinig materieel voor de groep Fluxys.

Ten slotte werden er waarborgen gegeven in het kader van de financieringen. Concreet worden ze gegeven in de vorm van waarborgen op inkomsten gegenereerd door de betreffende activiteit, op handelsvorderingen en op aandelen.

7.8. Verbintenissen in het kader van projecten in staat van uitvoering

De groep Fluxys houdt belangen aan in de vennootschap TAP. De groep verstrekt progressief het eigen vermogen van TAP samen met de medeaandeelhouders. Op 31-12-2019 bedragen de geïnvesteerde bedragen 244 M€.

De groep Fluxys financiert bovendien de geplande investeringen in het EUGAL-project. Onze totale deelneming wordt geraamd op 320,0 M€, waarvan al bijna 300 M€ werd geïnvesteerd op 31-12-2019.

7.9. Andere toegezegde en ontvangen verbintenissen

De groep Fluxys heeft andere verbintenissen toegezegd of ontvangen, maar de potentiële impact hiervan is niet materieel.

Toelichting 8. Verbonden partijen

De onderneming Publigas heeft de controle over de groep Fluxys.

In 2019 heeft de groep Fluxys transacties afgesloten met de gezamenlijke activiteiten Tenp KG en Transitgas en met ondernemingen die werden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, namelijk: TAP en Balansys

De overige verbonden partijen bevatten transacties afgesloten met Publigas (financiering), FPIM (financiering) en de aandeelhouders in FluxSwiss evenals de relaties met de bestuurders en de leden van het management team, waarbij deze laatste onder meer instaat voor het beheer van de onderneming en de investeringsbeslissingen.

31-12-2019

	Aandeelhouders van de moedermaatschappij	Gezamenlijke overeenkomsten	Geassocieerde ondernemingen	Overige verbonden partijen	Totaal
I. Activa met verbonden partijen	55	0	420	0	475
1. Overige financiële activa	0	0	0	0	0
1.1 Effecten andere dan aandelen	0	0	0	0	0
1.2 Overige vorderingen	0	0	0	0	0
2. Overige vaste activa	0	0	0	0	0
2.1. Financiële leaseovereenkomsten	0	0	0	0	0
2.2. Overige langlopende vorderingen	0	0	0	0	0
3. Handels- en overige vorderingen	55	0	420	0	475
3.1. Klanten	0	0	420	0	420
3.2. Financiële leaseovereenkomsten	0	0	0	0	0
3.3. Overige vorderingen	55	0	0	0	55
4. Geldmiddelen en kasequivalenten	0	0	0	0	0
5. Overige vlottende activa	0	0	0	0	0
II. Passiva met verbonden partijen	45.000	60.583	0	34.810	140.393
1. Kort- en langlopende rentedragende passiva	45.000	60.583	0	34.810	140.393
1.1. Leningen bij banken	0	0	0	0	0
1.2. Leaseovereenkomsten	0	0	0	0	0
1.3. Bankvoorschotten in rekening-courant	0	0	0	0	0
1.4. Overige leningen	45.000	60.583	0	34.810	140.393
2. Handels- en overige schulden	0	0	0	0	0
2.1. Handelsschulden	0	0	0	0	0
2.2. Overige schulden	0	0	0	0	0
3. Overige kortlopende verplichtingen	0	0	0	0	0

Verbonden partijen

In duizenden euro's

31-12-2018 herwerkt

	Aandeelhouders van de moedermaatschappij	Gezamenlijke overeenkomsten	Geassocieerde ondernemingen	Overige verbonden partijen	Totaal
I. Activa met verbonden partijen	75	0	9.594	0	9.669
1. Overige financiële activa	0	0	9.175	0	9.175
1.1 Effecten andere dan aandelen	0	0	0	0	0
1.2 Overige vorderingen	0	0	9.175	0	9.175
2. Overige vaste activa	0	0	0	0	0
2.1. Financiële leaseovereenkomsten	0	0	0	0	0
2.2. Overige langlopende vorderingen	0	0	0	0	0
3. Handels- en overige vorderingen	75	0	419	0	494
3.1. Klanten	0	0	419	0	419
3.2. Financiële leaseovereenkomsten	0	0	0	0	0
3.3. Overige vorderingen	75	0	0	0	75
4. Geldmiddelen en kasequivalenten	0	0	0	0	0
5. Overige vlottende activa	0	0	0	0	0
II. Passiva met verbonden partijen	45.000	45.789	272	33.528	124.589
1. Kort- en langlopende rentedragende passiva	45.000	45.789	0	33.528	124.317
1.1. Leningen bij banken	0	0	0	0	0
1.2. Leaseovereenkomsten	0	0	0	0	0
1.3. Bankvoorschotten in rekening-courant	0	0	0	0	0
1.4. Overige leningen	45.000	45.789	0	33.528	124.317
2. Handels- en overige schulden	0	0	272	0	272
2.1. Handelsschulden	0	0	272	0	272
2.2. Overige schulden	0	0	0	0	0
3. Overige kortlopende verplichtingen	0	0	0	0	0

31-12-2019

	Aandeelhouders van de moedermaatschappij	Gezamenlijke overeenkomsten	Geassocieerde ondernemingen	Overige verbonden partijen	Totaal
III. Transacties tussen verbonden partijen					
1. Verkopen van vaste activa	0	0	0	0	0
2. Aankopen van vaste activa (-)	0	0	0	0	0
3. Dienstprestaties en levering van goederen	0	0	657	0	657
4. Ontvangen dienstprestaties (-)	0	0	0	0	0
5. Financiële resultaten	-800	-1.408	0	-1.895	-4.103
6. Vergoeding aan management en bestuurders				2.933	2.933
waarvan vergoedingen op korte termijn				2.474	2.474
waarvan vergoedingen na uitdiensttreding				459	459

31-12-2018 herwerkt

	Aandeelhouders van de moedermaatschappij	Gezamenlijke overeenkomsten	Geassocieerde ondernemingen	Overige verbonden partijen	Totaal
III. Transacties tussen verbonden partijen					
1. Verkopen van vaste activa	0	0	0	0	0
2. Aankopen van vaste activa (-)	0	0	0	0	0
3. Dienstprestaties en levering van goederen	0	0	2.641	0	2.641
4. Ontvangen dienstprestaties (-)	0	0	0	0	0
5. Financiële resultaten	-800	-1.601	6.065	-1.826	1.838
6. Vergoeding aan management en bestuurders				2.892	2.892
waarvan vergoedingen op korte termijn				2.492	2.492
waarvan vergoedingen na uitdiensttreding				400	400

Toelichting 9. Vergoeding aan de bestuurders en de managers

In overeenstemming met artikel 14 van de statuten, bestaat de raad van bestuur van Fluxys NV maximaal uit 12 leden, fysieke personen of rechtspersonen, al dan niet aandeelhouders, benoemd door de algemene vergadering der aandeelhouders voor een periode van maximaal 6 jaar.

De groep Fluxys heeft geen enkele lening toegekend aan de bestuurders; bovendien hebben de bestuurders geen enkele ongewone transactie met de groep uitgevoerd.

Voor meer informatie verwijzen we de lezer naar Toelichting 8.

Toelichting 10. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen enkele gebeurtenis die zich na balansdatum heeft voorgedaan, heeft gevolgen van wezenlijke betekenis op de financiële staten 2019 van de groep.

Op het ogenblik van de goedkeuring van het jaarlijks financieel verslag 2019, is het moeilijk de impact in te schatten van de Covid-19 pandemie op groep Fluxys in 2020, gezien het onzekere karakter en de snelle verspreiding van deze pandemie in België en in gans Europa.

De impact van de Covid-19 pandemie zal afhangen van haar toekomstige evolutie, haar duur, haar weerslag op de economie en in het bijzonder op de vraag naar energie, evenals van de mate waarin negatieve effecten van de pandemie gecompenseerd zullen worden door overheidsmaatregelen die de economie ondersteunen.

Fluxys volgt de situatie op de voet om, in de mate van het mogelijke, de negatieve effecten van de pandemie op haar activiteiten en financiële resultaten te beperken.

Voor een kwalitatieve inschatting van de risico's die verbonden zijn aan de Covid-19 pandemie, verwijzen we naar het hoofdstuk Risicobeheer p. 93.

Statutaire jaarrekening van Fluxys NV volgens de Belgische normen

Aangezien Fluxys NV in hoofdzaak een holding-onderneming is, waarin de deelnemingen worden opgenomen tegen boekwaarde, geven de niet-geconsolideerde jaarrekeningen slechts een beperkt beeld van de financiële situatie van de onderneming. Daarom heeft de raad van bestuur het opportuun geacht om, in uitvoering van artikel 3:17 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, slechts een verkorte versie van de niet-geconsolideerde jaarrekeningen op 31 december 2019 te publiceren.

De Commissaris heeft een verslag zonder voorbehoud uitgebracht over de statutaire jaarrekening van Fluxys NV.

De statutaire jaarrekening van Fluxys NV en het verslag van de Commissaris werden neergelegd bij de Nationale Bank van België.

Ze zijn kosteloos verkrijgbaar op het volgende adres:

Fluxys NV

Departement Communication

Kunstlaan 31 - 1040 Brussel

1. Balans

Activa	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018
Oprichtingskosten	942	1.311
Vaste activa	1.694.488	1.691.177
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa	905	368
Financiële vaste activa	1.693.583	1.690.809
Vlottende activa	1.778.296	1.790.909
Vorderingen op meer dan één jaar	1.513.698	1.087.819
Vorraden en bestellingen in uitvoering	0	0
Vorderingen op ten hoogste één jaar	109.562	381.685
Geldbeleggingen	120.395	213.391
Liquide middelen	23.019	92.290
Overlopende rekeningen	11.622	15.724
Totaal	3.473.726	3.483.397

Passiva

In duizenden euro's

	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen	1.872.889	1.875.738
Kapitaal	1.704.310	1.704.019
Uitgiftepremies	81.508	81.452
Herwaarderingsmeerwaarden	0	0
Reserves	68.214	61.420
Overgedragen winst	18.809	28.754
Kapitaalsubsidies	48	93
Vorzieningen en uitgestelde belastingen	25	88
Vorzieningen voor risico's en kosten	8	55
Uitgestelde belastingen	17	33
Schulden	1.600.812	1.607.571
Schulden op meer dan één jaar	608.606	623.519
Schulden op ten hoogste één jaar	983.802	961.489
Overlopende rekeningen	8.404	22.563
Totaal	3.473.726	3.483.397

2. Winst- en verliesrekening

Winst- en verliesrekening	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten	9.457	18.266
Bedrijfskosten	20.254	30.852
Bedrijfsresultaat	-10.797	-12.586
Financiële opbrengsten	174.738	177.216
Financiële kosten	25.152	17.615
Financieel resultaat	149.586	159.601
Winst van het boekjaar vóór belasting	138.789	147.015
Terugnname van uitgestelde belastingen	16	6
Belastingen op het resultaat	2.937	2.203
Winst van het boekjaar	135.868	144.818
Onttrekking aan de belastingvrije reserves	0	0
Te bestemmen winst van het boekjaar	135.868	144.818

Het nettoresultaat van Fluxys bedraagt 135.868 k€, tegenover 144.818 k€ vorig jaar. Het resultaat van het boekjaar bestaat voornamelijk uit dividenden uitgekeerd door Fluxys Belgium en Fluxys Europe.

3. Resultaatverwerking

Resultaatverwerking	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018
Te bestemmen winstsaldo	164.622	174.924
Te bestemmen winst van het boekjaar	135.868	144.818
Overgedragen winst van het vorige boekjaar	28.754	30.106
Onttrekking aan het eigen vermogen	0	0
Aan de reserves	0	0
Toevoeging aan het eigen vermogen	6.794	7.241
Aan de wettelijke reserve	6.794	7.241
Aan de overige reserves	0	0
Over te dragen resultaat	18.809	28.754
Over te dragen winst	18.809	28.754
Uit te keren winst	139.019	138.929
Vergoeding van het kapitaal	139.019	138.929

4. Overzicht van het kapitaal per einde boekjaar

Overzicht van het kapitaal per einde boekjaar		In duizenden euro's	
		31-12-2019	
Geplaatst kapitaal			
Per einde van het vorige boekjaar		1.738.741	
Per einde van het boekjaar		1.739.032	
Samenstelling van het kapitaal			
Aandelen op naam		86.951.613	
Gedematerialiseerde aandelen		0	
Aandelen aan toonder		0	
Aandeelhoudersstructuur			
Aandelaar	Type	Aangegeven stemrechten	%
Publigas	Aandelen zonder nominale waarde	67.427.583	77,55 %
Caisse de dépôt et placement du Québec	Aandelen zonder nominale waarde	17.305.412	19,90 %
Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij	Aandelen zonder nominale waarde	1.851.852	2,13 %
Personeelsleden en management	Aandelen zonder nominale waarde	366.766	0,42 %

5. Belastingen op het resultaat

Belastingen op het resultaat	In duizenden euro's
	31-12-2019
Detail van de rubriek 670/3	
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	2.871
Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	1.803
Geraamde belastingoverschotten	0
Geraamde belastingssupplementen	1.068
Belastingen op het resultaat van voorgaande boekjaren	66
Verschuldigde of betaalde belastingssupplementen	41
Belastingssupplementen (geraamd of waarvoor voorzieningen zijn aangelegd)	25
Verschil tussen winst vóór belastingen en geraamde belastbare winst	
Winst vóór belastingen	138.789
Fiscale elementen:	-129.313
Definitief belaste inkomsten	-129.679
Verworpen uitgaven	350
Notionele interest	0
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	16
Geraamde belastbare winst	9.476

6. Sociale balans

6.1. Staat van de tewerkgestelde personen

A. Werknemers ingeschreven in het personeelsregister

1a. Tijdens het boekjaar			
	Totaal	Mannen	Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers			
Volijds	51,2	37,3	13,9
Deeltijds	12,4	7,4	5,0
Totaal in voltijds equivalenten (VTE)	56,6	40,1	16,5
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren			
Volijds	80.177	58.728	21.449
Deeltijds	8.387	4.245	4.142
Totaal	88.564	62.973	25.591
Personeelskosten			
Volijds	7.379.644 €	5.395.489 €	1.984.155 €
Deeltijds	2.556.108 €	2.237.156 €	318.952 €
Totaal	9.935.752 €	7.632.645 €	2.303.107 €
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	45.434€	34.903€	10.531€

1b. Tijdens het vorige boekjaar

	Totaal	Mannen	Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	47,4	32,4	15,0
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	74.132	51.334	22.798
Personeelskosten	7.889.735 €	5.856.550 €	2.033.185 €
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	37.812 €	28.068 €	9.744 €

2. Op de afsluifingsdatum van het boekjaar

	Voltijds	Deeltijds	Totaal VTE *
a. Aantal werknemers ingeschreven in het personeelsregister	54	12	59,2
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	53	12	58,2
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	1	0	1,0
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	0	0	0,0
Vervangingsovereenkomst	0	0	0,0
c. Volgens het geslacht en het studieniveau			
Mannen	40	7	42,6
Lager onderwijs	0	0	0,0
Secundair onderwijs	1	0	1,0
Hoger niet-universitair onderwijs	3	1	3,4
Universitair onderwijs	36	6	38,2
Vrouwen	14	5	16,6
Lager onderwijs	0	0	0,0
Secundair onderwijs	0	0	0,0
Hoger niet-universitair onderwijs	2	4	4,3
Universitair onderwijs	12	1	12,3
d. Volgens de beroeps categorie			
Directiepersoneel	45	9	48,1
Bedienden	9	3	11,1
Arbeiders	0	0	0,0
Andere	0	0	0,0

*Voltijdse equivalenten

B. Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen

Tijdens het boekjaar	Uitzendkrachten	Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	0,9	0,0
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	1.703	0,0
Kosten voor de onderneming	72.524 €	0,0 €

6.2. Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

	Voltijds	Deeltijds	Totaal VTE *
Ingetreden			
a. Aantal werknemers die tijdens het boekjaar in het personeelsregister werden ingeschreven	17	1	17,4
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	16	1	16,4
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	1	0	1,0
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	0	0	0,0
Vervangingsovereenkomst	0	0	0,0
Uitgetreden			
a. Aantal werknemers met een in het personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam	9	1	9,3
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	9	1	9,3
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	0	0	0,0
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	0	0	0,0
Vervangingsovereenkomst	0	0	0,0
c. Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst			
Pensioen	0	0	0,0
Brugpensioen	0	0	0,0
Afdanking	0	0	0,0
Andere reden	9	1	9,3
Waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halfzijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming	0	0	0,0

*Voltijdse equivalenten

6.3. Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar

	Mannen	Vrouwen
Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven voor de werknemers ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	39	16
Aantal gevolgde opleidingsuren	955	583
Nettokosten voor de onderneming	250.464 €	123.309 €
Waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	250.464 €	123.309 €
Waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	0 €	0 €
Waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)	0 €	0 €
Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven voor de werknemers ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	39	15
Aantal gevolgde opleidingsuren	1.617	425
Nettokosten voor de onderneming	172.487 €	35.238 €
Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	0	0
Aantal gevolgde opleidingsuren	0	0
Nettokosten voor de onderneming	0 €	0 €

Verlag van de commissaris en verklaring van de verantwoordelijke personen

Verlag van de commissaris aan de algemene vergadering van Fluxys NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2019

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verlag uit in het kader van ons mandaat van commissaris van Fluxys NV (de "Vennootschap") en van de dochterondernemingen (samen de "Groep"). Dit verlag omvat ons oordeel over de geconsolideerde balans op 31 december 2019, de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht van het boekjaar afgesloten op 31 december 2019 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk de "Geconsolideerde Jaarrekening") en omvat tevens ons verlag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden als commissaris benoemd door de algemene vergadering op 14 mei 2019, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die zal beraadslagen over de Geconsolideerde Jaarrekening afgesloten op 31 december 2021. We hebben de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de Groep voor één boekjaar uitgevoerd.

Verslag over de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de Geconsolideerde Jaarrekening van Fluxys NV, die de geconsolideerde balans op 31 december 2019 omvat, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, het mutatieoverzicht van het geconsolideerd eigen vermogen, het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een geconsolideerd balanstotaal van € 8.321,96 miljoen en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 214,2 miljoen.

Naar ons oordeel geeft de Geconsolideerde Jaarrekening een getrouw beeld van het geconsolideerde eigen vermogen en van de geconsolideerde financiële positie van de Groep op 31 december 2019, alsook van de geconsolideerde resultaten en de geconsolideerde kasstromen voor het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie ("IFRS") en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor ons oordeel zonder voorbehoud

We hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Auditing ("ISAs"). Onze verantwoordelijkheden uit hoofde van die standaarden zijn nader beschreven in het gedeelte "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening" van ons verslag.

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Overige aangelegenheid

De jaarrekening van de Vennootschap voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2018 werd door een andere commissaris gecontroleerd die op 23 april 2019 een oordeel zonder voorbehoud over deze jaarrekening tot uitdrukking heeft gebracht.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met IFRS en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor een systeem van interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

In het kader van de opstelling van de Geconsolideerde Jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vennootschap te vereffenen of om de bedrijfsactiviteiten stop te zetten of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle over de Geconsolideerde Jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de Geconsolideerde Jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISAs is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van de Geconsolideerde Jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISAs, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de Geconsolideerde Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van het systeem van interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in het systeem van interne beheersing dat relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van het systeem van interne beheersing van de Vennootschap en van de Groep;

- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen van de aanvaardbaarheid van de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling, en op basis van de verkregen controle-informatie, concluderen of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap en de Groep om de continuïteit te handhaven. Als we besluiten dat er sprake is van een onzekerheid van materieel belang, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de Geconsolideerde Jaarrekening of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot op de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de continuïteit van de Vennootschap of van de Groep niet langer gehandhaafd kan worden;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de Geconsolideerde Jaarrekening, en of deze Geconsolideerde Jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan, onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die we identificeren gedurende onze controle.

Omdat we de eindverantwoordelijkheid voor ons oordeel dragen, zijn we ook verantwoordelijk voor het organiseren, het toezicht en het uitvoeren van de controle van de dochterondernemingen van de Groep. In die zin hebben wij de aard en omvang van de controleprocedures voor deze entiteiten van de Groep bepaald.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISAs, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, de andere informatie opgenomen in het jaarrapport te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, stemt dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening overeen met de Geconsolideerde Jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, enerzijds, en is dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening opgesteld overeenkomstig artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (voorheen artikel 119 van het Wetboek van vennootschappen), anderzijds.

In de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, zijnde:

- Financiële kerncijfers 2019 (pg 40)
- Hoofdstuk 'Wettelijk en regulerend kader' (pg 96)

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden. Verder drukken wij geen enkele mate van zekerheid uit over het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening en zijn in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.

De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de Geconsolideerde Jaarrekening.

Diegem, 15 april 2020

EY Bedrijfsrevisoren BV
Commissaris
Vertegenwoordigd door
Marnix Van Dooren *
Vennoot

Wim Van Gasse*
Vennoot

* Handelend in naam van een BV

Verklaring van de verantwoordelijke personen

Verklaring over het boekjaar afgesloten op 31 december 2019

Hierbij verklaren wij dat, voor zover ons bekend:

- de financiële staten van Fluxys, opgesteld conform de geldende boekhoudnormen, een getrouw beeld geven van het patrimonium, de financiële situatie en de resultaten van de onderneming en de ondernemingen die in de consolidatie zijn opgenomen;
- het jaarverslag een getrouwe uiteenzetting bevat over de evolutie van de zaken, de resultaten en de situatie van de onderneming en de ondernemingen die in de consolidatie zijn opgenomen, evenals een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waaraan ze worden blootgesteld.

Brussel, 25 maart 2020

Christian Leclercq
Lid van het directiecomité
Chief Financial Officer

Pascal De Buck
Voorzitter van het directiecomité
Chief Executive Officer

Verklarende woordenlijst

Relevantie van de gepubliceerde financiële ratio's (zie 'Krachtlijnen financiële situatie, p. 39)

De Fluxys groep beoordeelt voortdurend zijn financiële sterkte, in het bijzonder aan de hand van de volgende financiële ratio's:

- **Solvabiliteit:** de verhouding tussen de netto financiële schuld en de som van het eigen vermogen en de netto financiële schuld, laat toe de sterkte van de financiële structuur van de Fluxys groep te benadrukken.
- **Interestdekking:** de verhouding tussen FFO, vóór interestlasten, en de interestlasten geeft het vermogen weer van de groep om haar interestlasten te dekken via haar operationele activiteiten.
- **Netto financiële schuld / Uitgebreide RAB:** het doel van deze ratio is weer te geven welk deel van de uitgebreide RAB gefinancierd wordt door externe schuld.
- **FFO / Netto financiële schuld:** het doel van deze ratio is het vermogen van de groep weer te geven om de schulden terug te betalen op basis van de kasstromen gegenereerd door de bedrijfsactiviteiten.
- **RCF / Netto financiële schuld:** het doel van deze ratio is om het vermogen van de groep weer te geven om de schulden terug te betalen op basis van de kasstromen gegenereerd door de bedrijfsactiviteiten na betaling van de dividenden.

Definitie van de indicatoren

Andere investeringen in materiële vaste activa buiten de RAB

Het gemiddelde van de gecumuleerde investeringen in de uitbreidingen van de LNG-terminal van Zeebrugge en in de niet aan de regulering onderworpen activiteiten.

Netto financieringskosten

Interestlasten na aftrek van financiële opbrengsten uit leasingovereenkomsten, rente op geldbeleggingen en kasequivalenten en andere ontvangen interesten, uitgezonderd interesten op regulatoire activa.

Interestlasten

Rentekosten op schulden (met inbegrip van rentekosten op leaseschulden) na aftrek van de interesten op regulatoire verplichtingen.

EBIT

Earnings Before Interests and Taxes of winst/verlies uit voortgezette bedrijfsactiviteiten, waaraan het resultaat van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode en de dividenden ontvangen van niet-geconsolideerde ondernemingen zijn toegevoegd.

EBITDA

Earnings Before Interests, taxes, depreciation and amortization of winst/verlies uit voortgezette bedrijfsactiviteiten, vóór afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen, waaraan het resultaat van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode en de dividenden ontvangen van niet-geconsolideerde ondernemingen zijn toegevoegd.

Netto financiële schuld

Rentedragende verplichtingen en verleende garanties na aftrek van de regulatoire verplichtingen, de langlopende leningen verbonden aan schulden, de thesaurie ten gevolge van transacties voor de vervroegde herfinanciering en 75% van de geldmiddelen, kasequivalenten en geldbeleggingen op lange en korte termijn.

FFO

Funds from Operations of winst/verlies uit voortgezette bedrijfsactiviteiten, buiten bewegingen van de regulatoire activa en verplichtingen, vóór afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen, waaraan de dividenden ontvangen van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode en van niet-geconsolideerde ondernemingen zijn toegevoegd, na aftrek van netto financieringskosten en verschuldigde belastingen.

RAB

Average Regulated Asset Base of gemiddelde van het jaar van de waarde van de gereguleerde activa.

Uitgebreide RAB

Totaal van de RAB en andere investeringen in materiële vaste activa buiten de RAB.

RCF

Retained Cash-Flow of FFO na aftrek van betaalde dividenden.

Geconsolideerde winst- en verliesrekening Fluxys NV in duizenden euro's	31.12.2019	31.12.2018 herwerkt	Toelichting
Winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	346.401	238.097	4
Netto toevoegingen aan de afschrijvingen	401.163	382.676	4.3.5
Netto toevoegingen aan de voorzieningen	-7.625	-7.960	4.3.5
Waardeverminderingen	568	448	4.3.5
Resultaat van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	3.767	19.868	4.6
Dividenden van niet-geconsolideerde ondernemingen	0	0	4.4.2
EBITDA in duizenden euro's	744.274	633.129	

Geconsolideerde winst- en verliesrekening Fluxys NV in duizenden euro's	31.12.2019	31.12.2018 herwerkt	Toelichting
Winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	346.401	238.097	4
Resultaat van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	3.767	19.868	4.6
Dividenden van niet-geconsolideerde ondernemingen	0	0	4.4.2
EBIT in duizenden euro's	350.168	257.965	

Geconsolideerde winst- en verliesrekening Fluxys NV in duizenden euro's	31.12.2019	31.12.2018 herwerkt	Toelichting
Financiële opbrengsten uit leaseovereenkomsten	0	0	
Rente op beleggingsinstrumenten, geldmiddelen, kasequivalenten	7.206	6.973	4.4.2
Andere interesten	1.115	8.190	4.4.2
Rentelasten op schulden	-59.906	-61.247	4.5
Rentelasten op leaseschulden	-8.372	-5.999	4.5
Interesten op regulatoire activa en passiva	529	1.433	
Netto financieringskosten in duizenden euro's	-59.428	-50.650	

Geconsolideerde winst- en verliesrekening Fluxys NV in duizenden euro's	31.12.2019	31.12.2018 herwerkt	Toelichting
Rentelasten op schulden	-59.906	-61.247	4.5
Rentelasten op leaseschulden	-8.372	-5.999	4.5
Interesten op regulatoire activa en passiva	529	1.433	
Interestlasten in duizenden euro's	-67.132	-65.813	

Geconsolideerde winst- en verliesrekening Fluxys NV in duizenden euro's	31.12.2019	31.12.2018 herwerkt	Toelichting
Winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	346.401	238.097	4
Bedrijfsopbrengsten – Bewegingen van de regulatoire activa en passiva	-4.377	49.928	
Netto toevoegingen aan de afschrijvingen	401.163	382.676	4.3.5
Netto toevoegingen aan de voorzieningen	-7.625	-7.960	4.3.5
Waardeverminderingen	568	448	4.3.5
Ontvangsten met betrekking tot ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	0	13.952	
Dividenden van niet-geconsolideerde ondernemingen	0	0	4.4.2
Netto financieringskosten	-59.428	-50.650	
Verschuldigde belastingen	-92.253	-94.388	4.7
FFO in duizenden euro's	584.449	532.103	

Geconsolideerde winst- en verliesrekening Fluxys NV in duizenden euro's	31.12.2019	31.12.2018 herwerkt	Toelichting
FFO	584.449	532.103	
Uitgekeerde dividenden	-172.854	-174.838	
RCF	411.595	357.265	

Geconsolideerde balans Fluxys NV in duizenden euro's	31.12.2019	31.12.2018 herwerkt	Toelichting
Langlopende rentedragende verplichtingen	3.318.201	3.330.377	5.13
Kortlopende rentedragende verplichtingen	238.738	370.643	5.13
Verleende garanties	549.312	537.450	7.7
Overige financieringen (kortlopende)	-12.554	-30.097	6
Overige financieringen (langlopende)	-82.789	-95.343	6
Overige schulden (kortlopende)	-100.701	-95.367	6
Overige schulden (langlopende)	-410.249	-407.319	6
Langlopende leningen	-87.379	-99.957	5.7
Termijnbeleggingen (75%)	-137.223	-202.661	5.10
Geldmiddelen en kasequivalenten (75%)	-122.833	-222.419	5.10
Overige financiële activa (75%)	-65.576	-56.735	6
Netto financiële schuld in duizenden euro's	3.086.947	3.028.572	

Geconsolideerde balans Fluxys NV in miljoenen euro's	31.12.2019	31.12.2018 herwerkt	Toelichting
Vervoer	2.939,7	2.874,1	
Vervoer - Fluxys Belgium	2.125,3	2.194,1	
Vervoer - Fluxys TENP	7,1	14,1	
Vervoer - TENP	260,5	248,1	
Vervoer - Fluxys Deutschland	546,8	417,8	
Opslag	239,7	246,1	
LNG-terminalling	314,4	324,6	
RAB (in miljoenen euro's)	3.493,8	3.444,8	
Andere investeringen in materiële vaste activa buiten de RAB	3.029,9	3.111,8	
Uitgebreide RAB (in miljoenen euro's)	6.523,7	6.556,6	

In België wordt de Regulated Asset Base (RAB) bepaald op basis van de gemiddelde boekhoudkundige waarde van de vaste activa van de periode aan dewelke hoofdzakelijk de gecumuleerde afschrijving op de herwaarderingsmeerwaarde worden toegevoegd. De berekening is in overeenstemming met de tarifaire methodologie gepubliceerd door de CREG.

Vragen over financiële of boekhoudkundige gegevens

Geert Hermans +32 2 282 75 66 geert.hermans@fluxys.com

Perscontacten

- **Rudy Van Beurden** +32 2 282 72 30 rudy.vanbeurden@fluxys.com
- **Laurent Remy** +32 2 282 74 50 laurent.remy@fluxys.com

Fotografie

David Samyn, Emmanuel Manderlier, Marco Mertens, Patrick Henderyckx, DESFA, EUGAL, Dunkerque LNG, TAP, Titan LNG

Deze publicatie is ook verkrijgbaar in het Frans en het Engels. Wilt u een exemplaar ontvangen, neem dan contact op met het departement Communicatie • +32 2 282 77 32 • communication@fluxys.com

Fluxys NV • Kunstlaan 31 • 1040 Brussel

+32 2 282 72 11 • www.fluxys.com

BTW BE 0827.783.746 • RPR Brussel • D/2020/12.604/1

Verantwoordelijke uitgever • Rudy Van Beurden • Kunstlaan 31 • 1040 Brussel

shaping together
a bright energy
future